

VAALAN KUNTA

2018
TILINPÄÄTÖS
TOIMINTAKERTOMUS

KUNNANHALLITUS 02.04.2019 § 85
KUNNANVALTUUSTO 23.5.2019 § 22

KUVA:
ROKUA GEOPARK, HARRI TARVAINEN

Sisällys

1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
1.1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
1.2	KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	5
1.3	YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	6
1.4	OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	7
1.5	KUNNANJOHTAJAN ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	8
1.6	KUNNAN HENKILÖSTÖ 31.12.2018	10
1.7	MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	11
1.8	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA.....	12
1.9	YMPÄRISTÖTEKIJÄT	13
1.10	KUNNANHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN JA RISKIENHALLINNAN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	13
2	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	15
2.1	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	15
2.2	TOIMINNAN RAHOITUS	17
3	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	18
3.1	TASE JA SEN TUNNUSLUVUT (PERUSKUNTA)	18
3.2	KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT	20
4	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	21
4.1	VAALAN KUNNAN KONSERNIRAKENNE.....	21
4.2	OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	21
4.3	ARVIO KONSERNIN TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	23
4.4	SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	23
5	KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ	24
5.1	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	24
5.2	TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	24
6	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	24
6.1	HALLINTOPALVELUT	24
6.1.1	Kunnanhallitus.....	26
6.1.2	Hallinto- ja talouspalvelut	26
6.1.3	Elinkeinot, matkailu ja kulttuuri.....	27
6.1.4	Maaseututoimi.....	32
6.1.5	Työllistäminen	33
6.1.6	Vapaa-aikapalvelut.....	34
7	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET/OULUNKAAREN KUNTAYHTYMÄ.....	35
7.1	KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN KATSAUS	35
7.2	KUNTAPALVELUTOIMISTON TUOTANTO	37
7.2.1	Henkilöstöpalvelut	37
7.2.2	Talouspalvelut	37
7.2.3	Tietopalvelut.....	37
7.2.4	Kuntapalvelutoimiston hankkeet	38
7.2.5	Vaalan palvelutuotanto.....	39
7.2.6	Elinkeinohankkeet	40
8	SIVISTYSPALVELUT	45
8.1.1	Hallinto	48
8.1.2	Perusopetus	49
8.1.3	Lukiokoulutus ja vapaa sivistystyö	49
8.1.4	Kirjasto	50
8.1.5	Varhaiskasvatus	50
9.	TEKNISET PALVELUT	51
8.2	HALLINTO.....	51
8.3	VIRANOMAISPALVELUT	52
8.4	RAVITSEMIS- JA SIIVOUSPALVELUT.....	55
8.5	ASUNTOPALVELUT	56
8.6	TYÖLLISTÄMINEN / TEKNINEN TOIMI	56
8.7	INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU / PERUSKUNTA.....	57
8.8	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	58
8.9	YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEHÄN SITOVIEN MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISESTA.....	59
9	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	60
9.1	TULOSLASKELMA (PERUSKUNTA)	60
9.2	RAHOITUSLASKELMA (PERUSKUNTA).....	62
9.3	TASE (PERUSKUNTA).....	63
9.4	KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT.....	64
9.5	KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	65

9.6 KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	66
10 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	68
10.1 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	69
10.2 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	72
10.3 TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	76
10.4 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	79
10.5 HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	82
11 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT TILIKAUDELLA 1.1. – 31.12.2018	84
12 OSASTOJEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2018 JA NIIDEN TOTEUTUMINEN	95
13 VUODEN 2018 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	119

TOIMINTAKERTOMUS

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Olemme kuntastrategiassamme asettaneet tavoitteeksemme olla vetovoimainen, luontoarvoistaan ja hyvinvoivasta yhteisöstään tunnettu kunta, jossa on hyvä tehdä töitä. Haluamme olla yritysmönteinen, taloudellisesti vakaa toimija ja fiksu omistaja. Näiden tavoitteiden eteen olemme työskennelleet jälleen yhden vuoden, ja sanoisin meidän olevan sen jäljiltä taas lähempänä tavoitteitamme. Haasteiden ja koko kuntakenttää koskettavien epävarmuustekijöiden kanssa on toki jouduttu kamppailemaan, mutta olemme pärjänneet niiden kanssa hyvin. Yleinen noususuhdanne ja työllisyyttä edistäneet kansalliset toimet näkyvät hienosti tilastoissa, mutta kuntatalouden kannalta vuosi 2018 oli synkkä kautta maan. Tulos painui negatiiviseksi peräti kahdessa kolmasosassa kunnista, Vaala mukaan lukien.

Neljän erinomaisen tuloksen jälkeen tilinpäätöksemme on hieman alijäämäinen, peruskunnan osalta noin 122 000 euroa, mikä sisältää kiinteistöjen tasearvojen lisäpoistoja noin 80 000 euroa. Kunnan omassa toiminnassa säästöjä suhteessa budjetoituun syntyi teknisellä osastolla ja sivistysosastolla. Hallinto-osasto alitti myös budjetin Oulunkaaren ostopalveluita lukuun ottamatta. Verotuloennusteeseen nähden veroja kertyi noin 160 000 euroa vähemmän – tähän vaikutti esimerkiksi kilpailukyky sopimuksen leikkaukset kuntalaisten henkilökohtaiseen tulokertymään. Myös valtionosuuksia saimme noin 30 000 euroa ennakoitua vähemmän.

Lainakantamme on korkea, mutta olemme pystyneet lyhentämään sitä lisävelkaantumisen sijaan: vuoden 2018 lopussa kunnalla oli lainaa noin 10 066 000 euroa. Lainamäärä väheni vuoden 2018 aikana noin 322 000 eurolla. Asukasta kohden kunnalla oli lainaa vuoden lopussa 3506 euroa, kun vuosi sitten vastaava määrä suhteessa silloiseen asukasluvuun oli 3530 euroa.

Budjetin ylitys selittyy ennakoitua vähäisemmäksi jääneiden tulojen lisäksi sosiaali- ja terveystalouden noin puolen miljoonan euron ylitykseen suhteessa alkuperäiseen talousarvioon. Vuoden lopulla Oulunkaaren kuntayhtymälle myönnettiin 340 000 euron ylitysoikeus, mutta arvio ei aivan riittänyt. Vaalassa sosiaali- ja terveystalouden palvelutarpeet ovat korkeat. Edellisenä vuonna THL:n sote-tarvekerroin oli meillä 43 prosenttia yli maan keskiarvon. Kunnassamme sote-kuluihin vaikuttavat erityisesti erikoissairaanhoidon korkeat kustannukset, lasten ja perheiden lisääntyneet palvelutarpeet, ikääntynyt väestö, työttömyys, korkea sairastavuus, pitkät etäisyydet sekä huoltosuhteen heikkeneminen.

Sosiaali- ja terveystalouden peruspalvelut Vaalassa toimivat hyvin. Kotiin vietäviä palveluja ja palveluohjausta on kehitetty. Palvelutakuut toteutuvat ja mm. lääkäri- ja hoitajapalveluja on hyvin saatavilla. Sähköisiä palveluja ja teknologisia ratkaisuja on otettu sote-palveluissa enenevässä määrin käyttöön. Hyvinvointia ja terveyttä edistävää, ennaltaehkäisevää työtä tehdään yhteistyössä Oulunkaaren, kunnan ja mm. kolmannen sektorin kanssa. Kuntayhtymäyhteistyöstä on löydetty synergiaetuja kunnan erityispiirteet huomioiden.

Vaalan kuntaorganisaatiossa on vuonna 2018 valmisteltu uutta ja valmistauduttu muutoksiin. Valtakunnallinen, kaikkia kuntia koskeva murros jatkuu. Vuoden 2019 puolelle hieman päästyämme maamme hallitus irtisanoutui, ja pitkään tekeillä ollut sote- ja maakuntauudistus kaatui. Uudistuksiin valmistautumiseen käytettiin kunnassa ja Oulunkaaren kuntayhtymässä työtunteja ja muita resursseja mittavasti.

Tulevasta emme vielä tiedä, mutta sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen uudistaminen on muodossa tai toisessa tulevan uuden hallituksen tehtävälstalla. Epävarmuuden jatkuessa voimme parhaiten valmistautua muutoksiin, joiden sisällöstä emme vielä tiedä, hoitamalla kunnan lakisäätteisiä ja itselleen ottamia tehtäviä mahdollisimman hyvin. Kuntalaisten hyvinvoinnista ja kunnan taloudesta on pidettävä huolta. Tähän olemme kuntastrategiassamme sitoutuneet.

Vuoden aikana valmisteltiin ja koettiin muutoksia myös omassa kunnassamme. Talouden tasapainottamiseksi ja palveluiden parantamiseksi tehtiin paljon puhuttaneita päätöksiä esimerkiksi ikäihmisten palvelurakennetta ja kouluverkkoa koskien. Kunnan henkilökunnassa tapahtui vuoden aikana lukuisia muutoksia. Henkilöstön vaihtuessa myös tehtävänkuvia on tarkasteltu uudelleen. Valmistelimme vuoden 2019 alusta voimaan tulleen virasto-organisaation muutoksen, jossa perustettiin hyvinvointiosasto sivistysosaston, teknisen osaston ja hallinto-osaston rinnalle. Vastuualueita ja niiden osia siirrettiin muutoksen yhteydessä osastolta toiselle.

Organisaatiomuutoksessa erityistä huomioita on kiinnitetty hyvinvointityöhön, kuntalaisten osallistamiseen ja tiedolla johtamiseen. Määrätietoisesti hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen panostamalla saavutamme ennen kaikkea inhimillisiä, mutta myös taloudellisia säästöjä myöhemmin tulevaisuudessa.

Kaavoituksen osalta vuosi oli vilkas: Turkkiselän alueelle käynnistettiin tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen, rantaosayleiskaavat päivitettiin Manamansalossa, Jaalangassa ja Kankarissa ja keskustan asemakaavaa jatkettiin hyväksymällä Vaalankurkkuun uuden asuntoalueen kaava.

Elinkeinojen alueella panostettiin erityisesti matkailun kehittämissuunnitelmaan, jonka valmistelu alkoi kesällä yhdessä Utajärven ja Muhoksen kuntien sekä kehittämissyhtiö Humanpoliksen kanssa. Rokua Geoparkin uuden sopimuskauden neuvottelut ja Unescon uudelleenarviointi ajoittuivat myös kesäkauteen. Vuoden retkikohde 2018 –voiton myötä saimme runsaasti näkyvyyttä, ja matkailu vilkastui selvästi.

Humanpoliksen ja kuntien kanssa yhdessä jatkettiin suunnitelmallista viestintätöitä. Alueemme yritykset tekivät vuoden aikana investointeja, ja kunta mahdollisti monelle yritykselle toiminnan kehittämistä ja laajentamista myymällä kiinteistöjä ja tontteja. Vakituisen – ja vapaa-ajan asumisen tonttien hintapolitiikan tarkastelu aloitettiin, ja tonttikaupan vilkastuttamiseksi hintoja tarkistettiin useissa kohteissa alaspäin.

Kunnan edunvalvonnan keskeisenä tavoitteena pitkän ollut Vaalan vankilan toiminnan jatkuminen otti keväällä ison askeleen eteenpäin, kun hallituksen kehysriihessä tehtiin päätös Vaalan vankilan uusinvestoinnista. Loppuvuodesta sijaintipaikaksi ratkenneeseen Järkikyläntien ja Vaarakaarrontien risteykseen rakennetaan noin satapaikkainen uusi suljettu vankila. Välittömät työllisyysvaikutukset ja välilliset rakennusajan ja toiminnan käynnistymisen jälkeiset elinkeinovaikutukset tulevat olemaan kunnalle merkittävät.

Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiossa ja kansalaisopistolla on vuoden aikana tehty tinkimätöntä työtä ammattitaidolla ja laadulla oppilaiden ja opiskelijoiden etu edellä. Vaikka olemme pieni kunta ja oppilasmäärämme on laskeva, pystymme tarjoamaan lapsillemme ja nuorillemme monipuolista ja kansainvälistä opetusta. Laadukas opetus on huomattu lähialueella, ja vuonna 2018 lukion uusien opiskelijoiden määrässä toteutui merkittävä parannus.

Kunnan kaikilla virasto-organisaation osastoilla ja luottamushenkilöiden toimielimissä on vuoden aikana tehty hyvää, sitoutunutta ja paneutuvaa työtä – lämmin kiitos siitä jokaiselle. Olen uutena kunnanjohtajana erityisen iloinen tavasta, jolla kuntamme eri toimijat toimivat yhteistyössä yhteisten tavoitteiden eteen. Kunnan, yhdistysten ja yritysten yhdessä kesällä 2018 allekirjoittama elinvoimasopimus on erinomainen osoitus tästä.

Taloudellisen niukkuuden asettamista raameista huolimatta yhteishenkemme on hyvä, ja kykenemme tekemään tulevaisuuden kannalta tärkeitä päätöksiä ja linjanvetoja. Säästöjen hakemisen ohella pystymme panostamaan myös kehittämiseen ja luomaan parempaa tulevaisuutta. On ilo ja kunnia olla mukana tekemässä tavoitteidemme mukaista yhteisöllistä, hyvinvoivaa ja viihtyisää Vaalaa!

Miira Raiskila
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Hallinto-organisaatio

Kunnan organisaatiokaavio on toimintakertomuksen liitteenä.

Kunnanvaltuusto 1.6.2017-31.5.2021

Vuonna 2017 valitussa valtuustossa on 17 jäsentä, joista Suomen Keskustan edustajia on 10, Vasemmistoliiton edustajia 4 ja perussuomalaisia 3.

Kunnanvaltuusto		Kokouksia yht. 8 kpl	Asioita § 88
Pj	Välinen Pekka	8	KESK.
1. vpj.	Mustonen Osmo	8	VAS
2. vpj.	Paakkari Miia	8	KESK.
Jäsen	Hannukainen Esa	8	PS
	Hiltunen Marko	6	VAS
	Huotari Tapio	8	VAS
	Karhu Tapani	8	KESK.
	Karjalainen Esa	8	KESK.
	Karppinen Hanna	7	VAS
	Kempainen Pentti	7	KESK.
	Koski-Tulppo Tiina	7	KESK.
	Leinonen Aino	8	KESK.
	Leinonen Jenna	8	KESK.
	Moilanen Kalle	8	PS
	Roivainen Jouko	8	KESK.
	Rovio Markus	6	PS
	Virkkunen Reijo	5	KESK.
Varajäsen	Härmä Toni	1	PS
	Kesälahti Aune	3	KESK
	Kylmänen Tiina	2	VAS
	Sumiloff Seija	1	KESK
	Tervonen Timo	2	KESK
Esittelijä	Raiskila Miira	5	
	Niskanen Ari	3	
	Kaikkonen Matti	2	
	Kurtti Kalle	3	
	Niiranen Jarkko	3	
	Nikula Pirjo	3	
	Rantalankila Sinikka	1	
	Tiilikainen Veli-Pekka	1	
Pöytäkirjanpitäjä	Karppinen Lea	2	
	Niskanen Ari	6	

Kunnanhallitus 1.6.2017 – 31.5.2019

Kunnanhallitus		Kokouksia yht 21 kpl	Asioita § 323
Pj	Karjalainen Esa	21	KESK
1. vpj.	Huotari Tapio	20	VAS
2. vpj.	Moilanen Kalle	21	PS
Jäsen	Karhu Tapani	21	KESK
	Karppinen Hanna	19	VAS
	Leinonen Aino	20	KESK
	Leinonen Jenna	20	KSK
Henk.koht. varajäsen	Ahokas Marja	2	VAS
	Salomaa Kai	1	VAS
Kv:n pj.	Välinen Pekka	20	KESK
Kv:n 1. vpj.	Mustonen Osmo	17	VAS
Kv:n 2. vpj.	Paakkari Miia	20	KESK
Esittelijät	Raiskila Miira	15	
	Niskanen Ari	7	
Pöytäkirjanpitäjä	Karppinen Lea	7	
	Niskanen Ari	14	

Lautakunnat

Hyvinvointilautakunnan ja elinvoimalautakunnan kokoonpanot ovat käyttötalousosassa ao. hallintokuntien kohdalla.

Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet ja ao. toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys**Kunnallistalous**

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2018 tilinpäätösarviot osoittavat kuntatalouden heikentyneen viime vuonna. Kuntasektorin toimintakulut kasvoivat yli kolme prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. Muutoksen suurimpinä syinä olivat palkkojen ja palkkioiden nousu (3,0%) ja ostojen kasvu (4,4%). Kuntaliiton Ilari Soosalun mukaan lähes 200 kuntaa teki alijäämäisen tuloksen vuonna 2018, kun edellisenä vuonna negatiivisen tuloksen tehneiden kuntien määrä oli 55. Kuntaliiton tämän hetkisen arvion mukaan kuntien tulos oli näin 20 miljoonaa euroa ylijäämäinen mutta ilman Helsingin, Espoon ja Vantaan ylijäämäisiä tuloksia Manner-Suomen kuntien tulos olisi lähes 500 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Vuoden 2019 ja 2020 tilanne näyttäytyy kuntien arvioissa vaikeana. Toimintakulut kasvavat vuonna 2019 lähes 1,3 miljardia euroa, kun kuntien taas valtionosuudet laskevat. Negatiivisen tuloksen tehneiden kuntien määrän arvioidaan pysyvän suurena mutta laskevan hieman vuoden 2018 tasosta.

Kuntien verotulot vuonna 2018 laskivat yhteensä 0,5 prosenttia, eli 110 miljoonaa euroa, kun samanaikaisesti myös valtionosuudet laskivat 0,6 prosenttia, eli 50 miljoonaa euroa. Kuntien ja kuntayhtymien velka kasvoi viime vuonna noin miljardilla eurolla. Kuntien velkamäärä lisääntyi yli kolme prosenttia. Yhteensä kuntatalouden velka on noin 19,4 miljardia euroa.

Oman talousalueen kehitys

Vaalan ennakkoväkiluku 31.12.2018 oli 2871 henkilöä. Vuonna 2018 väkiluku vähentyi -70 henkilöllä (väkiluku 31.12.2017 oli 2941), vuonna 2017 väkiluku vähentyi -102 henkilöllä ja vuonna 2016 väkiluku vähentyi -32 henkilöllä. Kuntaan muutti vuonna 2018 muualta 76 henkilöä ja kunnasta muutti pois 118 henkilöä, syntyneitä oli 18 lasta ja kuolleiden määrä oli 43. Väestön väheneminen selittyi korkealla kuolleisuudella ja vähäisellä syntyneiden määrällä.

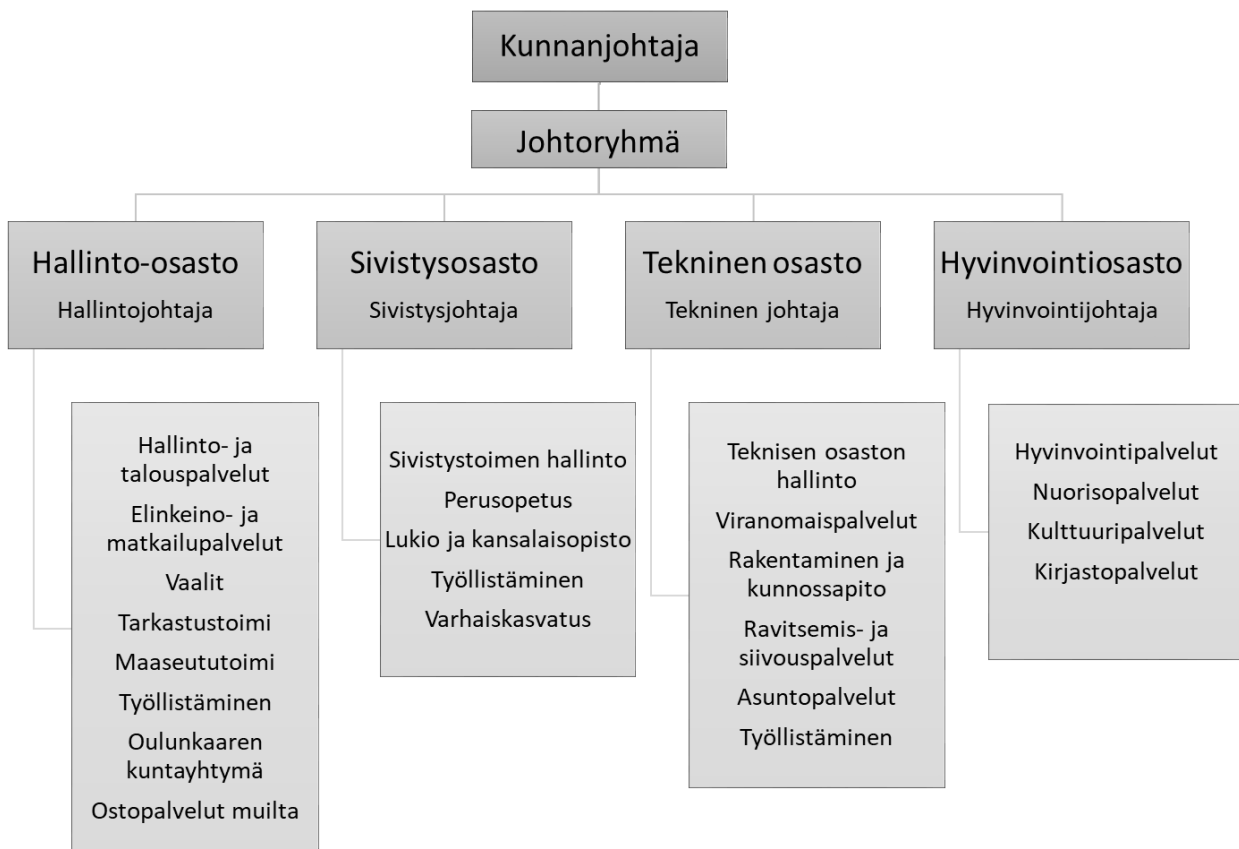
Pohjois-Pohjanmaan joulukuun työllisyyskatsauksen mukaan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella 10,8 %. Kunnittain työttömien osuus työvoimasta vaihteli Reisjärven 6,0 %:n ja Vaalan 13,6 %:n prosentin välillä. Joulukuun lopussa Vaalassa oli 157 työtöntä työnhakijaa, joista miehiä oli 103 ja naisia 54, pitkäaikaistyöttömiä oli 33. Työttömien määrä laski edellisestä vuodesta -41.

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toiminta

Kunnanvaltuustossa 15.11.2018 § 65 on hyväksytty 1.1.2019 voimaan tullut uusi virasto-organisaation osastomalli, jossa hyvinvointiosasto on lisätty neljänneksi osastoksi aiempien kolmen osaston rinnalle (hallinto, sivistys ja tekninen). Hyvinvointiosaston toimialaan kuuluvat hyvinvointipalvelut, nuorisopalvelut, kirjastopalvelut ja kulttuuripalvelut.

Uudelle osastolle ovat siis siirtyneet hallinto-osastolta entisten vapaa-aikapalveluiden palvelut, sivistysosastolta kirjastopalvelut sekä hallinto-osaston elinkeinopalveluista kulttuuripalvelut ja Lamminahon talon palvelut. Osastojohtajana uudella hyvinvointiosastolla on hyvinvointijohtaja. Oheisessa kaaviossa esitellään kunnan virasto-organisaatio 1.1.2019 alkaen.

Talous

Vaalan kunnan talous on edelleen jatkanut kohtuullisen hyvällä suunnalla, mutta muutosta muutaman edellisen taloudellisesti paremman vuoden jälkeen on heikompaan suuntaan. Vuoden 2017 hyvään tulokseen ver-

rattuna muutosta on erityisesti verotulojen ja valtionosuuksien heikommassa kertymässä ja sosiaali- ja terveyskulojen kasvussa. Kunnan muun toiminnan toimintakulut ovat kuitenkin edelleen pysyneet hyvällä tasolla. Talousarvioon nähden ainoastaan Oulunkaaren ostopalvelut ylittivät vastuualueena budjetin.

Työllisyystilanne oli vuonna 2018 edellistä vuotta parempi sekä työllisyysasteen että työttömyysasteen valossa tarkasteltuna. Joulukuun työllisyystilastossa Vaalassa oli 157 työtöntä työnhakijaa, kun vuosi aiemmin vastaava määrä oli 198. Muutosta vuoden takaiseen on siis -41 henkilöä. Joulukuussa 2018 Vaalassa oli seitsemän avointa työpaikkaa, kun vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana niitä ei ELY:n ja TE-toimiston tilaston mukaan ollut yhtään.

1.5 Kunnanjohtajan arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan taloudellisen tilanteen tulevaisuudennäkymät herättävät huolta. Joudumme jatkossa entistä painokkaammin pohtimaan ja tekemään toimenpiteitä, joilla turvaamme kunnan tulojen ja kulujen tasapainon ja välttämään velkataakan kasvattamisen. Käyttötalouden menot on pystyttävä kattamaan tuloilla. Vuoden 2019 talousarvio rakennettiin tasapainoiseksi, mutta siihen jouduttiin tekemään kertaluontoisiksi luonnehdittuja tulo- ja menojen kirjauksia metsän myyntiä lisäämällä tonttien myyntituloja budjetoimalla.

Tuloja ennakoidaan saatavan tulevaisuudessa myös kunnalle tarpeettomien kiinteistöjen myymisestä. Käyttötaloutta ei kuitenkaan voi pitkällä tähtäimellä rahoittaa kunnan omaisuutta myymällä, vaan siitä saatavat tuotot olisi pystyttävä kohdentamaan investointeihin ja kiinteistöjen kasvavan korjausvelan lyhentämiseen. Verotulojen ennustaminen on haastavaa, ja esimerkiksi vuodelle 2019 ennustettu noin 600 000 euron verotulojen kasvu, joka koostuu pääasiassa tuloveroista, voi osoittautua epärealistiseksi.

Valtionosuuksien väheneminen, sosiaali- ja terveysmenojen merkittävä kasvu, kiinteistöjen korjausvelka, muuttotappio ja väestön ikääntyminen ovat kunnan taloustilanteen kannalta yhtälö, joka käy ilman uusia merkittäviä tulonlähteitä nopeasti kestäättömäksi. Taseeseen muutamana edellisenä vuotena kertynyt kumulatiivinen ylijäämä n. 2,7 miljoonaa euroa ei kannattele kauan, jos tulot eivät riitä kattamaan menoja.

Menneiden kriisikuntavuosien säästöohjelmien ja toimintojen uudelleenjärjestelyjen jälkeen budjetissamme ei enää ole juuri mistä säästää. Lakisääteiset tehtävät on täytettävä, lähipalvelut on turvattava ja rahaa on pystyttävä varaamaan myös kehittämiseen ja elinvoimaisuuden edistämiseen. Lyhyellä tähtäimellä meidän on panostettava ennaltaehkäiseviin palveluihin ja hyvinvoinnin edistämiseen – tämä näkyy korjaavien puolen kuluissa säästönä myöhemmin. Pitkän aikavälin taloussuunnittelun merkitys korostuu: on keskityttävä suureen kuvaan, ja johdettava kokonaisuutta kohti paitsi taloudellisesti, myös ennen kaikkea inhimillisesti kestävä kunnan varojen käyttöä.

Vuoden 2018 aikana valmistellulla uudella organisaatiomallilla pystymme paremmin vastaamaan tarpeelliseen hyvinvoinnin edistämiseen ja kestäväen taloussuunnittelun rakentamiseen. Hyvinvointityöllä, kuntalaisten paremmalla osallistamisella ja elinvoimaan panostamalla pystymme vastaamaan näköpiirissä oleviin talouden haasteisiin. Suunnitteilla olevien tuulivoimapuistojen tuomien kiinteistöverojen myötä kuntamme taloustilanteen kehitys näyttäytyisi selvästi paremmalta. Uskon, että niiden myötä voisimme aidosti panostaa kunnan kehittämiseen, palveluidemme parantamiseen, sairastavuuden ennaltaehkäisyyn ja velkamme lyhentämiseen.

Sosiaali- ja terveysmenojen kasvu on kuntatalouden kannalta suurin epävarmuutta aiheuttava tekijä. Sote-uudistuksen kaaduttua tuo epävarmuus jatkuu vielä todennäköisesti useita vuosia. Peruskuntiin ja vapaaehtoisuuteen pohjautuviin kuntayhtymiin perustuvassa nykyisessä sote-palveluiden järjestämisessä rahoitus on keskeisin ongelma, johon tulisi saada helpotusta valtionosuusjärjestelmää uudistamalla. Sote-palveluiden järjestämisen tulevan mallin rahoituksessa Vaalan kannalta ensiarvoisen tärkeää olisi, että kiinteistöverotuotto jäisi kokonaisuudessaan kunnille. Erityisesti voimalaitosten kiinteistövero tuotto on kunnan talouden kannalta erittäin merkittävä, ja suunnitellut tuulivoimalat lisäisivät lisää entisestään. Rakennusten ja laitosten haitat ovat yleensä aina paikalliset, joten loogisesti myös niistä kerättävät kiinteistöverot tulisi jäädä paikkakunnalle.

Vaalan vankilan rakentaminen on kunnan talouden kannalta sekä suoraan työpaikkoina että välillisesti esimerkiksi rakentamisen, palveluiden kysynnän kasvun, todennäköisen tonttikaupan vilkastumisen ja liikennemäärien kasvun myötä tärkeää. Keväällä 2019 valmistuvan vankilan hankesuunnitelman rahoituspäätös on tarpeen saada uuden tulevan eduskunnan päätöksentekoon mahdollisimman nopealla aikataululla.

Kunnan lainamäärä on korkea, mutta korot ovat jo pitkään pysyneet matalina. Väistämättä jossain kohdassa vastaan tuleva korkojen nousu aiheuttaa haasteita myös kunnalle. Vuoden 2019 aikana päätöksentekoon tuodaan kiinteistöstrategia teknisellä osastolla valmisteleman kattavan kiinteistökartoituksen pohjalta. Useimmat kunnan kiinteistöt kaipaavat peruskorjausta, ja mahdollisia uudiskohteiden investointejakin olisi pystyttävä pohtimaan matalien korkojen aikana. Kunnan vuosikatteen pitäminen hyvällä tasolla myös jatkossa takaa sen, että korjausvelkaa saadaan purettua ilman merkittävää lainamäärän kasvua. Erityisesti useiden kiinteistöjen sisäilmaongelmiin on löydettävä ratkaisut.

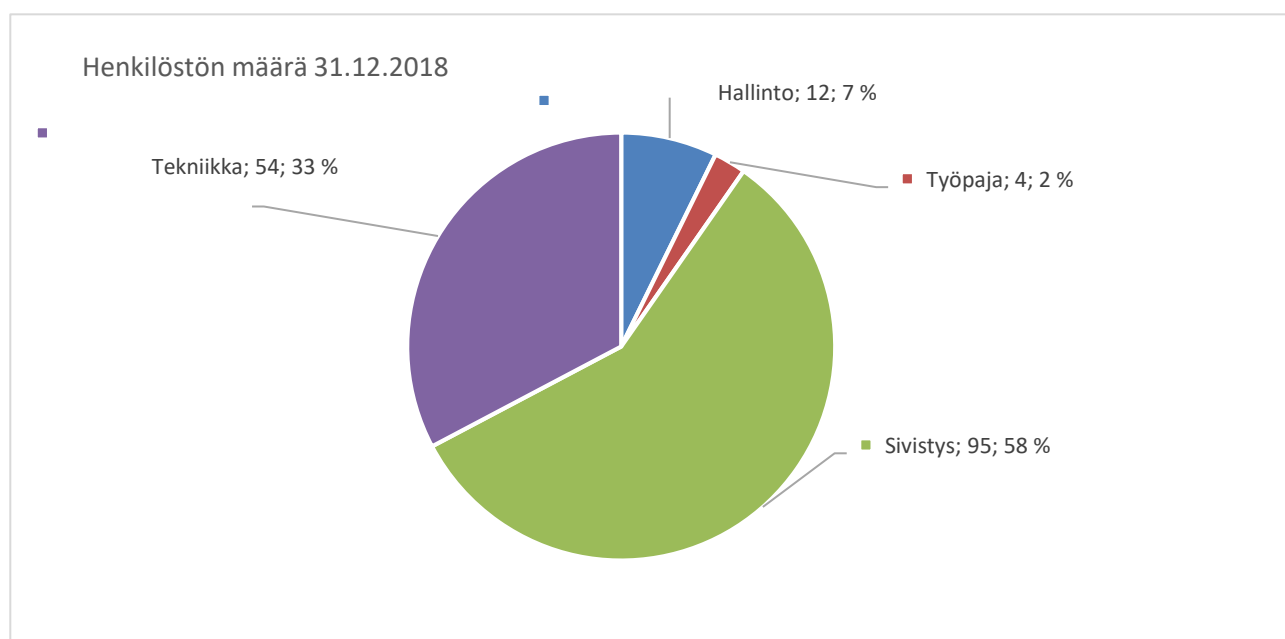
Kiinteistöstrategiaa odottaessa vuodelle 2019 budjetoitiin investointeja aiempia vuosia maltillisemmin. Strategian valmistuttua on kuitenkin ryhdyttävä toimiin tarpeellisten, käytännöllisten ja terveiden tilojen takaamiseksi kunnan lakisääteisille palveluille.

Miira Raiskila
kunnanjohtaja

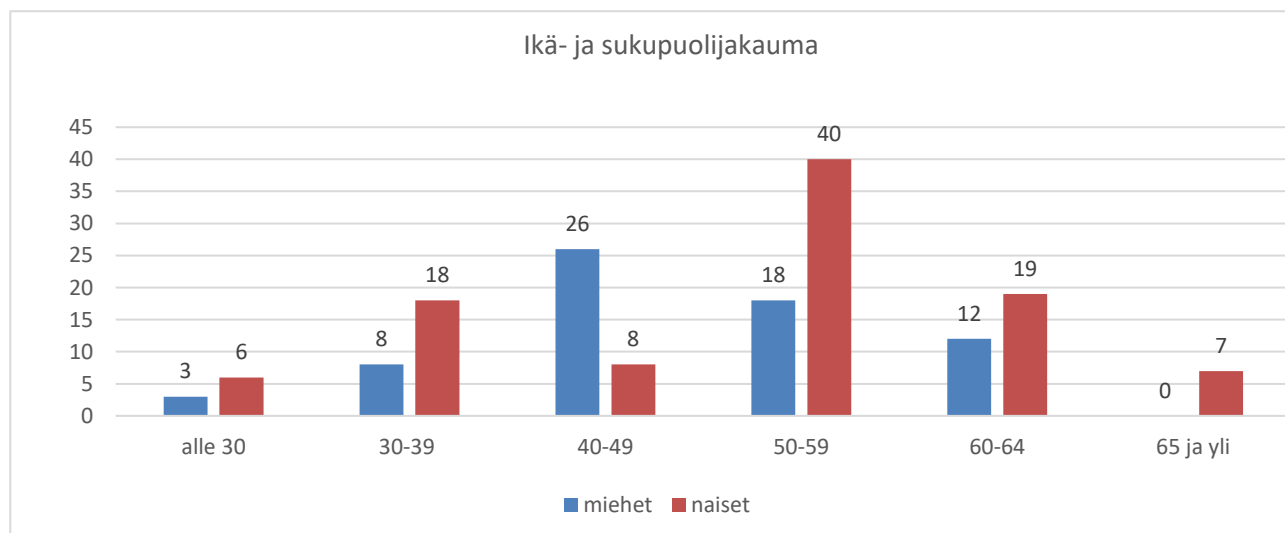
1.6 Kunnan henkilöstö 31.12.2018

Kunnan henkilöstön kokonaismäärä ilman työllistettyjä on vähentynyt kolmella vuonna 2018. Vakinaisten henkilöiden määrä on vähentynyt viidellä ja määräaikaisten määrä on lisääntynyt 2 henkilöllä. Määräaikaisten määrässä on mukana kansalaisopiston opettajat.

Henkilöstön määrä								
	Vaki- naiset	Määrä- aik.	Työllis- tetyt	Yh- teensä	Yhteensä ilman työllistettyjä			Vakinaiset muutos
					2017	2018	Muutos	2017-2018
Hallinto-osasto	10	2	0	12	12	12	0	0
Työpaja	0	0	4	4	0	0	0	0
Sivistysosasto	55	37	3	95	91	92	+1	-5
Tekninen osasto	40	7	7	54	51	47	-4	-2
YHTEENSÄ	105	46	14	165	154	151	-3	-7

Henkilöstöstä 96 henkilöä eli 58 % oli yli 50-vuotiaita.

	Yhteensä	Miehet	Naiset
alle 30	9	3	6
30-39 v	26	8	18
40-49	34	26	8
50-59	58	18	40
60-64	31	12	19
65 ja yli	7	0	7
	165	67	98

	Sairauspäivät			Tapaturmat			Kuntoutustuki		
	2017	2018	Muutos	2017	2018	Muutos	2017	2018	Muutos
Hallinto	81/7	55/6	-26/-1	0	0	0	0	0	0
Työpaja	118/6	174/8	+56/+2	0	10/1	+10/+1	0	0	0
Sivistystoimi	921/63	935/34	+14/-29	8/1	14/1	+6/0	251/3	5/1	-246/-2
Tekninen toimi	738/49	1823/38	+1085/-11	301/2	71/4	-230/+2	59/1	0	-59/-1
Yhteensä	1858/125	2987/86	+1129/-39	309/3	95/6	-214/+3	310/4	5/1	-305/-3
poissaolopäivät/ henkilölk, johon kohdistunut									

Poissaolokerrat ja niiden kestot v. 2018 (suluissa vuoden 2017 luku)

	Kesto 1-3 pv	Kesto 4-10 pv	Kesto 11-60 pv	Kesto 61-90 pv	Kesto 91-180 pv	Kesto 181-365 pv
Hallinto	11/ 6	3/ 2	0	0	0	0
Työpaja	15/ 8	6/ 4	3/ 2	0	0	0
Sivistyspalvelut	156/ 55	53/ 29	8/ 7	0	0	0
Tekniset palvelut	66/ 42	29/ 22	25/ 18	2/ 2	2/ 2	0
	248/(242)	91/(85)	36/(25)	2 /(0)	2/ (0)	0/(0)

Vuonna 2018 jäi eläkkeelle yhdeksän henkilöä.

Eläkepäätökset	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Yhteensä henkilöä	3	2	7	7	7	9

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa todetaan, että Vaalan kunnassa laskun vastaanottaja ja hyväksyjä ei ole koskaan sama henkilö. Tarkastuslautakunnalla on kuntaa kohtaan arviointi- ja valvontatehtäviä. Sillä on mm. oikeus saada tietoja salassa pidettävistä asioista, mikäli se katsoo ne tarpeelliseksi arviointitehtävän hoitamiseksi sekä valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Luottamushenkilöt ja keskeiset viranhaltijat ovat velvoitettuja antamaan sidonnaisuusilmoituksen.

Esteellisyys viittaa virkatehtävissä esiintyvään eturistiriitaan. Se tarkoittaa virkamiehen tai luottamushenkilön sopimattomuutta osallistua asian käsittelemiseen tai ratkaisemiseen. Esteellisyys rikkoo hallinnon objektiiviteetti-periaatetta, joka pyrkii turvaamaan hallintopäätöksen tai hallinnollisen menettelyn oikeellisuuden, puolueettomuuden ja objektiivisuuden. Esteellisyys syntyy, mikäli virkamies tai luottamushenkilö on sellaisessa suhteessa käsiteltävään asiaan tai sen asianosaisiin, joka saattaa vaarantaa hänen puolueettomuutensa. Esteel-

lisyyttä ei arvioida konkreettisesti vaan riittää, että puolueettomuus on objektiivisesti ajatellen saattanut vaarantua. Esteellisyydestä seuraa, että esteellinen henkilö ei voi olla päättämässä asiasta, osallistua asian käsittelyyn eikä edes olla läsnä asiaa käsiteltäessä. Poikkeuksena läsnäolokieltoon on kunnanvaltuusto, jonka kokoukset ovat kaikille julkisia. Kunnassa huomioidaan, ettei esteellinen henkilö osallistu päätöksentekoon. Yleisesti ennen asian käsittelyä päätöksentekoa kunnassa varmistetaan, onko paikalla esteellisiä henkilöitä osallistumassa asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Vaalan kunnassa on häirinnän ja epäasiallisen käytöksen hallinnan malli, jolla turvataan kaikkien työntekijöiden oikeus saada työssä asiallista kohtelua. Mallissa käydään läpi, miten tulee toimia, jos kokee epäasiallista kohtelua työssään.

1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.

Toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Vaalan kunnan toimintaa voi kohdata eri tyyppisiä riskejä, joista osaan voimme omalla toiminnalla vaikuttaa ja osaan emme. Riskit ovat myös eri tasoisia.

Nyt käynnissä olevalla hallituskaudella valmistellaan uudistuksia, jotka koskevat kuntia. Tällaisiin uudistuksiin Vaalan kunnan omat vaikuttamismahdollisuudet ovat pienet. Edunvalvontatyö on kuitenkin tärkeää. Koska Vaalan kunnan tulorahoituksesta valtionosuudet muodostavat merkittävän osan, on tehtävillä valtionosuusuu- distuksilla poikkeuksellisen suuri vaikutus kuntaamme.

Strategiset riskit:

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset rahoituksen, yhteistyökumppaneiden ja lainsäädännön suhteen. Toiminnan vastaavuus kuntalaisten tarpeisiin väestön ikääntyessä ja lapsimäärän vähentyessä. Sisäilmaongelmien vaikutukset palvelurakenteeseen, esimerkiksi terveysasema, kirjasto ja lukio. Rahoitus pohjaan liittyvät mahdolliset muutokset kuten esimerkiksi kiinteistöveron muutokset voimalaitosveron muodossa.

Taloudelliset riskit:

Talousarvion tavoitetasossa pysyminen.
Äkilliset muutokset palvelujen oston määrässä tai palvelujen hinnassa, erityisesti erikoissairaanhoido.
Isoissa hankinnoissa onnistuminen ja hankintaosaaminen näissä.
Korjausvelan yhtäkkinen realisoituminen esimerkiksi pahana sisäilmaongelmana.
Yllättävät tiedot kiinteistöjen kunnosta esimerkiksi kiinteistöön paljastuttua purkukuntoiseksi.

Rahoitusriskit:

Korkoriski korkeasta lainamäärästä johtuen

Toiminnalliset riskit:

Kunnan monet toiminnot ovat haavoittuvaisia henkilöstön vähyyden ja varahenkilöstön vajavaisuuden taikka henkilöstön erikoisosaamisen vuoksi.
Riittävän erityisosaamisen turvaaminen mm. maakuntaudistuksen seurauksena ja uusien kunnan velvoitteiden vuoksi
Sairauspoissaolot
Tapaturmat
Tietojärjestelmähäiriöt
Avainhenkilöiden irtisanoutuminen sekä rekrytoinnissa epäonnistuminen.

Vahinkoriskit ja kriisit:

Kriisitilanteiden johtaminen ja niissä onnistuminen (esim. myrskytuhot, pilaantunut vesi tai ruoka, sähkökatkokset, ihmisiin kohdistuvat uhat)
Vakuutusten ajanmukaisuus
Jätevesiverkoston kunto

Kunnan vakuutukset:

Kunnalla on Op Vakuutus Oy:ssa seuraavat vakuutukset:

Henkilövakuutukset: Lakisääteinen tapaturmavakuutus, ryhmätapaturmavakuutus kunnan asukkaille ja muille ulkokuntalaisille kunnan järjestämässä toiminnassa sekä matkavakuutus

Omaisuusvakuutukset: Julkisyhteisön vakuutus, Venevakuutus, Lisäkuluvakuutus

Metsävakuutus

Ajoneuvovakuutukset

Toiminnan vakuutukset: Toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, oikeusturvavakuutus, lisäkulukeskeytysvakuutus

1.9 Ympäristötekijät

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä tunnusluvut ja muut tiedot ympäristöstä. Toimintakertomukseen on syytä sisällyttää kuvaus niistä ympäristökysymyksistä, jotka vaikuttavat olennaisesti kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen. Kunnan on vältettävä sellaisia päätöksiä, jotka sisältävät suuria taloudellisia riskejä tai kuormittavat kohtuuttomasti ympäristöä tai tulevia sukupolvia.

Kunnan strategiassa on korostettu kunnan toimintojen ja palvelujen kehittämisessä kestävä kehityksen periaatteita. Ympäristötekijöiden osalta kunnassa on kiinnitetty huomiota mm. seuraaviin seikkoihin:

Energian kulutus:

Energian kulutuksen seuranta. Vaihtoehtojen etsiminen öljylämmitykselle.

Liikenteen päästöt:

Yhteiskäyttöautoihin siirtyminen

Lähiuoka:

Pyrimme käyttämään julkisessa ruokahuollossa lähiruokaa ja luomua huomioiden hankintasopimukset.

1.10 Kunnanhallituksen selonteko sisäisen ja riskienhallinnan valvonnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan toimintakertomukseen tulee lisätä kohta ”Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä”. Selontekojen tulee perustua kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan systemaattiseen arviointiin ja siitä tulisi käydä ilmi:

1. Mihin selonteko perustuu
2. Mitä sisäisen valvonnan osa-alueita on arvioitu selonteon perustaksi ja miten arviointi on suoritettu sekä miten arviointitulokset on käsitelty
3. Mihin yksiköihin, toimintoihin, tietojärjestelmiin jne. arviointi on kohdistunut eli kuinka kattavaa arviointi on ollut
4. Mitä olennaisia puutteita ja virheitä sisäisessä valvonnassa, riskienhallinnassa ja konsernivalvonnassa on havaittu ja kuinka puutteita ja virheitä aiotaan korjata
5. Täsmällinen kannanotto sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan riittävydestä ja toimivuudesta

Tilintarkastajan on tarkastuskertomuksessa annettava lausunto siitä, onko sisäinen valvonta kunnassa asianmukaisesti järjestetty.

Tämä selonteko perustuu kunnan johtoryhmän ja eri hallintokuntien tekemiin havaintoihin.

Vaalan kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeet 22.5.2012 § 107. Sisäinen valvonta koostuu luottamushenkilöiden toimintaseurannasta, sisäisestä tarkkailusta ja sisäisestä tarkastuksesta. Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalainen ja tarkastussäännön mukaisesti.

Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline kohtuullisen varmuuden hankkimiseksi tavoitteiden saavuttamiseksi. Johdon on varmistettava, että luodaan oikeanlainen sisäisen valvonnan rakenne ja pidetään se tehokkaana tarkastamalla sitä ja pitämällä se ajan tasalla.

Sisäisen valvonnan voidaan todeta kokonaisuudessaan onnistuneen hyvin. Sisäisen valvonnan onnistumisesta raportoidaan toimielimille (lautakunnat, kunnanhallitus, valtuusto) useita kertoja vuodessa esimerkiksi

talousraporttien yhteydessä. Arviointi on suoritettu aikaisemmin tarvittaessa myös tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Vaalan kunnan suurimmat riskit ovat tällä hetkellä luonteeltaan strategisista ja taloudellisista. Erityisinä riskeinä nousevat esille sisäilmaongelmat, joihin on yritetty vaikuttaa sisäilmajohtoryhmän palaverilla. Eri kiinteistöihin on tehty sisäilmatutkimuksia ja niistä saatu tieto on pyritty hyödyntämään ongelmien ratkaisemiseksi. Sisäilmaongelmiin on pystytty panostamaan aikaisempaa enemmän johtuen parantuneesta henkilöstöressurssista ja erityisosaamisesta. Lievää parannusta sisäilmariskeissä on tapahtunut, mutta haasteita on edelleen strategisesti tärkeissä kohteissa kuten koulukeskus, kirjasto, lukio, Apajan tilat ja terveyskeskus.

Merkittävä riski on myös eläköityminen / tiedonsiirto / uuden henkilökunnan rekrytoinnissa epäonnistuminen. Elinkeinopalveluiden osalta merkittäväksi riskiksi nousi yritysten ongelmat rahoituksen saamisessa ja rekrytoinnissa.

Korkotason ja erikoissairaanhoidon kustannusten vaihteluun on vaikeaa varautua etukäteen. Korkotason kasvuun on varauduttu taloussuunnitelmassa. Osa lainoista on kiinteillä korkoilla, jolloin niiden korkojen ennustaminen on helppoa. Kunnan riskinä on myös tiettyjen toimintojen haavoittuvaisuus esimerkiksi ennalta arvaamattomien sairauslomien aktivoituessa. Riskiksi ja toisaalta mahdollisuudeksi voidaan arvioida myös organisaation uudistuminen; miten siirtää vanhojen työntekijöiden osaaminen ja onnistua uusien työntekijöiden rekrytoimisessa. Myös valtion talous- ja kuntapolitiikan linjaukset tuovat epävakautta talouden suunnitteluun.

Taloussuunnittelukaudella Vaalan kunnan on hyvä:

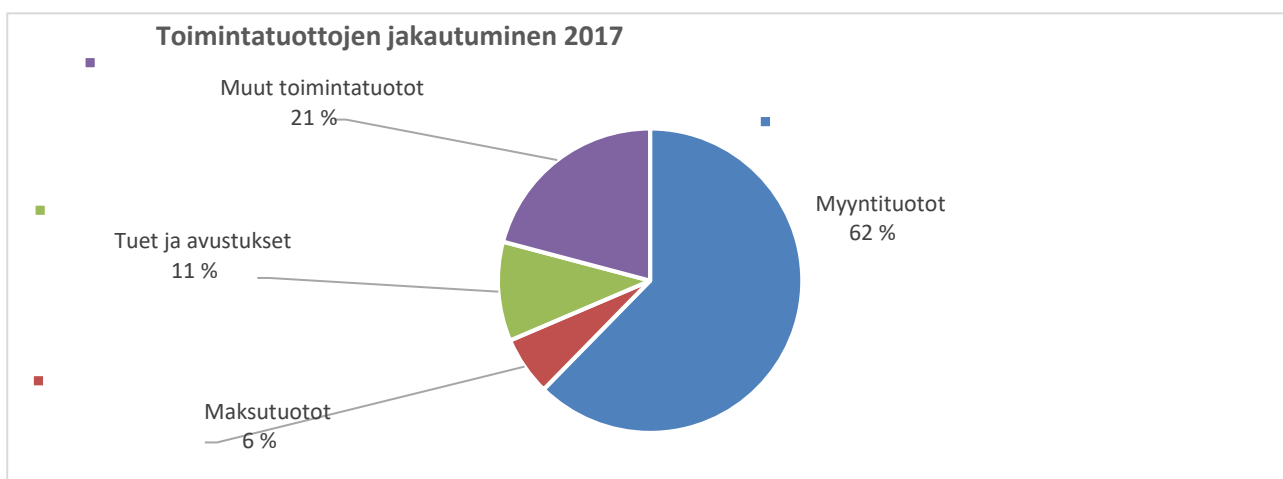
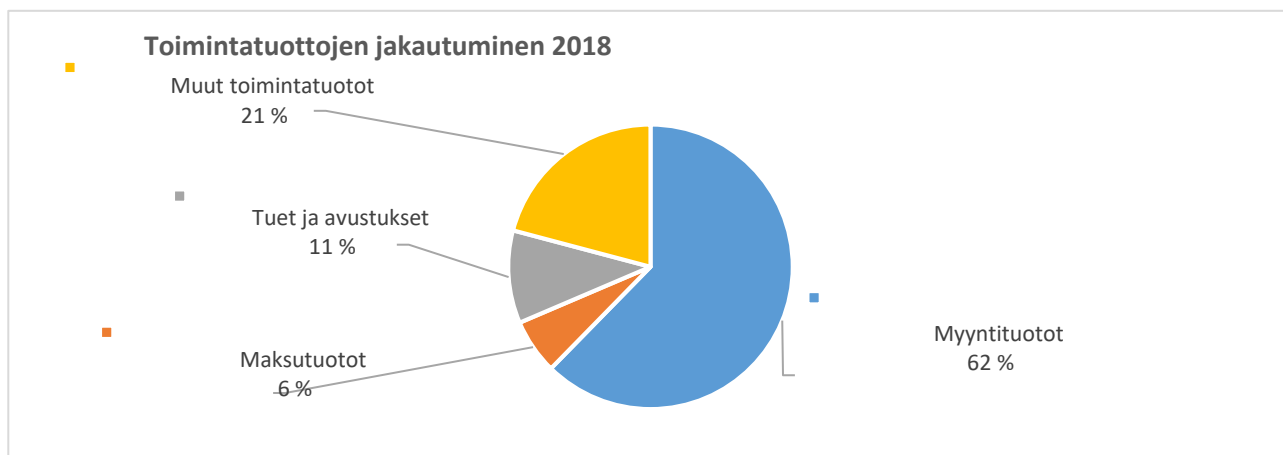
- päivittää uutta hallintosääntöä ja kunnan johtamisjärjestelmää.
- tehdä arvio tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista (riskit ja mahdollisuudet) kunnan tehtävien toteuttamiseen
- tehdä kiinteistökarttoitus kuntoarvioineen → kiinteistöstrategia
- varautua korkojen nousuun → kiinteiden korkojen hyödyn arviointi

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

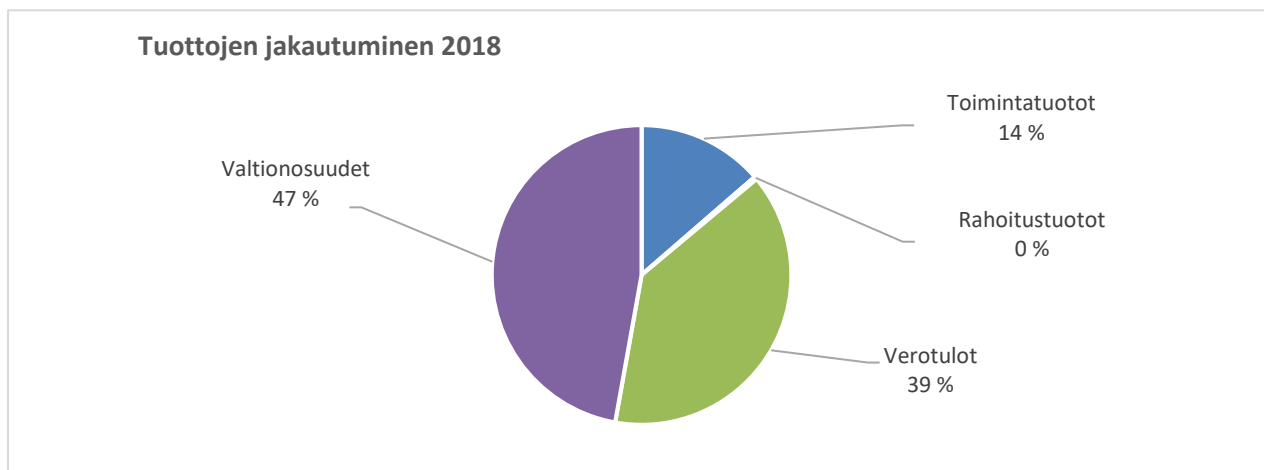
Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

Konsernin vuoden 2018 tilikauden tulos oli 70.200 euroa ylijäämäinen. Tilikauden tulos pieneni n. 211.000 eurolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Tuotot

Toimintatuotot olivat noin 3,8 miljoona euroa (ulkoiset ja sisäiset) ja ne pienenivät vuoden 2017 tilinpäätöksestä 87.519 eurolla eli 2,2 %:lla.

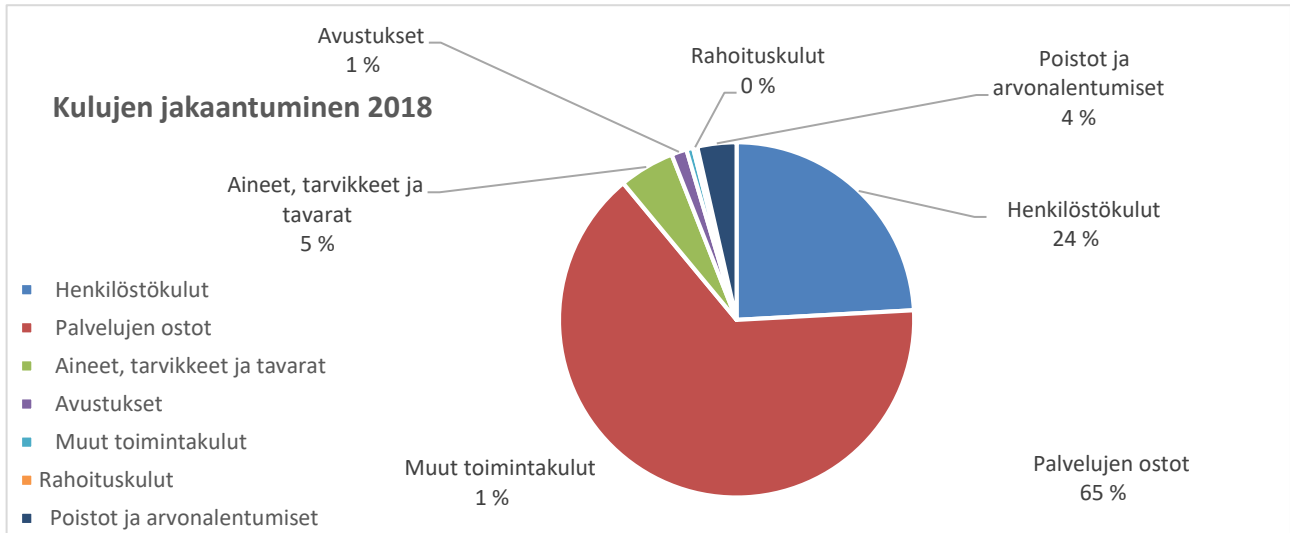
Verotuloja kertyi yhteensä noin 10,8 miljoonaa euroa. Vuoteen 2017 verrattuna verotulot vähenivät n. 507.645 euroa (-4,5 %:a). Valtionosuudet olivat n. 13,1 miljoonaa euroa ja ne vähentyivät edellisvuodesta noin 87.745 euroa. Yhteensä verotulot ja valtionosuudet vähenivät n. 595.400 euroa edellisestä vuodesta.

Rahoitustuotot/kulut olivat noin -82.400 euroa.

Yhteensä tuottoja (ulkoiset ja sisäiset) kertyi 28.000 euroa, joka on n. 240 euroa vähemmän kuin vuonna 2017.

Kulut

Toimintakulujen kokonaismäärä vuonna 2018 oli n. 26,9 miljoonaa euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli n. 573 000 €.

Toimintakulujen nousua selittää palvelujen ostojen kasvu. Erikoissairaanhoidon toteuma n. 5,27 miljoonaa euroa, joka on n. 386 000 euroa budjetoitua suurempi. Erikoissairaanhoidon kulut laskivat vuodesta 2017 yhteensä n. 69 000 euroa. Oulunkaaren sosiaali- ja terveystalouden oman toiminnan kulut olivat n. 8,9 miljoonaa euroa ja se ylitti budjetin n. 104 000 eurolla. Kasvua vuoteen 2017 verrattuna oli n. 664 000 euroa. Kokonaisuuksena Oulunkaaren sosiaali- ja terveystalouden toteuma oli n.14,18 miljoonaa euroa, jossa kasvua vuoteen 2017 verrattuna oli noin n. 595 000 euroa.

Kunnan toimintakulut ilman sosiaali- ja terveystaloutta laskivat vuodesta 2017 yhteensä n. 22 000 euroa. Tätä selittää mm. aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen lasku. Toimintatuotot laskivat vuoteen 2017 verrattuna n. 88 000 eurolla.

Rahoituskulut olivat n. 108 000 euroa. Laskua edellisvuoteen oli n. 20 500 euroa.

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin n. 995 000 euroa.

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kunnan toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate vuonna 2018 oli -23 052 000 euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 657 238 eurolla.

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyyttä. Kunnan vuosikate oli vuonna 2018 yhteensä 818 081 €. Vuosikate heikkeni edellisestä vuodesta noin 1 259 000 €. Kunnan käyttötalouden tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on ylijäämäinen, mutta huomiota tulee kiinnittää vuosikatteen alenemiseen. Kunnan lainamäärä on suhteellisen korkea, minkä seurauksena vuosikatteen tulee olla hyvällä tasolla, jotta lainakustannuksista selvitään. Vuosikate per asukas on 285 e/as. Vuosikate/poistot –tunnusluku (82 %) osoittaa vuosikatteen olevan heikolla tasolla, sillä yli 100 %:lla kunnan tulorahoituksen oletetaan olevan riittävä. Tunnuslukuun vaikuttavat tehdyt kiinteistöjen ylimääräiset poistot.

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2015	2016	2017	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,47	14,52	14,86	14,13
Vuosikate poistoista %	166	109	109	82
Vuosikate, euroa/asukas	783	638	757	285
Asukasmäärä	3074	3043	2941	2871

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Vuoden 2018 tilikauden tulos on 177 096,58 euroa alijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden alijäämä on 121 953 euroa.

2.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kunnan varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja taseesta.

Rahoituslaskelma sisältää pelkästään peruskunnan tiedot, sillä yhtiöittämisen seurauksena liikelaitosten tasevarallisuus ja liiketoiminnat ovat siirtyneet kunnan 100% omistamille tytäryhtiöille. Rahoituslaskelman vertailutietona on esitetty peruskunnan rahoituslaskelman tiedot. Siten rahoituslaskelman tiedot eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien tilinpäätöslukuihin.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2018 oli noin 252 789 euroa ylijäämäinen. Vuonna 2017 vastaava luku oli noin 30 464 euroa ylijäämäinen. Vuonna 2018 varsinaiset investointimenot olivat noin 579.777 euroa. Saadut tulot investointeihin olivat 50 000 euroa, joten peruskunnan nettoinvestoinnit olivat n. 530.000 euroa.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta oli noin 124.833 euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa ei otettu lainkaan, vaan rahoitustarve kyettiin hoitamaan lyhytaikaisella rahoituksella. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin n. 1 523 000 euroa. Uutta lyhytaikaista lainaa nostettiin 1 200 000 euroa. Peruskunnan lainakanta oli vuoden lopussa n. 10 066 000 euroa. Lainakanta aleni vuoden takaisesta n. 323.000 euroa.

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarojen muutos oli n. 377 622 euroa.

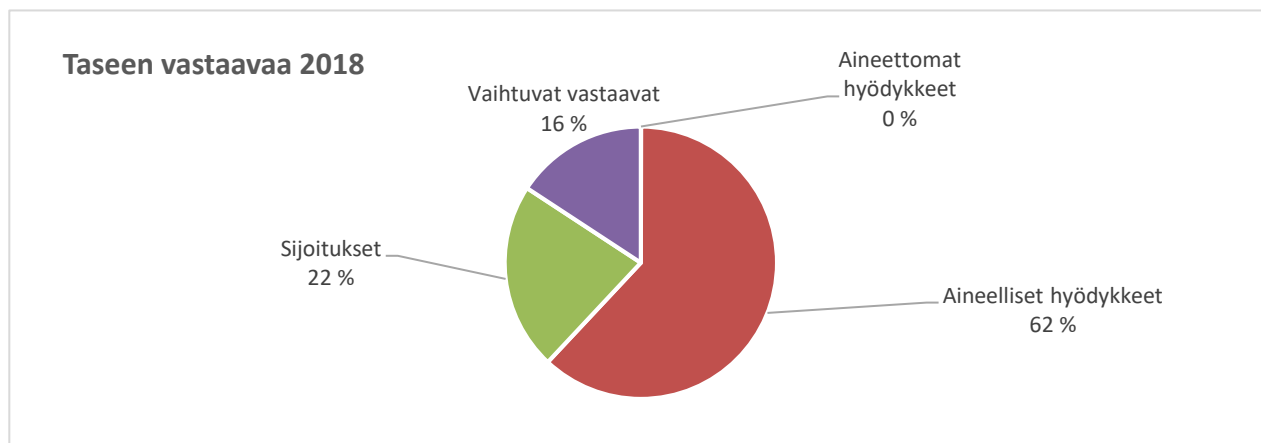
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokate vuonna 2018 oli 0,4. Tunnuslukuun tulee kiinnittää huomiota, sillä tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraanpääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Hyvän lainanhoitokykyä voidaan pitää silloin, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vuoden 2018 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa n. 14,8 päivän kassasta maksut.

Toiminnan ja investointien rahavirran positiivisuus ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä puolestaan ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

3.1 Tase ja sen tunnusluvut (peruskunta)

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseesta laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase ja esitetyt taseen vertailutiedot sisältävät pelkästään peruskunnan tase-erät.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyin poistosuunnitelman perusteella.

Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli peruskunnalla vuoden 2018 lopussa noin 22,7 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 16,7 miljoonaa euroa vuoden 2018 lopussa. Rakennusten arvo oli n. 12,6 miljoonaa euroa ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo oli noin 2,1 miljoonaa.

Sijoituksia eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli n. 6 miljoonaa euroa. Sijoitukset ovat lisääntyneet n. 13.000 eurolla.

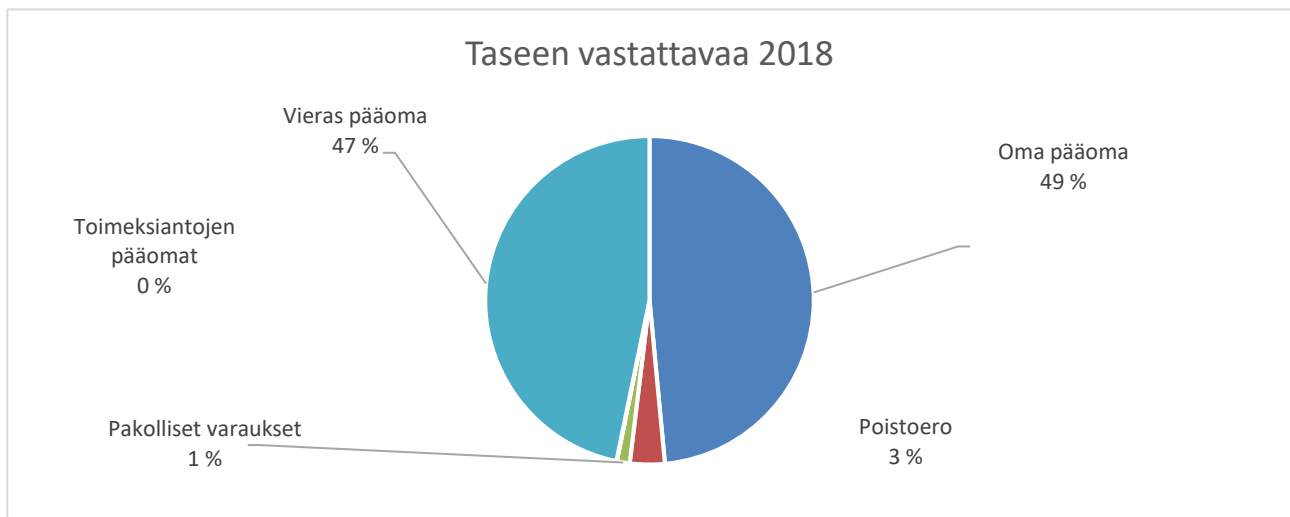
Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 4,3 miljoonaa euroa.

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase ja esitetyt taseen vertailutiedot sisältävät pelkästään peruskunnan tase-erät.

Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa n. 13.104.179 euroa (48 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 10.523.049 euroa sekä edellisten tilikausien ylijäämästä 2.703.083 euroa ja tilikauden alijäämästä 121.953 euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 12 636.000 euroa. Vieras pääoma on vähentynyt n. 328.000 eurolla. Ostovelat vähenivät n. 608 000 euroa edellisestä vuodesta.

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyyn poistosuunnitelman perusteella.

Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli peruskunnalla vuoden 2018 lopussa noin 22,8 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 16,7 miljoonaa euroa vuoden 2018 lopussa. Rakennusten arvo oli n. 12,6 miljoonaa euroa ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo oli noin 2,1 miljoonaa euroa.

Sijoituksia eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli n. 6 miljoonaa euroa. Sijoitukset ovat lisääntyneet n. 10.680 eurolla.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 4,3 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisia saamisia oli yhteensä 1,8 milj. euroa. Kasvua vuoteen 2017 verrattuna oli n. 787.600 euroa.

Lyhytaikaisia saamisia oli 915.000 euroa, näistä lyhytaikaisia myyntisaamisia oli n. 421 000 euroa, joista suurin osa on kiinteistö- ja ruokahuoltopalveluiden saamisia.

Rahoitusarvopapereita oli 345 200 euroa, jotka koostuivat kunnan sijoituksesta sijoitusrahastoon. Rahat ja pankkisaamiset olivat 1.142.485 euroa. Vuonna 2017 vastaava luku oli noin 754.122 euroa.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

3.2 Kunnan kokonaistulot ja menot

TULOT	euroa	%
Toimintatuotot	2 808 491	10,02
Verotulot	10 823 895	38,61
Valtionosuudet	13 128 204	46,83
Korkotuotot	28 079	0,1
Muut rahoitustuotot	9 350	0,03
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-15 515	-0,06
Rahoitusosuudet inv.menoihin		
Käyttöomaisuuden myyntitulot	50 000	0,18
Antolainasaamisten vähennykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 200 000	4,28
Oman pääoman lisäykset		
Kokonaistulot yhteensä	28 032 504	100
MENOT	euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	25 870 096	91,75
- Valmistus omaan käyttöön	-10 031	-0,04
Arvonlisäveron takaisinperintä		
Korkokulut	108 212	0,38
Muut rahoituskulut	11 660	0,04
Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät		
+/- Pakollisten varausten muutos		
- Käyttöomaisuuden myyntitappiot		
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	599 777	2,13
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	7 640	0,03
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 522 923	5,4
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman vähennykset	86 948	0,31
Kokonaismenot yhteensä	28 197 226	100

4 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

4.1 Vaalan kunnan konsernirakenne

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty kpl	Ei yhdistelty kpl
Tytäryhteisöt		
- Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt: Koy Vaalan Niska	1	
- Muut yhtiöt: Vaalan Vesi ja Lämpö Oy	1	
Kuntayhtymät		
- Oulunkaaren kuntayhtymä	1	
- Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä	1	
- Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	1	
Osakkuusyhteisöt		
- Humanpolis Oy	1	

4.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kiinteistö Vaalan Niska

Yhtiön koko osakepääoman omistaa 100% Vaalan kunta. Yhtiön toimintavuosien määrä viimeksi päättyneelle tilikaudelle on 22-toimivuosi. Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja. Yhtiön toimintoja on johdettu asuntotoimistolta käsin, joka sijaitsee Vaalan kunnantalolla. Yhtiö täyttää (VE101) 3luku 20§ 3 mom. tulo- ja varallisuusverolain mukaisesti verosta vapaiden yhtiöiden edellytykset.

Toiminnanlaajuuteen sisältyy 15 kpl kiinteistökohtetta eri osoitteissa, pääsääntöisesti kylätaajamassa tai sen välittömässä läheisyydessä. Kiinteistöjen ja rakennelmien rakennustilavuus on noin 37.100 m³, joista muodostuu asuinhuoneistopinta-ala 9.543,0 m², muodostaen yhtiön 157 asuntoa. Yhtiön kokonaiskäyttöaste on säilynyt lähes 90% tasoa, pois lukien Poukamankangas edustaen alle 50%.

Yhtiö hoitaa kunnanhallituksen 4.9.2018 §211 päätöksen mukaisesti myös suoraan kunnan omistamien ja eräiden järjestöjen asuinhuoneistojen kirjanpidon ja vuokrauspalvelut, joissa kunta on osuuksillaan mukana tai lainantakaajana. Yhtiön koko isännöintipalveluiden kokonaishuonemäärä: asuinhuoneistot 280 asuntoa ja 4 liikehuonetta. Näistä suoraan 100% kunnan omistamia asuinhuoneistoja on 38 asuntoa.

Yhtiön hallitus muodostuu viidestä varsinaisesta jäsenestä ja heidän varalla on kaksi varajäsentä. Yhtiön henkilökunnan vahvuus 31.12 on ollut 3 henkilöä. Henkilöstön on muodostanut toimitusjohtaja, toimistonhoitaja ja kiinteistöhoitaja.

Asunnoista perittäviä vuokria oli hinnantarkistettu korotettuna 1.3.2018 lukien keskimäärin 2,97%, huomioiden kiinteistöjen kunto ja varustetaso. Perityt vuokrat oli 7,00-9,00 €/m²/kk huoneistoissa joihin sisältyy lämmitys. Sähkölämmitteisten rivitalojen vuokrat oli 7,00-7,60 €/m²/kk, koska vuokralainen vastaa omalla kustannuksellaan lämmityksestä. Pelson rivitaloilla vuokra oli 5,20 €/m²/kk. Vuokrien määriin vaikuttaa asuntojen lämmitysmuoto, rakennuksien elinkaari ja niiden mahdolliset peruskorjausten kustannukset, sijainti, varustetaso, laatu ja pääomakulut. Yhtiön 11 kiinteistöissä on vesilaskutus järjestetty vesimittarilukemien käyttäjäkulutukseksi mukaisesti, muutoin henkilölukuperusteisesti. Vesimaksut muodostuu vesilaitoksen hinnastojen pohjalta. Sähkömaksu on kunkin vuokralaisen oman sähkötoimittajan sopimuksen mukaan. Yhtiö perii paikoituspaiikkamaksua 7,00 €/paikka/kk, saunavuoromaksuja 9,25 €/vuoro/kk ja 1.4.2019 alkaen Kaisanet -valokuitukaapelimaksua. Tähän uuteen valokuitukaapeliin on toimintakertomuksen laadinta hetkellä liittynyt noin 1/2 osa kylätaajaman huoneistoista.

Pääomalainaa 31.12.2018 tilinpäätöksessä on lainaa valtiokonttorille 894.770,21 € ja kunnalle tertiäärilainaa 782.748,58 €, josta pääomaehtoista 414.545,00 €. Lainat yhteensä 1.677.518,79 €. Panttikirjoihin tai kiinnityksiin ei tapahtunut muutoksia. Yhtiön liikevaihto on 776.999,82 € kun kiinteistöjen hoitokulut 514.261,12 €. Yhtiölle kuuluvia normaaleja korjauskuluja toteutui 121.866,45€ kun edellisenä vuonna 149.609,50€. Vuosikorjaukset eivät olleet korjausavustusten tms. vahinkovakuutusturvan piirissä.

Lainoja lyhennettiin 161.232,63 € ja korkokuluja maksettiin 25.516,59 €.

Yhtiön tulos on toteutunut suunnitelman mukaisesti 153,03 € voittoa.

Kiinteistö Oy Vaalan Niskan 1.1- 31.12.2018 tilinpäätös on koottu yhtiön omalle tasekirjalle.

Hallituksen 5-v kunnossapitotarveselvitys

Yhtiölle kuuluvat tavanomaiset vuosikorjaukset tehdään tarvittaessa yhtiön talousarvion määrärahojen puitteissa sitä mukaan kun korjaustarve tai asukasvaihdoksia tapahtuu.

Yhtiö tulee kartoittamaan yhtiön kiinteistöjen, kuten julkisivujen ja talotekniikan korjaustarpeita ja asuntohuoneistojen sisäpuolisia korjaustarpeita seuraavan toimintavuoden aikana, yhteistyössä teknisen osaston kanssa. Yhtiö laatii hallituksen kanssa 5-v korjaustarveselvityksen, jolla kartoitetaan huoneistotarvemäärät, sijainnit ym. luetteloituna.

Yhtiö tulee vuoden 2019 kesällä purkamaan Lummantie 4 A ja C-talot.

Kunnan tulisi selvittää kunnan suoraan 100% omistuksessa olevien, erityisesti taajaman ulkopuolisten asuinhuoneistojen tarjontamäärät. Näiden asuntojen käyttöaste on vain 31%, jonka vaikuttavimpana tekijänä on huono sijainti ja varustetaso tms. kuntoisuus.

Vaalan Vesi ja Lämpö

Vaalan kunnanvaltuusto on 16.6.2016 § 27 päättänyt yhtiöittää vesihuolto- ja kaukolämpöliiketoiminnot perustettavaan yhtiöön. Liiketoiminta on alkanut yhtiössä 1.1.2017. Liiketoimintojen luovutuksen seurauksena Vaalan vesihuolto- ja kaukolämpö –liikelaitoksen toiminta päättyi vuodenvaihteessa. Liikelaitosten varat ja velat ovat siirtyneet 31.12.2016 liiketoimintakaupalla perustetulle Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:lle.

Vaalan Vesi ja Lämpö Oy on Vaalan kunnan omistama osakeyhtiö. Yhtiöllä on oma hallitus: puheenjohtaja ja neljä jäsentä.

Yhtiön henkilökunnan vahvuus on ollut 5 henkilöä. Henkilöstön on muodostanut toimitusjohtaja, vesilaitoksen hoitaja, lämpölaitoksen hoitaja, jätevedenpuhdistamon hoitaja ja asennusmies. Yhtiön sisällä toimii LVI-palvelut, jota myydään kuntakonsernille sekä rajoitetusti ulkopuolisille vain oman varsinaisen toiminnan yhteydessä.

Tulos

Vuonna 2018 Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:n liikevaihto oli 1 474 566,01€ ja tulos 15 642,23€ ylijäämäinen, joka on 15 148,77€ alle budjetoidun tuloksen.

Vesilaitos

Vaalan Vesi ja Lämpö Oy tuottaa vesihuoltopalveluja toiminta-alueellaan keskustaajaman, Oterman, Jaalangan, Manamansalon ja Säräisniemen alueiden asukkaille. Veneheiton, Pelson ja Neittävän alueilla toimivat omat vesiosuuskunnat.

	2018	2017	2016	2015	2014
pumpattu pohjavesimäärä	517 619 m ³	466 364 m ³	462 112 m ³	478 045 m ³	423 300 m ³
veden myynti	207 512 m ³	210 057 m ³	238 444 m ³	249 125 m ³	248 170 m ³
vesijohtoverkoston pituus	n. 658 km	n. 658 km	n. 656 km	n. 655 km	n. 655 km

7 vedenottamoita: Vaala, Oterma, Kankari, Manamansalo, Säräisniemi, Rokuanjärvi sekä Tiukumäki yhdessä Länsi-Vaalan vesiosuuskunnan kanssa.

Viemärlaitos

Vaalassa viemärointi on toteutettu keskustaajaman, Säräisniemen, Neittävän, Kankarin sekä osin Jaalangan, Pelson ja Manamansalon alueiden asukkaille. Jätevedet johdetaan Vaalan jätevedenpuhdistamolle, poislukien Pelson ja Manamansalon alueet.

	2018	2017	2016	2015	2014
jätevedenpuhdistamolla puhdistettu jätevesi	177 062m ³	198 559m ³	227 317 m ³	259 091 m ³	236 054 m ³
laskutettu jätevesimäärä	93 528m ³	100 853m ³	97 853 m ³	96 681 m ³	98 854 m ³
viemäriverkoston kokonaispituus	n. 146 km	n. 146 km	n. 146 km	n. 146 km	n. 146 km

2 jätevedenpuhdistamo, Vaala ja Manamansalo
34 jätevedenpumppaamo

Kaukolämpölaitos

Vaalan kaukolämpölaitos tuottaa keskitetysti lämpöpalveluja Vaalan keskustaajaman alueella sijaitseviin kiinteistöihin. Liittyneissä kiinteistöissä on julkisia rakennuksia, rivitaloja, omakotitaloja sekä liike- ja teollisuusrakennuksia.

Lämpöenergia tuotettiin pääosin 1998 valmistuneella KPA -laitoksella (9 227MWh), kokonaisuudessaan verkostoon tuotettu energia oli 14 276 MWh. 1,5MW:n biolaitos tuotti verkostoon energiaa 5 049 MWh. Lämpöenergiasta tuotettiin turpeella 47,2 %, hakkeella 51,0 %, pelletillä 0,6 % ja kevyellä öljyllä 1,2 %.

Tavoite oli käyttää turvetta 60 %, haketta 36 %, pellettiä 3 % ja öljyä 1 %. Hakkeen kulutus nousi uusien biolaitosten myötä vuotta 2017 suuremmaksi. Öljyn käyttö on vakiintunut n. 1%:n tienoille.

Kokonaismäärä ostoenergiaa oli 16 495 MWh (vuonna 2017, 16 625 MWh).

Lämpöenergian myynnistä 39,2% käytettiin kunnan omistamilla kiinteistöillä, 13,2% Kiinteistö Oy Vaalan Niskan kiinteistöillä ja 47,6 % myytiin yksityisille kuluttajille.

Kaukolämpölaitoksella oli 96 lämmönkuluttajaa, joista kunnan kiinteistöjä oli 27 kpl, yksityisiä 56 kpl ja Kiinteistö Oy Vaalan Niskan kiinteistöjä 13 kpl.

Loppuvuodesta 2018 valmistui uusi 3,0 MW:n biokattila vanhan vuonna 1998 valmistuneen kattilan tilalle. Investoinnin kustannukset olivat n. 960 000€.

4.3 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Nykyinen konsernirakenne mahdollistaa tehokkaamman talouden seurannan ja suunnittelun sekä antaa hyvät edellytykset onnistuneelle ja tehokkaalle konsernijohtamiselle. Vuosi 2018 on ollut tärkeä vuosi konsernijohtoon kannalta molempien tytäryhtiöiden (Vaalan Vesi ja Lämpö Oy ja Koy Vaalan Niska) toiminnan ja talouden vakiintumisen kannalta ja se on antanut vahvistusta siihen, että molemmat tytäryhtiöt pystyvät toimimaan taloudellisesti itsenäisinä yhtiöinä.

4.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Vaalan kunnanvaltuusto on hyväksynyt päivitettyt konserniohjeet 25.1.2017 § 5. Konserniohjeilla Vaalan kunnanvaltuusto antaa konsernitason toimintaohjeet ja -periaatteet sekä täsmentää kunnan ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtajana. Yhtiöt toimivat kunnanhallituksen ohjauksen alaisina. Käytännössä yhtiöiden toimintaa ja näiden konserniohjeiden noudattamista valvoo kunnanjohtaja ja kunnanjohtajan määräämä henkilö.

Konserniohje sisältää konsernin johtamiseen, ohjaukseen ja seurantaan liittyviä asioita sekä määrittelee, min-kälaista yhteistyötä konsernitasolla tehdään esimerkiksi rahoituksessa, sijoitustoiminnassa, riskien hallinnassa sekä henkilöstöasioissa.

Konserniohjeita sovelletaan Kiinteistö Oy Vaalan Niskaan sekä Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:n.

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu suuria puutteita tai ongelmia.

5 KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASA-PAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen kä-sittelystä ja jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää talouden tasapainottamista koskevista toimenpi-teistä.

Peruskunta:

Tilikauden tulos tuloslaskelmassa ennen tuloksenkäsittelyeriä on -177 096,58 euroa. Poistoeron muutosta kirjataan 55 143 €, jonka jälkeen kunnan tilikauden alijäämä -121 953,58 euroa.

Kunnanhallitus esittää tuloksen käsittelystä, että peruskunnan tilikauden alijäämä -121 953,58 euroa kirja-taan kunnan omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämä-tilille.

Ylijäämää on peruskunnan taseessa tämän jälkeen n. 2 581 129,39 euroa.

5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuo-den alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mai-nittuna ajanjaksona katetaan.

Vaalan kunnalla ei ole enää velvoitetta alijäämän kattamissuunnitelman laatimiseen. Talouden tarkka seuranta on kuitenkin tarpeen.

Talousarviossa 2018 arvioidaan, että kunnan verotulot ja valtionosuudet ovat yhteensä n. 24.144.600 euroa eli 398.800 euroa pienemmät kuin tilinpäätöksessä 2017. Peruskunnan vuosikate on n. 818 081 euroa, joka on n. 1 259 000 euroa vähemmän kuin tilinpäätöksessä 2017. Pitkäaikaisten lainojen lyhennys oli vuonna 2018 n. 1,5 miljoonaa.

6 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Käyttötalouden toteutumisvertailu Tavoitteemme tarkentavat tulevaisuuden kuvaamme. Ne ovat yhteisesti valittuja ja niiden toteuttamiseen ollaan sitouduttu. Tavoitteisiin pyritään vuosittain budjetin yhteydessä tarkis-tettavilla vuositavoitteilla ja toimenpiteillä. Strategian toteutumista seurataan sekä budjetin että tilinpäätöksen yhteydessä.

6.1 Hallintopalvelut

Hallinto-osaston tulosalueita ovat vaalit, tarkastustoimi sekä kunnanhallituksen alaiset hallinto- ja talouspalve-lut, elinkeino- ja kulttuuritoimi, työllistäminen, Oulunkaaren kuntayhtymä sekä ostopalvelut muilta. Ulkopuoli-silta ostettavia palveluja ovat velkaneuvonta- ja kuluttajaneuvontapalvelut sekä maaseutuhallinnon palvelut, palkanlaskenta, kirjanpito sekä tietohallinnon palvelut. Lisäksi toiminta sisältää kuntayhtymien maksusuudet.

Taloudellisesti hallintopalveluiden vuosi toteutui hyvin n. 123 000€ alle talousarvion. Oulunkaaren kuntayhty-mältä ostettujen palvelujen (sote-palvelut ja kuntapalvelutoimiston palvelut) ylityksen vuoksi tulos oli noin 365 000 euroa alijäämäinen.

Sosiaali- ja terveystalouden erikoissairaanhoidon talousarvion ylitys vuonna 2018 oli n. 386 000 euroa. Ou-lunkaaren oma toiminta ylitti talousarvion n. 104 000 eurolla. Kokonaisuutena sosiaali- ja terveystalouden ylit-tivät talousarvion n. 490 000 eurolla.

	TP 2017	TP 2018		Euro- määräinen muutos	TA 2018	Toteuma %
1000 HALLINTOPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	69 732,20	62 031,37	89,0	-7 700,83	62 950,00	98,5
Maksutuotot	4 609,00	8 372,07	181,6	3 763,07	2 900,00	288,7
Tuet ja avustukset	324 354,98	259 213,81	79,9	-65 141,17	244 955,00	105,8
Muut toimintatuotot	86 603,12	60 548,39	69,9	-26 054,73	12 200	496,3
Toimintatuotot yhteensä	485 299,30	390 165,64	80,4	-95 133,66	323 005,00	120,8
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-1 098 108,61	-1 151 362,79	104,8	53 254,18	-1 131 300,00	101,8
Palvelujen ostot	-14 885 597,95	-15 337 995,26	103,0	452 397,31	-14 900 431,00	102,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-97 837,68	-108 940,18	111,3	11 102,50	-95 660,00	113,9
Avustukset	-129 468,69	-131 466,25	101,5	1 997,56	-138 400,00	95,0
Muut toimintakulut	-35 363,32	-20 003,97	56,6	-15 359,35	-52 050,00	38,4
Toimintakulut yhteensä	-16 246 376,25	-16 749 768,45	103,1	503 392,20	-16 317 841,00	102,6
TOIMINTAKATE	-15 761 076,95	-16 359 602,81	103,8	598 525,86	-15 994 836,00	102,3
1100 VAALIT						
TOIMINTATUOTOT	0,00	5 485,80		-5 485,80	15 900,00	34,5
TOIMINTAKULUT	-11 525,90	-6 072,53		-5 453,37	-18 073,00	33,6
TOIMINTAKATE	-11 525,90	-586,73		-10 939,17	-2 173,00	27,0
1200 TARKASTUSTOIMI						
TOIMINTAKULUT	-12 240,02	-15 856,98	129,6	3 616,96	-15 894,00	99,8
TOIMINTAKATE	-12 240,02	-15 856,98	129,6	3 616,96	-15 894,00	99,8
1300 HALLINTO- JA TA- LOUSPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	139 118,92	120 735,36	86,8	18 383,56	80 400,00	150,2
TOIMINTAKULUT	-986 407,62	-866 511,59	87,8	-119 896,03	-908 237,00	95,4
TOIMINTAKATE/	-847 288,70	-745 776,23	88,0	-101 512,47	-827 837,00	90,1
1400 ELINKEINOTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	135 051,40	19 041,21	14,1	116 010,19	6 300,00	302,2
TOIMINTAKULUT	-386 361,56	-307 754,83	79,7	-78 606,73	-349 436,00	88,1
TOIMINTAKATE	-251 310,16	-288 713,62	114,9	37 403,46	-343 136,00	84,1
1500 MAASEUTUTOIMI						
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-46 633,76	-36 790,33	78,9	-9 843,43	-62 655,00	58,7
TOIMINTAKATE	-46 633,76	-36 790,33	78,9	-9 843,43	-62 655,00	58,7
1600 TYÖLLISTÄMINEN						
TOIMINTATUOTOT	95 174,80	164 844,34	173,2	-69 669,54	129 200,00	127,6
TOIMINTAKULUT	-350 693,02	-457 557,87	130,5	106 864,85	-383 934,00	119,2
TOIMINTAKATE	-255 518,22	-292 713,53	114,6	37 195,31	-254 734,00	114,9
1610 VAPAA-AIKAPALVELUT						
TOIMINTATUOTOT	81 491,74	63 946,24		81 491,74	91 205,00	70,1
TOIMINTAKULUT	-271 857,25	-254 902,75	93,8	-16 954,50	-280 365,00	90,9
TOIMINTAKATE	-190 365,51	-190 956,51	100,3	-190 120,34	-189 160,00	100,9
1700 OULUNKAAREN KUNTAYHTYMÄ						
TOIMINTATUOTOT	20 360,13	16 112,69	79,1	4 247,44	-	

TOIMINTAKULUT	-14 071 506,24	-14 695 813,25	104,4	624 307,01	-14 191 827,00	103,6
TOIMINTAKATE	-14 051 146,11	-14 679 700,56	104,5	628 554,45	-14 191 827,00	103,4
1702 OSTOPALVELUT MUILTA						
TOIMINTAKULUT	-107 468,24	-108 508,32	101,0	1 040,08	-107 420,00	101,0
TOIMINTAKATE	-107 468,24	-108 508,32	101,0	1 040,08	-107 420,00	101,0

Vaalit (Keskusvaalilautakunta)

Vuonna 2018 järjestettiin presidentinvaalit. Kokouksia pidettiin yksi.

Keskusvaalilautakunta 1.6.2017 alkaen

Puheenjohtaja	Aune Kesälahti
Varapuheenjohtaja	Pertti Väyrynen
Jäsen	Ritva Galla
Jäsen	Janne Lampela
Jäsen	Pekka K. Lämsä
Sihteeri	Arja Aaltonen

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta 1.6.2017 alkaen. Kokouksia pidettiin seitsemän.

Puheenjohtaja	Pentti Kemppainen
Varapuheenjohtaja	Osmo Mustonen
Jäsen	Toni Härmä
Jäsen	Paula Kymäläinen
Jäsen	Marja Niemelä
Sihteeri	Lea Karppinen

Tilintarkastusyhtiönä toimii KPMG Oy Ab, jossa vastuullisena tilintarkastajana toimi JHT, KHT Antti Kääriäinen. Tilintarkastajan palkkiot on esitetty liitetiedoissa.

6.1.1 Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kunnanvaltuuston asioiden valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta. Kunnanhallitus johtaa myös kunnan strategiassa yhteisesti valittujen tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävää työskentelyä ja päätöksentekoa. Kunnanjohtaja toimii kunnanhallituksen esittelijänä ja kuntaorganisaation johtajana. Kunnanhallituksen suorassa alaisuudessa toimivat hallintopalvelut ja elinkeinopalvelut.

Vuonna 2018 koko kuntatalouden haasteena on verotulojen ja valtionosuuksien väheneminen. Samaan aikaan menot pyrkivät kasvamaan. Tämän seurauksena kunnanhallitus on jatkanut talouden tarkkaa seuraamista ja on reagoinut taloudessa tapahtuviin muutoksiin.

Henkilöstömäärä ja kunnan toiminta on pyritty sopeuttamaan kunnan väestökehitykseen ja vähentyvään palveluiden kysyntään. Kuitenkin henkilöstön määrän vähentyessä on kiinnitetty huomiota henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen mm. lisäämällä tapahtumia ja tilaisuuksia liittyen työhyvinvointiin. Lisäksi työskentelytapojen jatkuvalla kehittämisellä on pyritty mahdollistamaan työtehtävien hoitaminen vähenevällä henkilöstöresurssilla. Henkilöstömäärän vähentyessä yhteistyön merkitys eri osastojen ja henkilöstöryhmien välillä on kasvanut ja yhteistyötä pyritty lisäämään edelleen mm. yhtenäisillä toimintatavoilla ja poikkihallinnollisella yhteistyöllä.

6.1.2 Hallinto- ja talouspalvelut

Tehtäväalue sisältää kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, keskustoimiston, talous- ja hallinnon, henkilöstöhallinnon, atk-palvelujen ja toimikuntien tulot ja menot. Ulkopuolisilta ostettavia palveluja ovat Oulunkaaren

kuntapalvelutoimistosta ostettavat talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut, Oulunkaaren ympäristöpalveluista ostettavat kunnallisen ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut sekä Raahen kaupungilta ostettavat velkajärjestelypalvelut. Kuntayhtymien menoissa on mm. Kuntaliiton ja Pohjois-Pohjanmaan liiton sekä Oulunkaaren kuntayhtymän osuusmaksut sekä maksu Kajaanin kaupungille hankintarenkaan palveluista.

Talous- ja hallintopalveluissa vuonna 2018 toimistotiimin toimintaa kehitetty edelleen. Vuoden aikana toimistotiimissä kaksi palvelusihteeriä on vaihtanut tehtäviä. Lisäksi tehtävänkuvia on tarkennettu, koska vuonna 2019 alkupuolella kaksi palvelusihteeriä eläköityy eikä heidän tilalle rekrytoida uutta henkilöstöä vaan korvaavat työntekijät tulevat tytäryhtiöiden palvelukseen. Vuoden 2018 aikana toimistotiimissä on tehty esimiesmuutoksia siten, että kullakin palvelusihteerillä on esimiehenään se, kenelle palvelusihteerin töitä on eniten jyvitetty. Osaamista on tuettu ja täydennetty koulutuksilla, jotka ovat suurelta osin toteutuneet etäkoulutuksena.

Taloushallinnossa taloutta seurataan tarkasti ja talouden muutoksiin reagoidaan. Taloutta seurataan vähintään kerran kuukaudessa talousraportin muodossa. Talousraportissa verotulot oikaistaan, jolloin verotulojen epätasainen kertyminen ei vaikuta kuukausittaiseen tulokseen. Verotulot huomioidaan talousraportissa kuntaliiton veroennusteen mukaan.

Hallintopalvelut koordinoivat kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä. Hyvinvoinnin edistämisen työvälineenä toimivat hyvinvoinnin ja turvallisuustyön työryhmä ja johtoryhmä. Varsinainen hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kuitenkin kaikille päävastuualueille. Lisäksi Vaalan kunta tekee aktiivista terveyden edistämistyötä.

Kunnan henkilöstössä on tapahtunut viime vuosien aikana paljon muutoksia ja muutoksia tulee tapahtumaan myös seuraavien vuosien aikana mm. eläköitymisen vuoksi. Henkilöstön sopeutumista muutoksiin pyritään tukemaan mm. esimies- ja johtamistyön kautta ja järjestämällä mm. työhyvinvointiin liittyviä tilaisuuksia ja koulutuksia sekä tarvittaessa työnohjauksella.

Hallinto-osaston tehtäviin kuuluu suunnitelmien ja ohjeiden valmistelu ja koordinointi. Vuoden 2018 aikana on päivitetty kunnan työsuojelun toimintaohjelma.

6.1.3 Elinkeinot, matkailu ja kulttuuri

Elinkeinot

Yksi kunnan keskeisistä tavoitteista on paikkakunnan elinvoimaisuuden lisääminen. Aktiivisella elinkeinon kehittämisellä ja auttamalla yrityksiä laajentamaan toimintaansa voidaan saada aikaan uusia työpaikkoja. Kehittyvä talouselämä luo voimavaroja myös kunnan tuottamien palvelujen kehittämiseen. Elinkeinojen kehittämisen tavoitteena on saada lisättyä tulomuuttoa ja kunnan elinvoima kasvamaan auttamalla nykyisiä yrityksiä ja maatiloja parantamaan tuottavuuttaan sekä edistämällä uusien yritysten ja työpaikkojen syntymistä.

Elinkeinotoimen tehtäviä ovat:

- yrittäjien ja oman yritystoiminnan aloittamista suunnittelevien ohjaus neuvonnan piiriin
- yhteydenpito yrityksiin ja kehittämisorganisaatioihin
- maankäytön suunnittelu teknisen toimen kanssa
- elinkeinon kehittämissankkeiden ja toimenpiteiden suunnittelu, toteutus ja koordinointi
- kunnan viestintä ja markkinointi

Elinkeinotoimen budjettiin sisältyvät myös:

- kulttuuritapahtumien sekä muiden elinvoiman edistämisen merkitystä omaavien tapahtumien kehittäminen, järjestäminen tai tukeminen
- Lamminahon talon museotoiminta
- osallistuminen Kassu Halonen Taidetalon toiminnan kehittämiseen ja markkinointiin

Perustehtävä / Toiminta-ajatus	Tehtävänä on perusedellytysten luominen eri elinkeinoille, yritysneuvonta ja aktiivinen elinkeinon kehittäminen mm. hankkeiden avulla. Tavoitteena on nykyisten yritysten ja työpaikkojen säilyminen, yritysten omistajavaihdosten tukeminen, laajentumishaluisten yritysten auttaminen sekä uusien yritysten saaminen kuntaan. Toimintaan liittyvät oleellisesti myös kunnan markkinointi uusille asukkaille ja yrittäjille sekä erilaisten tapahtumien järjestäminen ja tukeminen.
Visio 2018	Vaalassa on hyvät perusedellytykset yritystoiminnalle, riittävästi tonttimaata ja hyvät kunnallistekniset valmiudet. Yrittäjäksi aikova saa yrityksen perustamiseksi tarvitsemansa palvelut elinkeinopalveluiden avulla. Kunnassa on asiantuntemusta yhteistyöverkostojen kautta uusien ja olemassa olevien yritysten kehittämiseksi. Kunta laatii yrityksen kanssa yhteistyössä klusteriohjelman. Omistajavaihdosta suunnittelevat on tavoitettu ja vaihdoksia on toteutettu onnistuneesti. Rokua Geopark, Oulujärvi ja Tervantie -teemojen alle on syntynyt merkittävää uutta yritystoimintaa ja työpaikkoja. Myös nykyiset yritykset ovat kyenneet hyödyntämään nämä uudet teemat omassa liiketoiminnassaan. Eri järjestäjät toteuttavat kulttuuri- ym. tapahtumia, joilla on myös matkailullista merkitystä. Kunnan viestintä on johdonmukaista ja innovatiivista. Viestintä on yhdenmukaista myös koko Oulujokivarressa ja palvelee lisääntyvää matkailua. Internetin mahdollisuudet viestinnässä on hyödynnetty hyvin. Vaalan tunnettuus on kasvamassa luovien alojen toimijoiden keskuudessa ja etä- ja monimuototyötä tekevien määrä Vaalassa lisääntyy.

Elinkeinopalveluiden rakenne

Elinkeinojen kehittäminen tapahtuu elinvoimalautakunnan ohjauksessa. Käytännön kehittämistyöstä ja asioiden valmistelusta lautakunnalle vastaa kunnanjohtaja (elinkeinot 50 prosentilla työajasta). Kunnanjohtajan työhön elinkeinon osalta kuuluvat kunnan elinvoimaisuuden ja edunvalvonnan, viestinnän, kunnan, yritysten ja yhteisöjen välisen yhteistyön ja muun sidosryhmätoiminnan johtaminen sekä kunnan yhteydenpito yrityksiin. Myös yritysneuvonnan järjestäminen, yritystilojen markkinointi ja kuntamarkkinointi sekä elinkeinohankkeiden ohjaus ovat kunnanjohtajan vastuulla.

Kesällä eläköityneen vapaa-aikajohtajan ja huhtikuussa virassa aloittaneen hyvinvointijohtajan toimenkuvaan on vuoden 2018 loppuun asti kuulunut elinkeinoinhin lukeutuneet matkailu- ja kulttuuripalvelujen sekä Lamminahon talon kehittäminen. Vapaa-aikapalveluiden vastuualueen johdossa oli eläköitymiseensä saakka vapaa-aikajohtaja, ja virkaan tultuaan hyvinvointijohtaja, jonka työpanos ja palkkaus on vuonna 2018 jaettu (50/50 %) vapaa-aikapalveluiden ja matkailun/kulttuurin kesken. Elinkeinoitoimen vastuualueeseen sisältyivät hyvinvointijohtajan osalta kulttuuritapahtumien sekä matkailullista merkitystä omaavien tapahtumien kehittäminen, järjestäminen tai tukeminen, Lamminahon talon museotoiminta sekä osallistuminen Kassu Halonen Taidetalon toiminnan kehittämiseen ja markkinointiin. Yritystilojen ja -tonttien rakennuttamisesta, vuokrauksesta ja myymisestä on vastannut tekninen johtaja yhdessä kunnanjohtajan kanssa. Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus ovat teknisen johtajan vastuulla. Vuoden aikana aloitettiin arkkitehdin palvelujen ostaminen Muhoksen kunnalta yhden päivän viikossa panoksella.

Vuonna 2018 työstettiin kunnan virasto-organisaation muutosta, jossa elinkeino- ja kulttuuripalveluiden järjestämiseen valmisteltiin muutoksia. Uuden hyvinvointiosaston toimialaan kuuluvat vuoden 2019 alusta lähtien uudessa organisaatiossa hyvinvointipalvelut, nuorisopalvelut, kirjastopalvelut ja kulttuuripalvelut. Uudelle osastolle ovat siis siirtyneet hallinto-osastolta entisten vapaa-aikapalveluiden palvelut, sivistysosastolta kirjastopalvelut sekä hallinto-osaston elinkeinopalveluista kulttuuripalvelut ja Lamminahon talon palvelut. Elinkeinopalvelut ja matkailu säilyvät hallinto-osastolla. Vuoden 2018 aikana muutokseen valmistauduttiin ko. palveluosastojen henkilöstövaihdosten myötä asteittain.

Vaala tekee yhteistyötä elinkeinon kehittämisestä ja edunvalvontakysymyksissä Kainuun, Oulunkaaren ja Muhoksen kuntien kanssa. Suhtautuminen yhteistyöhön on positiivista, ja sen syventämistä on vuoden mittaan suunniteltu ja toteutettu. Alueellisen yhteistyön suunnittelu, seuraaminen ja ohjaaminen tehdään elinvoimalautakunnassa ja kunnanhallituksessa kunnanjohtajan esittelystä. Kulttuuri- ja matkailupalvelut sekä vapaa-aikapalvelut ovat puolestaan vuoden loppuun saakka olleet hyvinvointilautakunnan alaisuudessa. Valtuusto linjaa strategiset yhteistyösuunnat ja -tavat.

Edellä kuvatun kunnan oman elinkeinopalvelurakenteen lisäksi kunnan elinkeinopalveluita järjestetään osin kunnan osaomistamien kehittämissyhtiöiden kautta, osin Oulunkaaren kuntayhtymän kautta ja osin ostopalveluna.

Oulunkaaren kuntayhtymän elinkeinojen kokonaisuuteen kuuluu kehittämishankkeita sekä yritysneuvontaa aloittavien yrittäjien, toiminnan laajentamista, muutosta, myymistä tai sukupolvenvaihdosta suunnittelevien yrittäjien osalta. Lisäksi elinkeinohankkeita hallinnoidaan kunnan osaomistamissa kehittämissyhtiöissä. Vaalan, Utajärven ja Muhoksen kuntien omistama kehittämissyhtiö Humanpolis Oy keskittyy matkailun edistämiseen erityisesti Unescon Rokua Geoparkin osalta. Lisäksi yhtiön graafisen suunnittelijan palveluita ostetaan ostopalveluina. Kainuun kuntien ja Vaalan kunnan omistaman Kainuun Edun toimintaa ovat elinkeinohankkeet ja yritysneuvonta. Vaalan kunta ostaa maaseututoimen palvelut Siikalatvan kunnalta. Lisäksi kunta elinkeinojen edistämiseen keskittyvien yhdistysten osalta on jäsenenä Oulujärvi Leaderissa, Oulujärven Jättiläisissä ja Oulun Kauppakamarissa.

Yritysneuvonta ja yritysten määrän nettolisäys

Vuonna 2018 yritysten määrä Vaalassa lisääntyi neljällä yrityksellä. Toiminnan aloittamisesta ilmoitti 11 yritystä ja vastaavasti lopettamisilmoituksen teki seitsemän yritystä. Yleinen taloustilanteen parantuminen ja työllisyystilanteen kohentuminen näkyvät yritysten nettolisäyksessä, joka oli jo toista vuotta peräkkäin Vaalassa positiivinen. Uusia yrityksiä perustettiin Vaalassa seitsemän vähemmän kuin vuonna 2017. Lakanneita yrityksiä oli kuusi vähemmän kuin edellisenä vuonna. Yritysten investointihalukkuuden elpyminen ja investointisuunnitelmien käynnistäminen näkyivät erityisesti kesällä valmistuneen Vaalantien (mt800) Vaalan taajaman alueen perusrakennuksen ja maan hallituksen kevään kehysriihessä tekemän Vaalan vankilan uusinvestointipäätöksen myötä.

Oulunkaaren elinkeinojen kehittämistoimintaa on toteutettu yhtymähallituksen hyväksymän seudullisen elinkeinostrategian mukaisesti yhteistyössä peruskuntien kanssa. Elinvoiman kehittämisessä huomioidaan sekä hyvinvoinnin että elinkeinojen kehittämisen näkökulmat. Työllisyyden edistämiseen tähtäävät toimet ovat oleellinen osa elinvoiman vahvistamista. Oulunkaaren kuntayhtymällä on jäsenyys Oulun Kauppakamarissa, Bothnia Arcissa ja EU:n Brysselin toimistossa.

Alla olevassa taulukossa on seudullisen yritysneuvojan yrityskontaktit 1.1.- 31.12.2018 seuraavasti:

- Yritysten perustamiseen liittyvät kontaktit (tapaamiset tai puhelinneuvonta)
- Perustetut yritykset, lakanneet yritykset ja yritysten nettolisäys sekä niiden perustettujen yritysten määrä, joissa yritysneuvoja on ollut mukana
- Olemassa olevien yritysten neuvontaan liittyvät kontaktit (mukana on osittain samoja yrityksiä), yritysneuvojan kontaktimäärät ja niistä syntyneiden rahoitus- ja tukihakemusten määrät
- Sidosryhmäkontaktit (tapaamisia tai puhelimitse hoidettuja)

Kunta	Yritysten perustaminen			lakanneet yritykset	yritysten nettolisäys	Yritysneuvonta		Sidosryhmät kontaktit
	kontaktit	perustetut yritykset yhteensä	perustamisessa mukana			kontaktit	tulokset	
li	38	51	15	37	14	22	5	
Pudasjärvi	19	28	9	28	0	42	6	
Utajärvi	28	22	11	13	9	39	7	
Vaala	7	11	3	7	4	7	5	
Kaikki yht.	92	112	38	85	27	139	23	36

Keskeiset tapahtumat vuonna 2018 elinkeinojen osalta

Vaalan kunta allekirjoitti toukokuussa ensimmäisenä kuntana Pohjois-Pohjanmaalla elinvoimasopimuksen, jossa kunta, alueen yrittäjät, yhdistykset, yhteisöt ja muut halukkaat toimijat sitoutuivat edistämään ja toteuttamaan Vaalan kunnan arvoja, kuntastrategiaa, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Elinvoimasopimusmalli suuntaa toimintaa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen, edistää yhteistyötä eri toimijoiden kesken ja mahdollistaa tasavertaisen kumppanuuden näiden toimijoiden kesken. Konkreettisten käytännön toimenpiteiden suunnittelu käynnistettiin toukokuussa yhdessä toimijoiden kanssa. Tätä työtä on jatkettu kuntalaiset usealla tavalla osallistaen vuoden mittaan.

Kunnantalolle avattiin syksyllä yhdessä Vaalan yrittäjäyhdistyksen kanssa pyöritettävä yhteisöllinen etätyötila Voimala. Etätyön kasvaneeseen merkitykseen on vastattu myös ottamalla kunnan henkilöstöorganisaatiossa käyttöön etätyöperiaatteet ja etätyösopimusmalli. Yhteistyötä yrittäjäyhdistyksen kanssa on syvennetty vuoden aikana. Lokakuussa järjestettiin jo viidettä kertaa yrittäjailta, josta saatu palaute oli jälleen erinomaista. Joulukuussa järjestettiin yhdessä Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien ja ProAgrian kanssa suuri hankintailta, jossa yrittäjille esiteltiin avoimessa markkinavuoropuhelun hengessä tulevan vuoden hankintoja ja investointeja.

Kunnanjohtaja on ensimmäisen virkavuotensa aikana tehnyt runsaasti yritysvierailuja, joista pääosa keskittyi kesään. Yhteydenpitoa yritysten kanssa on vierailujen jälkeen jatkettu, ja kuulumisia ja toiveita puolin ja toisin vaihdettu säännöllisesti. Aiemmistä vuosista tutut yrittäjien aamukahvilaisuudet eivät vuoden 2018 aikana ole jatkuneet, vaan niitä korvaavaa konseptia on mietitty yritysvierailuiden yhteydessä ja yhteistyössä yrittäjäyhdistyksen kanssa.

Vaalassa alueella vaikuttavien ihmisten määrä yli kaksinkertaistuu kesäaikaan vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden vuoksi. Myös tapahtumia sijoittuu runsaasti kesäaikaan. Vaala-päivät, Aarreviikko ja mökkikauden avajaiset olivat kesällä kunnan perinteisiä omia tapahtumia. Kunnan pitkäaikaisen keskeisen edunvalvonnan aihe, Pelson vankilan jatko saavutti huhtikuussa tärkeän virstanpylvään, kun hallituksen kehysriihessä tehtiin päätös Vaalan vankilan uusinvestoinnista. Vaalaan rakennetaan kokonaan uusi, noin 100-paikkainen suljettu vankila. Päätöksen kunniaksi järjestettiin keväällä kaikille kuntalaisille avoimet Vaalan Linnanjuhlat, jotka saavuttivat suuren suosion.

Kuntamarkkinointi

Humanpoliksen sekä Vaalan, Utajärven ja Muhoksen kuntien yhteisen viestinnän asiantuntijan laatima yhteinen viestintäsuunnitelma valmistui loppuvuodesta, ja sen jalkauttaminen aloitettiin järjestämällä koko henkilökunnalle viestintäkoulutustilaisuudet toimipisteittäin. Viestintäsuunnitelman jalkauttamistyö jatkuu vuonna 2019 talousarviossa suunnitellun määräaikaisen elinvoimaluotsin toimesta. Kunnan omaa viestintää ovat vuoden aikana hoitaneet lisäksi kunnanjohtajan johdossa viestintätiimi, joka hyödyntää työssään ilmaisia tiedottamisen ja sosiaalisen median kanavia.

Vaalaan on toimintavuoden aikana rakennettu tietoisesti positiivista ja viihtyisää imagoa. Yhteistyössä yritysten ja Humanpoliksen kanssa on myös osallistuttu messuille ja markkinointitapahtumiin. Kunnan matkailukartta on vuoden aikana uusittu, minkä lisäksi Humanpoliksen toimesta on tehty Vaalaa koskien Säräisniemen ja Oulujärven/Manamansalon erilliset retkeilykartat, jotka on todettu erittäin hyväksi käytännön työvälineeksi. Tonttien ja yritystilojen osalta on hyödynnetty lisäksi edelleen perinteisiä markkinointivälineitä.

Humanpolis Oy

Humanpolis Oy:n neljäs toimintavuosi 2018 kuntien omistuksessa sujui suunnitellusti ja budjetin mukaisesti. Yhtiön toiminta on jatkunut lievästi voitollisena. Mikäli yhtiön toiminta on pääsääntöisesti hanketoimintaa, ei sen avulla pysty tekemään voittoa. Vuodelle 2018 suunniteltu hanketoiminta toteutui suunnitellusti. Vuoteen sisältyi kaksi erityisen merkittävää tapahtumaa: Rokua Geopark nimettiin yleisöäännten pohjalta Suomen vuoden retkikohteeksi 2018, ja elokuun alussa UNESCO:n arvioijat suorittivat Rokua Geoparkin toisen nelivuotisarvioinnin. Lisäksi syksyn aikana käytiin kuntien ja muiden perustajatahojen kanssa rahoitusneuvottelut koskien seuraavaa Rokua Geoparkin toimintakautta 2019-2022. Samanaikaisesti Rokua Geoparkin neuvottelujen kanssa käytiin kuntien kanssa neuvottelut koko yhtiön hallinnon yksinkertaistamisesta sekä perusrahoituksen

turvaamisesta, sekä hallinnon järjestämisestä vuoden 2019 alkupuolella nykyisen toimitusjohtajan jäädessä eläkkeelle.

Kehittämishankkeilla on yhtiön toiminnassa ollut edelleen merkittävä rooli. Vuoden 2018 aikana on päätetty kaksi isoa hanketta, jotka ovat olleet käynnissä jo muutaman vuoden. Lisäksi 2018 on alkanut muutama uusi hanke, jotka jatkuvat nykyisen EU-ohjelmakauden, eli vuoden 2020 loppuun. Hankkeista suurin osa on Humanpolioksen hakemia ja hallinnoimia hankkeita, poikkeuksen tekee vain yhteishanke, Vaalan Lukion hallinnoima Erasmus+-.

Matkailullisesti monipuolinen - kansainvälistyvä Oulun seutu, ATTRACTIVE OULU REGION 2018 –yhteishanke Rokua Geoparkin, BusinessOulun, Oulun Matkailu Oy:n, Kalajoen Matkailuyhdistyksen, Syötteen matkailuyhdistyksen ja Metsähallituksen Luontopalveluiden kanssa päättyi 31.8.2018. Hankkeen tulokset olivat jopa ennakoitua paremmat, Rokua Geopark alueelle saatiin runsaasti uusia matkailijaryhmiä, näkyvimpinä kiinalaiset leirikoululaiset. Hanke saikin ”jatkohankkeen”, joka alkoi 1.6.2018: Matkailuviennin kasvuhanke (Attractive Oulu Region 2020), joka jatkuu 31.12.2020 loppuun.

Kyläpaikat kartalle- Alueellisella opastusverkostolla potkia matkailuun ja kylätoimintaan –hanke päättyi 31.12.2018, sen toiseksi viimeinen ja loppumaksatus menevät vuoden 2019 puolelle. Hanke on toteutunut suunnitellusti ja kaikki haetut kustannukset ovat tulleet hyväksytyiksi. Erasmus+ / Geodiversity and climate change opening the secrets of home -hanke päättyi 31.8.2018. Vaalan lukio sai hankkeelle jatkohankkeen, joka alkoi syksyllä 2018.

Rokua Geopark aikamatka –hanke alkoi vuoden 2018 alussa yhteishankkeena Kajaanin Ammattikorkeakoulun kanssa. Hankkeessa toteutetaan uusi Geopark alueen näyttely sekä laaditaan aikamatka hyödyntäen virtuaaliteknologiaa. Hanke kestää vuoden 2020 loppuun.

Yhtiö vastasi määräaikaisesta alueellisesta viestinnän asiantuntijan tehtävästä vuosina 2017–2018. Kunnat palkkasivat viestinnän asiantuntijan vuoden 2017 keväällä. Tehtävänä oli laatia alueen yhteinen sekä kunta-kohtaiset viestintäsuunnitelmat. Suunnitelmat laadittiin palvelumuotoilun menetelmällä, mikä vastaavasti kesti kauemmin kuin perinteisellä tavalla tehty suunnitelma. Loppuvuodesta valmistunut suunnitelma sai osakseen laajaa näkyvyyttä ja kiitosta mm. Kuntaliitosta.

Kainuun Etu

Kainuun Etu Oy on kaikkien Kainuun kuntien ja Vaalan omistama voittoa tavoittelematon maakunnallinen elinkeinotoiminnan kehittämissyhtiö. Yhtiön tehtävänä on tukea Kainuussa toimivia yrityksiä kannattavaan kasvuun korkeatasoisilla palveluilla. Yhtiö toimii välittäjän roolissa parhaan osaamisen sekä yhteistyökumppaneiden saamiseksi maailmalta. Yhtiön tehtävänä on uudistaa maakunnan elinvoimaa ja parantaa toimintaympäristöä. Pitkän palveluprosessien asiakaslähtöisen kehystoiminnan tuloksena yhtiö auttaa yrityksiä liiketoimintaosaamisen, kilpailukyvyyn, kansainvälistymisen, kannattavan kasvun ja yhteistyön kehittämisessä. Kainuun Etu Oy:llä on yritysryhmähankkeita, toimintaympäristöhankkeita ja investointien saamista sekä yritysten alueelle sijoittumista edistäviä hankkeita. on saatu räätälöityä yrityksille erinomaisesti toimivia palveluita

Kainuun Etu Oy on saanut merkittävästi yritys- ja projektirahoitusta palvelutuotantoon. Yhtiön hankkeiden rahoituslähteinä olivat yritysten omarahoitusten lisäksi Kainuun Liiton hallinnoimat EAKR –rahat sekä maakunnan kehittämisrahat ja Ely -keskuksen MMR- ja ESR –rahat, EU –Komission erillisohjelmat ja eduskunnan erillismäärärahat. TEM on myöntänyt merkittävästi omarahoitusrahoitusta hankkeisiin. Yhtiöllä on käytössä sertifioitu laatujärjestelmä, joka täyttää johtamisjärjestelmästandardien vaatimukset laadunhallintajärjestelmästandardista SFS-EN ISO 9001:2015 ja ympäristöjärjestelmästandardista SFS 14001:2015. Vaalassa Edun CRM:ssä oli hankkeissa mukana 20 yritystä, joille oli tehty 111 toimenpidettä. Eniten ovat hyötynneet Vaalan Betoni ja Vaalan Juustola.

Yhtiö on pystynyt toimintansa aikana saamaan hyvin ulkopuolista rahoitusta hankkeisiin mm. EU:lta. Omistajien maksaman pienentyneen omarahoituksen vuoksi hankekanta on ajettu alle puoleen aiemmasta normaalitasosta. Vahva hankekysyntä osoittaa, että yritykset saavat yhtiöltä merkittävästi konkreettista hyötyä toimintaansa. Kainuun Yrittäjien tutkimuksen perusteella, on yrittäjien toiveena saada jatkossa hyvin resursoitu kehitysyhtiö, jotta yritysten hyvä kasvu saadaan kestäväksi tasolle.

Matkailu ja kulttuuri

Matkailun kehittäminen on Vaalan kunnan tärkeimpiä painopistealueita. Vuonna 2018 valmistui Humanpoliksen matkailun kehittämissuunnitelma. Matkailun viestintä- ja kehittämis- sekä yhteistyötehtävistä vastasi kunnassa vapaa-aikajohtaja ja 3.4. alkaen hyvinvointijohtaja yhteistyössä kunnanjohtajan kanssa. Kehittämissyhtiö Humanpolis vastaa matkailun kehittämisestä Oulujokivarren kunnissa. Kunta ei tee omaa matkailun markkinointia, vaan siirtää markkinoinnin Humanpoliksen tehtäväksi. Kunta ylläpitää tai tukee matkailun käyntikohteita. Matkailun yritystoiminnan kehittämisessä hyödynnetään Rokua Geoparkin ja Tervantie- matkailutien tarjoamat liiketoimintamahdollisuudet. Oulujärven Jättiläisten kanssa tehtiin vähän yhteistyötä vuonna 2018. Matkailullisen yhteistyön kehittäminen käynnistettiin osana Humanpoliksen kehittämistyötä.

Manamansalon musiikki- ja taideyhdistyksen / Kassu Halonen Taidetalon toimintaan on varattu yhteistoimintasopimukseen perustuen 8.000 euroa. Matkailun edistämisen vastuiden uudelleen organisoitumisen vuoksi vuonna 2018 yhdistyksen hallitukseen nimettiin kunnanhallituksen edustaja. Museoviraston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti Vaalan kunta vastaa Lamminahon talon käyttökustannuksista ja kesäaikaisesta toiminnasta. Lamminahon kesätoiminnan toiminnan kustannukset olivat toimintakatteen näkökulmasta noin 10 000€. Kiinteistöhuolto Lamminahon osalta siirtyi pääsääntöisesti yrittäjä Martti Koivumäen vastuulle vuonna 2018. Kunnan osuus kiinteistökuluista on teknisen osaston tilinpäätöksessä. Peruskorjauskuluista vastaa Senaattikiinteistöt. Lamminahon toiminnan kehittämistä jatkettiin yhteistyössä Museoviraston kanssa. Kesällä 2018 Lamminahossa tehtiinkin kävijäennätys eli noin 200 kävijää enemmän kuin aiempina vuosina.

Vaalassa kunnan kulttuuripalvelujen tehtävänä on tarjota kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille monipuolisia kulttuuritapahtumia ja taidenäyttelyitä sekä edistää matkailullisesti merkittävien tapahtumien kehittämistä ja toteuttamista yhteistyössä järjestöjen ja elinkeinoelämän kanssa. Tavoitteena on lisätä kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja edistää kuntalaisten kulttuurin tuottamista ja käyttöä. Kulttuuripalvelut pitävät sisällään kunnan itse tuottamia tai tilaamia kulttuuritapahtumia sekä kulttuuriretkiä. Tapahtumat ovat joko kertaluonteisia tai vuosittain toistuvia. Niitä ovat mm. kesäteatterit, konsertit, taidenäyttelyt, kylien kulttuuritapahtumat, Vaalapäivät, itsenäisyyspäiväjuhla sekä tilattuina tapahtumina vierailevat teatterit, konsertit, muut mahdolliset esitykset. Matkailullisesti merkittävien tapahtumien järjestäjien kanssa tehtiin yhteistoiminta-/markkinointisopimuksia (mm. konsertit kuten Oodi Oulujärvelle, Bussikaljapäivät sekä Hauki-EM, Beach Volley, Asfalttisprint). Kunta avusti tapahtumia joko yhteistoimintaosuuksin tai kohdeavustuksin. Yksittäisten avustusten suuruus oli 100–1.000 € riippuen tapahtuman laadusta ja laajuudesta.

Yksi kunnan keskeisistä tavoitteista on paikkakunnan elinvoimaisuuden lisääminen. Olennainen osa elinvoimaa ovat yritykset ja niiden luomat työpaikat. Elinkeinopalvelujen tehtävänä on auttaa yrittäjiksi aikovia perustamaan yrityksiä sekä nykyisiä yrityksiä kehittämään ja laajentamaan toimintaansa. Yrittäjiä opastetaan omistaja- ja sukupolvenvaihdoksien toteuttamisessa. Tulevaisuuden kannalta on erittäin tärkeää saada nykyisille yrityksille jatkajia. Kehittyvä talouselämä luo voimavaroja myös kunnan tuottamien palvelujen kehittämiseen. Myös julkisen sektorin työpaikat ovat merkittäviä paikkakunnan elinvoiman kannalta. Pelson vankilan jatko-suunnitelmat on talousarviota laadittaessa vielä epäselvät. Vankilan työpaikkojen turvaaminen on edunvalvonnan tärkein asia vuoden 2017 lopulla ja vuonna 2018.

6.1.4 Maaseututoimi

Maataloudella on erittäin merkittävä rooli Vaalan kunnan elinkeinorakenteessa. Siikalatvan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa vuoden 2012 alusta. Mukana ovat Haapavesi, Pyhäntä, Siikalatva, Vaala. Vastuukuntana toimii Siikalatvan kunta, jonka palvelukseen muiden kuntien henkilöstö on siirtynyt. Tällä järjestelyllä turvataan lainmukainen maataloushallinto myös Vaalan maatalousyrittäjille. Vaalan kunta pyrki neuvottelemaan yhteistyöstä niin, että tulevina vuosina maaseutuhallinnon kustannukset eivät merkittävästi kasva.

Maaseutuhallinnon palvelut järjestetään sopimuskuntien alueella lähipalveluina, ja maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut on saatavissa arkipäivisin virka-aikana vähintään puhelimitse. Palvelun tarjonta sovitetaan kysynnän sekä henkilöresurssien mukaiseksi.

Vaalan kunta hankkii myös lomituspalvelut Siikalatvan kunnalta. Siikalatvan kunta on tehnyt Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa toimeksiantosopimuksen lomituspalvelujen järjestämisestä Siikalatvan, Pyhännän ja Vaalan kuntien sekä Kajaanin kaupunkiin liittyneen entisen Vuolijoen kunnan alueella toimiville maatalousyrittäjille. Lomitustoimen hallinnon tehtävät hoitaa ja lomituspalvelulain mukaisena vastuuhenkilönä toimii lomituspalvelujohtaja, käytännön lomitustoiminnan suunnittelun hoitavat lomituspalveluohjaajat. Lomituspalvelut pyrkivät turvaamaan maatalousyrittäjien lomituspalvelulain mukaisten lomituspalveluiden mahdollisimman hyvän ja joustavan toteutuksen.

Maaseudun kehittämistyötä tehdään Vaalan kunnan omana toimintana elinkeinojen ja kulttuurin alla. Kyläparlamentti pyritään pitämään vähintään kerran vuodessa. Vuonna 2018 kyläparlamenttia ei ole pidetty vaan se on siirretty vuodelle 2019.

6.1.5 Työllistäminen

Työllistämismäärärahat on jaettu osastoittain taloudellisen vastuun korostamiseksi. Hallinnon työllistäminen koostuu nuorten kesätyöllistämisestä, Valmennuspaja Lokin työllistämistoiminnasta, kuntouttavasta työtoiminnasta (30 % työntekijä), työllistämisavustuksista yhdistyksille (20 000 €) ja muusta palkkatuki työllistämisestä. Työllistämisen kokonaisuuteen kuuluu myös vapaa-aikapalveluiden vastuualueella olevat nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö, joiden kustannukset katetaan lähes kokonaan ELY:n ja OKM:n avustuksella.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta varten on budjetoitu 60.000 euroa. Jotta tähän tavoitteeseen päästäisiin edellyttää tämä tehokasta työllistämisen toimenpiteitä (Työllistämistiimin säännöllinen kokoontuminen). Ilman aktiivisia työllistämistoimia kunnan työmarkkinatuen osuus kasvaisi moninkertaiseksi.

Työllistämishankkeet

TyöTakomo (Oulunkaaren kuntayhtymän yhteishanke)

Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus, nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen. Tavoitteena on ensisijaisesti työttömien työllistäminen, mutta myös uusien työpaikkojen syntyminen hankkeen toimenpiteiden tuloksena. Hankkeessa luodaan ohjaava linkki elinkeinoelämän ja työnhakijan välille. Henkilöresursseja varataan erityisesti työnantaja- ja yrityskontaktien hoitamiseen sekä työllistettävien ohjaukseen työpaikoilla. Kohderyhmien työllistymismahdollisuuksia heikentävät yhtäällä työelämävalmiuksien heikentynyt tai olematon taso, toisaalla yritysten kynnys työllistää henkilöitä, jotka tarvitsevat erityistä tukea näiden valmiuksien kehittämiseen.

Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta (kunnan oma hanke)

Sosiaalinen osallisuus ja köyhyden torjunta, työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen. Tavoitteena luoda uudenlainen työllisyyden hoidon toimintatapa, jonka avulla saadaan pitkäaikaistyöttömät ja syrjäytymisuhan alla olevat henkilöt mukaan toimintaan ja löydetään heille yksilölliset jatkopolut ottaen huomioon asiakkaan fyysiset, psyykkiset, sosiaaliset ja toiminnalliset ominaisuudet. Toiminnassa hyödynnetään Vaalan paikallisia vahvuuksia: luontoa, lähipalveluja, yrityksiä, yhdistyksiä ja kulttuuriympäristöä.

Lähde (Oulunkaaren kuntayhtymän yhteishanke)

Sosiaalinen osallisuus ja köyhyden torjunta, työelämän ulkopuolella olevien alle 29 vuotiaiden nuorten työ- ja toimintakyvyn parantaminen. Tavoitteena on syrjäytymisvaarassa, koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten hyvinvoinnin parantamista taiteen keinoin. Tavoitteena on lisätä taiteen saavutettavuutta ja tarjota mahdollisuuksia taiteen käyttöön hyvinvoinnin lähteenä. Toiminnalla pyritään edistämään kohderyhmien valmistautumista työelämään, sosiaalista ja henkistä hyvinvointia ja lisäämään yhteisöllisyyttä.

Työllistämiseen on varattu määrärahoja seuraavasti:

- Yleishallinto 239 700 euroa
- Sivistysosasto n. 36 900 euroa
- Tekniikka 75 000 euroa

6.1.6 Vapaa-aikapalvelut

Perustehtävä / Toiminta-ajatus	Vapaa-aikapalvelut tuottavat hyvinvointia lisääviä palveluita tehokkaasti ja tasa-arvoisesti kaikille kuntalaisille. Nuoriso- ja liikuntalakeihin perustuen tuotetaan nuorille suunnattuja palveluja, järjestetään tiloja ja tuetaan nuorten kansalaistoimintaa sekä luodaan yhdessä muiden hallintokuntien kanssa edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja ja terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa sekä tukemalla kansalaistoimintaa. Vapaa-aikapalvelut vastaa myös senioriväestön aktivoimisesta.
--------------------------------	---

Vapaa-aikapalvelujen vastuualueeseen kuuluvat nuorisopalvelut, liikuntapalvelut ja muut vapaa-aikapalvelut. Vastuualueen johtajana on vapaa-aikajohtaja, 3.4. alkaen hyvinvointijohtaja. Muuta henkilökuntaa ovat vapaa-aikaohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä (projektirahoituksella) sekä nuorten työpajan yksilövalmentaja 70 % (projektirahoituksella). Vapaa-aikapalvelut vastaa kerho- ja liikuntatilojen varauksista sekä vuokrien laskutuksesta.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut vastaavat nuorisolain mukaisista kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvista tehtävistä, joihin kuuluvat mm. nuorisotilojen hoito, kesäkerhotoiminta ja vapaa-ajan toiminnan organisointi yhteistyössä järjestöjen kanssa sekä sosiaalinen nuorisotyö, johon kuuluu myös etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta.

Nuorisopalvelujen kustannuspaikalta myönnetään vuosi- ja kohdeavustuksia nuorisojärjestöille toimintaan, joka on kohdistettu nuorten ja erityisryhmien hyvinvointia edistäviin tapahtumiin. Painopiste järjestöavustuksissa on ollut hyvinvointia ja yhteistyötä edistävissä tapahtumissa.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut vastaa kunnan liikuntatilojen varauksista ja tuottaa erilaisia liikunnallisia hyvinvointipalveluja kaiken ikäisille kuntalaisille sekä erityisryhmille sekä myöntää avustuksia, jotka kohdennetaan ensisijaisesti kuntalaisten hyvinvointia edistävien liikuntatapahtumien järjestämiseen sekä lasten ja nuorten liikuntaan. Säännöllisiä Rokuan uintiretkiä ja allasjumbppaa on jatkettu saatujen hyvien kokemusten perusteella. Liikuntatapahtumia on järjestetty yhteistyössä liikuntajärjestöjen ja Kainuun Liikunnan kanssa.

Muita vapaa-ajan palveluja

Muita vapaa-ajan palveluja ovat mm. nuorisoneuvoston ja vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta sekä hankerahoituksen avulla toteutettava nuorten työpajatoiminta ja mahdollisia muita hankerahoituksella toteutettavia nuoriso- ja liikuntaprojekteja. Molempien neuvostojen määräraha on 2 500 euroa, joka käytetään neuvostojen itsensä päättämään, kohderyhmän hyväksi järjestettävään toimintaan ja koulutukseen. Vuonna 2018 on järjestetty Lamminahossa nuorten kansainvälinen työleiri, jonka kustannukset on laskutettu Senaatti-kiinteistöiltä.

Etsivä nuorisotyö

Nuorisolain 10 §:n mukaan etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Kun kunta järjestää etsivää nuorisotyötä, sen tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava kunnan viranhaltija tai kuntaan työsopimussuhteessa oleva henkilö. Vaalan kunta on palkannut etsivän nuorisotyöntekijän määräaikaiseen työsuhteeseen sekä on hakenut valtionavustusta palkkauskustannuksiin 30 000 euroa. Etsivän nuorisotyöntekijän tehtävä on vakinaistettu syyskuussa 2018. Saatu avustusmäärä on ollut 27432,12€. Kokonaiskustannukset ovat olleet noin 40 800 euroa. Nykyinen päätös on voimassa 13.9.2019 saakka. Valtionavustusta on haettu saman suuruisena 14.9.2019 alkaen vuodeksi eteenpäin.

7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET/OU-LUNKAAREN KUNTAYHTYMÄ

7.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Oulunkaaren kuntayhtymä on vastannut yhdeksän vuotta jäsenkuntiensa lin, Pudasjärven, Utajärven ja Vaalan sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä ja tuottamisesta. Simon kunta liittyi kuntayhtymän jäseneksi vuoden 2011 alusta. Kuntayhtymä on tuottanut myös seudullisen kuntapalvelutoimiston palvelut vuodesta 2009 lähtien sekä elinkeinojen kehittämistoimintaa alueen yrityksille. Lisäksi Oulunkaaren kuntayhtymällä on aluekehittämiseen liittyviä tehtäviä.

Kuntayhtymän strategia päivitettiin vuonna 2016 ja se on voimassa vuoteen 2020 saakka. Visiomme on mielekäs elämä kotona. Strategisiksi tavoitteiksi on määritelty laaja-alainen hyvinvointi, alueellinen vaikuttavuus ja osallisuus. Keinoina strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi on hyvinvointityön yhdyspinnat ja yhdessä tekeminen, omasta ja lähipiirin hyvinvoinnista ja turvallisesta arjesta huolehtiminen sekä lähipalvelut. Digitaaliset palvelut turvaavat osaltaan arjen sujuvuutta. Digipalvelujen kehittämistyön tukena on kuntayhtymän digikummi. Arvojamme ovat yhdessä tekeminen, vastuullinen omatoimijuus sekä rohkea kehittäminen. Kuntayhtymän strategiassa on huomioitu kansalliset linjaukset sekä sote- ja maakuntauudistuksen alueellisen valmistelun muutosvisiosta johdetut linjaukset.

Kuntayhtymän kehittämistyö on nivoutunut maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun kansallisiin ja alueellisiin tavoitteisiin. Kulttuurihyvinvoinnin edistämisen tavoitteita jatkoi vuonna 2017 käynnistynyt LÄHDE-hanke. Palvelujärjestelmän sisällöllistä uudistumista osaltaan vauhdittivat hallituksen kärkihankkeet mm. lapsiperheiden Lape-hanke ja ikäihmisten I & O kärkihanke. Lastensuojelun kehittämistyössä on pilotoitu kansallisesti edistettyä systeemisen lastensuojelun toimintamallia. Terveystalouksissa on turvattu hoidon jatkuvuutta ja on vahvistettu lähipalvelujen osaamista ja suositusten mukaista hoidon porrastusta.

Vuoden 2018 tilinpäätös on koko kuntayhtymän tasolla alijäämäinen 78.574 euroa. Sosiaali- ja terveystalouksien nettokulut kasvoivat vuoden 2017 tilinpäätökseen verrattuna 4,9 % (edellisen vuoden nettokulujen pieneneminen oli 2,6 %), erikoissairaanhoidon nettomenot kasvoivat 0,6 % ja oman toiminnan nettokulut 7,4 %. Oman toiminnan nettokustannukset kasvoivat kaikissa Oulunkaaren jäsenkunnissa (vaihteluväli +5,5 % - +9,5 %) vuoteen 2017 verrattuna. Erikoissairaanhoidon kustannusten osalta kunnittainen vaihteluväli oli -4,6 % - +14,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Sosiaali- ja terveystalouksien oman toiminnan menot kasvoivat noin 4,9 miljoonaa euroa, ja erikoissairaanhoidon kustannukset n. 300.000 euroa. Koko sosiaali- ja terveystalouksien tuotannon kustannukset nousivat 5,2 miljoonaa euroa, kun ne edellisellä vuonna pienenevät 3,6 miljoonaa euroa. Oman toiminnan kustannukset nousivat henkilöstökuluissa sekä palvelutarpeiden kasvun myötä palvelujen ostoissa perhepalvelujen vammais- ja lastensuojelupalveluissa sekä terveystalouksien palveluissa. Lin osalta kustannusten nousuun vaikutti Jakkukylän osakuntaliitos.

Suomen talouden tuotanto lisääntyi vuonna 2018, mutta vuotta 2017 hitaammin. Vuonna 2018 BKT kasvoi 2,5 %. Vahvana jatkuva talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostivat vuoden 2018 työllisten määrän 2,5 % vuotta 2017 korkeammaksi ja työllisyysasteen 71,6 prosenttiin. Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainon tuntumaan. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja. Myös Oulunkaaren alueella ikääntyvä väestö lisää palvelujen tarvetta, joka edellyttää jatkuvaa palvelurakenteen tarkastelua.

Henkilöstökyselyn perusteella työhyvinvointi on kuntayhtymässä pysynyt hyvällä tasolla edellisvuosien tapaan. Kyselyn perusteella organisaation muutoskyky on hyvällä tasolla, työyksiköissä on yhteisöllisyyttä ja kehittäminen kuuluu kaikille –toimintamalli on laajasti juurtunut osaksi toimintaa. Pitkittyvä sote-uudistus aiheuttaa kuitenkin epävarmuutta ja uudistuksesta kaivataan konkreettista tietoa. Erityisesti oman työyksikön asiakastyön laatu arvioidaan hyväksi. Myös omistajaohjauksen arvioinnissa tulokset heijastavat epävarmuutta tuleviin maakunta- ja sote-uudistuksiin liittyen. Yleisen arvioinnin osalta luottamushenkilöt ovat tyytyväisimpiä talouden suunnitteluun ja ohjaukseen sekä vaikuttavaan kehittämistoimintaan. Myönteisimmät arviot ovat Oulunkaaren toimielimissä mukana olevilla luottamushenkilöillä. Myös kuntapalvelutoimiston toimintaan oltiin tyytyväisiä.

Tätä kirjoittaessa sote- ja maakuntauudistuksen etenemisen epävarma tilanne jatkuu. Vuonna 2018 olemme olleet tiiviisti mukana edistämässä alueellisia valmisteluja. Uudistuksen ympärillä vellova epävarmuus on heijastunut järjestämiskeskuksen työhön ja paikallisella tasolla käytyjä palvelujen järjestämisen neuvotteluja on ollut paljon mm. Meri-Lapin alueella. Samalla oman palvelutuotannon kehittämistoimintaa on viety eteenpäin järjestelmällisesti kohti asetettuja tavoitteita ja hoito- ja palvelutakuista huolehtien. Kuntapalvelutoimiston toimintaa on uudistettu ja vuoden 2019 alussa aloittaa toimintansa perustettu Oulunkaaren työterveys Oy. Kiitos kaikille vuodesta 2018.

Leena Pimper-Koivisto
kuntayhtymän johtaja

Kuntaosuuslaskelma

Tilikauden 2017 tulos oli ylijäämäinen 133.893,90 euroa. Ylijäämä jätettiin edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille ja käytettiin vuonna 2018 hallituksen sekä valtuuston päätöksen mukaisesti työn vaatavuuden arvioinnin perusteella määritettyyn palkkojen harmonisointiin. Vuoden 2018 talousarvioon ja käyttösuunnitelmaan tehtiin tarvittavat muutokset tarkan kustannuspaikkakohtaisen jaon valmistuttua. Tämän käsittelyn vuoksi sosiaali- ja terveystoimen tuotannon tulos vuonna 2018 on alijäämäinen 133.893,90 euroa. Hallinnon ja Elinkeinopalveluiden tilikauden tulos on ylijäämäinen 55.319,53 euroa. Ylijäämä jätetään yli-/alijäämättilille ja otetaan huomioon vuoden 2020 Hallinnon ja Elinkeinopalvelujen ennakkolaskutuksen yhteydessä. Koko Oulunkaaren tilikauden tulos vuonna 2018 on alijäämäinen 78.574,37 euroa.

Kunta	Asukkaat		2018 hallinnon ja elinkeinojen lopulliset osuudet	Hallinnon ja elinkeinojen ennakot	Hallinnon ja elinkeinojen yli-/alijäämä	Sosiaali- ja terveystoimen alijäämä	Alijäämä yhteensä
	1.1.2018	%					
Ii	9 966	37,06	302 243,91	318 864,00	16 620,09	-38 495,29	-21 875,20
Pudasjärvi	8 103	30,14	245 743,77	271 140,00	25 396,23	-47 135,47	-21 739,24
Simo	3 110	11,57	86 160,08	91 169,00	5 008,92	-16 587,80	-11 578,88
Utajärvi	2 768	10,29	83 946,53	93 526,00	9 579,47	-15 311,70	-5 732,23
Vaala	2 941	10,94	89 193,19	87 908,00	-1 285,19	-16 363,64	-17 648,83
Yhteensä	26 888	100,00	807 287,47	862 607,00	55 319,53	-133 893,90	-78 574,37

Kuntien osuudet yli- ja alijäämistä

Kunta	2012	2017	2018	2018	Yhteensä
	Lomapalkkavelan lisäys	Ylijäämä	Sosiaali- ja terveystoimen alijäämä	Hallinnon ja elinkeinojen ylijäämä	
Ii	-473 002,56	38 495,29	-38 495,29	16 620,09	-456 382,47
Pudasjärvi	-485 431,99	47 135,47	-47 135,47	25 396,23	-460 035,76
Simo	-187 150,90	16 587,80	-16 587,80	5 008,92	-182 141,98
Utajärvi	-194 181,28	15 311,70	-15 311,70	9 579,47	-184 601,81
Vaala	-190 233,27	16 363,64	-16 363,64	-1 285,19	-191 518,46
Yhteensä	-1 530 000,00	133 893,90	-133 893,90	55 319,53	-1 474 680,47

Vuoden 2012 lomapalkkavelan lisäyksen käsittelystä on Yhtymävaltuustossa päätetty seuraavaa:

YhtValt§ 16 29.5.2013

Lomapalkkajaksotukseen liittyvä edellisten tilikausien alijäämä 1.530.000 euroa jaetaan laskennallisesti kuntien vastuiksi oman pääoman suhteessa. Alijäämä laskutetaan jäsenkunnilta, mikäli kuntayhtymän omistuksessa tapahtuu muutoksia.

7.2 Kuntapalvelutoimiston tuotanto

7.2.1 Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuotettiin Iille, Pudasjärvelle, Simolle, Utajärvelle, Vaalalle ja Oulunkaaren kuntayhtymälle. Lisäksi kunnille myytiin erillisten sopimusten mukaisesti palkka- ja eläkeasiamiespalveluja. Henkilöstöpalveluissa laskutusperusteena oli toimintolaskenta.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003201 Henkilöstöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT	625 625,59	682 583,00	2 584,00	685 167,00	599 178,75	-85 988,25	87,5
TOIMINTAKULUT	-617 222,19	-682 583,00	-4 453,00	-687 036,00	-599 178,75	-87 857,25	87,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	8 403,40	0,00	-1 869,00	-1 869,00	0,00	1 869,00	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-8 403,40						
TILIKAUDEN YLI/JÄÄMÄ	0,00	0,00	-1 869,00	-1 869,00	0,00	1 869,00	0,0

7.2.2 Talouspalvelut

Talouspalvelut tuotettiin vuonna 2018 Iin, Simon, Utajärven ja Vaalan kunnille, Pudasjärven kaupungille sekä Oulunkaaren omalle toiminnalle. Laskutusperusteena oli vuonna 2018 toimintolaskenta. Talousarvioon myynti arvioitiin 66 % kunnille ja 34 % Oulunkaaren omalle tuotannolle, ja laskutuksen toteuma oli tilinpäätöksessä 65 % kunnille ja 35 % omalle tuotannolle. Kuntien laskutusennakot olivat 605.982,24 euroa ja lopullinen osuus 614.417,15 euroa, eli lisälaskutusta kunnille syntyi 8.488,91 euroa.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003202 Talouspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	884 555,17	919 810,00	4 919,00	924 729,00	965 362,51	40 633,51	104,4
TOIMINTAKULUT	-879 466,17	-919 810,00	-7 626,00	-927 436,00	-965 362,51	37 926,51	104,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	5 089,00	0,00	-2 707,00	-2 707,00	0,00	2 707,00	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-5 089,00						
TILIKAUDEN YLI/JÄÄMÄ	0,00	0,00	-2 707,00	-2 707,00	0,00	2 707,00	0,0

7.2.3 Tietopalvelut

Kuntapalvelutoimiston Tietopalvelut-yksikön perustehtävä on turvata Oulunkaaren kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien tietoteknisen toimintaympäristön tarkoituksenmukainen toiminta. Palvelutuotanto käsittää loppukäyttäjien tuen lisäksi n. 7.000 käyttäjän, 4.200 päätelaitteen ja 50 palvelinkoneen sekä alueverkon muodostaman kokonaisuuden ylläpidon. Ylläpidettävien päätelaitteiden määrä pysyi lähes samana vuoteen 2017 verrattuna, mutta laitekannan rotaatio laski laitteiden keski-ikää vähentäen niihin kohdistuvia tukipyyntöjä. Tietopalveluita tuotettiin vuonna 2018 Oulunkaaren kuntayhtymän, Iin, Simon, Utajärven ja Vaalan kuntien sekä Pudasjärven kaupungin organisaatioille.

Vuoden 2018 merkittävimpiä tietopalveluiden toteuttamia kehittämistoimenpiteitä ovat olleet sähköisiin palveluihin liittyvät kehittämistoimet sekä palvelinkapasiteetin kasvattaminen, jolla on varmistettu tuotannon toiminta kasvaneessa ympäristössä.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003203 Tietopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 623 624,23	1 740 441,00	3 813,00	1 744 254,00	1 686 329,59	-57 924,41	96,7
TOIMINTAKULUT	-1 623 624,23	-1 740 441,00	-5 211,00	-1 745 652,00	-1 686 329,59	-59 322,41	96,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00	-1 398,00	-1 398,00	0,00	1 398,00	0,0

7.2.4 Kuntapalvelutoimiston hankkeet

Vuonna 2018 Kuntapalvelutoimiston henkilökuntaa osallistui Valtion tieteellisen tutkimuskeskuksen (VTT) Valtioneuvoston kanslialle (VNK) toteuttamaan KUNiT-hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena oli selvittää kuntien eri toimintojen digitalisaation nykytilaa, digitalisaation mahdollistamaa toimintaprosessien uudistamista ja säästöpotentiaalia sekä kartoittaa niitä toimenpiteitä, joita säästöpotentiaalin toteuttaminen kunnissa edellyttäisi. Oulunkaaren kuntayhtymä toimi hankkeessa osatoteuttajana ja tapausesimerkkinä erityisesti lin kunnalle myytävien palveluiden osalta. KUNiT-hanke oli kokonaisuudessaan Valtioneuvoston kanslian rahoittama.

Hankkeessa arvioitiin Talous- ja Henkilöstöpalveluiden prosessien digitalisaation nykytilaa sekä automatisoinnin ja digitalisaation avulla saavutettavaa säästöpotentiaalia. Prosesseissa tunnistettiin olevan digitalisaation avulla toteutettavaa säästöpotentiaalia erityisesti rutiiniluontoisissa tehtävissä. Säästö mahdollistaisi resursien uudenlaisen kohdentamisen esimerkiksi erityisosaamista vaativiin asiakaspalvelutehtäviin. Näin pystyttäisiin vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeisiin ja parantamaan asiakastytyvyyttä.

Hankkeen loppuraportti on luettavissa osoitteessa https://vnk.fi/artikkeli/-/asset_publisher/selvitys-kuntien-digipotentiali-loytyy-organisaatorajat-ylittavista-asiakaslahtoisista-uusista-palveluista.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ %
003803 Johdon raportointi							
TOIMINTATUOTOT	100 031,64						
TOIMINTAKULUT	-100 031,64						
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00						
003804 KUNiT							
TOIMINTATUOTOT					14 441,68	14 441,68	
TOIMINTAKULUT					-14 441,68	14 441,68	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ					0,00	0,00	
00003800 Kuntapalvelutoimiston hankkeet							
TOIMINTATUOTOT	100 031,64				14 441,68	14 441,68	
TOIMINTAKULUT	-100 031,64				-14 441,68	14 441,68	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00				0,00	0,00	
00003000 Seudullinen kuntapalvelutoimisto							
TOIMINTATUOTOT	3 233 836,63	3 342 834,00	11 316,00	3 354 150,00	3 265 312,53	-88 837,47	97,4
TOIMINTAKULUT	-3 220 344,23	-3 342 834,00	-17 290,00	-3 360 124,00	-3 265 312,53	-94 811,47	97,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	13 492,40	0,00	-5 974,00	-5 974,00	0,00	5 974,00	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-13 492,40						
TILIKAUDEN YLI/JÄÄMÄ	0,00	0,00	-5 974,00	-5 974,00	0,00	5 974,00	0,0

7.2.5 Vaalan palvelutuotanto

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
Vaalan perhepalvelut							
TOIMINTATUOTOT	153 027,98	133 058,00		133 058,00	167 251,71	34 193,71	125,7
TOIMINTAKULUT	-2 837 499,11	-3 202 041,00	-7 728,00	-3 209 769,00	-3 314 081,26	104 312,26	103,2
<i>Henkilöstökulut</i>	-871 644,60	-865 080,00	-7 194,00	-872 274,00	-883 364,87	11 090,87	101,3
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 557 008,40	-1 911 913,00	-534,00	-1 912 447,00	-2 038 310,61	125 863,61	106,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 684 471,13	-3 068 983,00	-7 728,00	-3 076 711,00	-3 146 829,55	70 118,55	102,3
Vaalan terveystalvet							
TOIMINTATUOTOT	980 261,11	812 403,00		812 403,00	1 005 107,09	192 704,09	123,7
TOIMINTAKULUT	-3 580 416,30	-3 747 428,00	-20 197,00	-3 767 625,00	-3 664 610,36	-103 014,64	97,3
<i>Henkilöstökulut</i>	-1 947 345,93	-2 136 984,00	-19 663,00	-2 156 647,00	-1 915 033,02	-241 613,98	88,8
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 114 122,65	-1 083 509,00	-534,00	-1 084 043,00	-1 249 643,82	165 600,82	115,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 600 155,19	-2 935 025,00	-20 197,00	-2 955 222,00	-2 659 503,27	-295 718,73	90,0
Poistot ja arvonalentumiset	-3 484,53						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 603 639,72	-2 935 025,00	-20 197,00	-2 955 222,00	-2 659 503,27	-295 718,73	90,0
Vaalan vanhuspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	955 438,91	1 009 555,00		1 009 555,00	1 069 490,32	59 935,32	105,9
TOIMINTAKULUT	-3 905 559,06	-3 758 058,00	-18 076,00	-3 776 134,00	-4 165 497,51	389 363,51	110,3
<i>Henkilöstökulut</i>	-2 264 338,92	-2 105 588,00	-17 544,00	-2 123 132,00	-2 455 081,78	331 949,78	115,6
<i>Palvelujen ostot</i>	-1 089 278,08	-1 116 664,00	-532,00	-1 117 196,00	-1 155 589,33	38 393,33	103,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 950 120,15	-2 748 503,00	-18 076,00	-2 766 579,00	-3 096 007,19	329 428,19	111,9
Vaalan oma toiminta yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	2 088 728,00	1 955 016,00		1 955 016,00	2 241 849,12	286 833,12	114,7
TOIMINTAKULUT	-10 323 474,47	-10 707 527,00	-46 001,00	-10 753 528,00	-11 144 189,13	390 661,13	103,6
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-5 083 329,45</i>	<i>-5 107 652,00</i>	<i>-44 401,00</i>	<i>-5 152 053,00</i>	<i>-5 253 479,67</i>	<i>101 426,67</i>	<i>102,0</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-3 760 409,13</i>	<i>-4 112 086,00</i>	<i>-1 600,00</i>	<i>-4 113 686,00</i>	<i>-4 443 543,76</i>	<i>329 857,76</i>	<i>108,0</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 234 746,47	-8 752 511,00	-46 001,00	-8 798 512,00	-8 902 340,01	103 828,01	101,2
Poistot ja arvonalentumiset	-3 484,53						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 238 231,00	-8 752 511,00	-46 001,00	-8 798 512,00	-8 902 340,01	103 828,01	101,2
Vaalan esh ja muut ulkopuol. palv.ostot							
TOIMINTAKULUT	-5 343 131,61	-4 888 000,00		-4 888 000,00	-5 274 040,01	386 040,01	107,9
<i>Palvelujen ostot</i>	-5 305 840,91	-4 858 000,00		-4 858 000,00	-5 210 734,37	352 734,37	107,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 343 131,61	-4 888 000,00		-4 888 000,00	-5 274 040,01	386 040,01	107,9
VAALA YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT	2 088 728,00	1 955 016,00		1 955 016,00	2 241 849,12	286 833,12	114,7
TOIMINTAKULUT	-15 666 606,08	-15 595 527,00	-46 001,00	-15 641 528,00	-16 418 229,14	776 701,14	105,0
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-5 083 329,45</i>	<i>-5 107 652,00</i>	<i>-44 401,00</i>	<i>-5 152 053,00</i>	<i>-5 253 479,67</i>	<i>101 426,67</i>	<i>102,0</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-9 066 250,04</i>	<i>-8 970 086,00</i>	<i>-1 600,00</i>	<i>-8 971 686,00</i>	<i>-9 654 278,13</i>	<i>682 592,13</i>	<i>107,6</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-13 577 878,08	-13 640 511,00	-46 001,00	-13 686 512,00	-14 176 380,02	489 868,02	103,6
Poistot ja arvonalentumiset	-3 484,53						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-13 581 362,61	-13 640 511,00	-46 001,00	-13 686 512,00	-14 176 380,02	489 868,02	103,6

Oulunkaaren kuntayhtymässä palveluseteli on käytössä yhtenä palvelun tuottamismuotona tehostetussa asumispalvelussa, kotihoidossa ja sen tukipalveluissa sekä vammaispalveluiden henkilökohtaisessa avussa. Palvelusetelin täysimääräinen hyöty jää kuitenkin toteutumatta, koska alueella toimivien palveluseteliyrittäjien määrä ei vastaa asiakastarvetta.

Tuen polku -malli on käytössä lasten ja perheiden palveluissa ja perhekeskustoiminnassa. Mallissa keskeistä on varhainen puuttuminen ja siinä on avattu jokaisen toimijan vastuut ja roolit lasten ja perheiden asioissa. Tuen polku -mallia tulee vielä juurruttaa ja yhteistyötä tehostaa eri toimijoiden välillä toimintamallin mukaisesti. Vaalassa huostaanottojen määrä on lisääntynyt merkittävästi.

Lastensuojelussa hyödynnetään systeemistä toimintamallia, joka perustuu tiiviiseen moniammatilliseen tiimityöskentelyyn asiakasperheiden kanssa. Jotta systeemistä toimintamallia pystytään hyödyntämään tehokkaasti, on Tuen polku -mallin toimittava mahdollisimman hyvin.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa sosiaalipäivystystapausten määrät ovat kasvaneet koko vuoden ajan. Syksyllä 2018 hätäkeskuksessa otettiin käyttöön ERICA-järjestelmä, joka tulee nostamaan sosiaalipäivystyksen määriä myös jatkossa. ERICA-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä on määritelty, että se hälyttää automaattisesti sosiaalipäivystystä ennakoivasti myös sellaisissa hälytystapauksissa, joissa aikaisemmin ei ole hälytystä tullut.

Sosiaalityöntekijöiden ja -ohjaajien tehtävänkuvia on järjestelty uudelleen vastaamaan paremmin asiakastarpeita.

Terveyspalveluissa hoitohenkilökuntaa on saatu hyvin rekrytoitua etenkin vakituisiin toimiin ja muun muassa lääkärihenkilöstön pysyvyys on parantunut. Toiminnallisesti vuosi on mennyt järjestämissopimuksen mukaisesti. Painopiste kehittämisessä on ollut digitaalisissa ja etäyhteyksiä hyödyntävissä palvelutuotteissa. Esimerkkeinä voidaan mainita sähköisen ajanvarauspyyntöpalvelun laajentaminen, omahoitoalustan ilmeen ja sisällön mittava uudistaminen sekä INR-etämittauspilotin toteutus ja tuotantoon juurruttaminen. Vuonna 2019 osallisuuden lisääminen sekä digitalisuutta ja verkkoa hyödyntävien palvelutuotteiden kehittäminen on keskiössä.

Lainsäädäntöön perustuvaa työterveyshuollon yhtiöittämistä on valmisteltu tiiviisti vuoden 2018 aikana ja työterveyshuolto irtaantuu omaksi yhtiökseen alkuvuodesta 2019. Pääomistajina perustettavassa yhtiössä toimivat Oulunkaaren jäsenkunnat.

Vanhuspalveluissa on aloitettu rakennemuutos, jota valmistellaan yhdessä terveystalouden kanssa. Rakennemuutoksessa pitkäaikaista laitoshoidoa vähennetään kohti suosituksia, vahvistetaan kotiin annettavia palveluita ja selvitetään palvelusetelin käyttöönoton mahdollisuuksia. Kotihoidossa asiakkaiden palvelutarpeet ovat muuttuneet sairaanhoidollisempaan suuntaan, minkä vuoksi hoitohenkilökuntaan tarvitaan yhä enemmän sairaanhoidollista ammattitaitoa.

Toiminnassa näkyä voimakkaasti yleisen taloustilanteen parantuminen, kun yritysten nettolisäys lisääntyi lähes nelinkertaiseksi edelliseen vuoteen verrattuna. Uusia yrityksiä perustettiin n. 6 % enemmän kuin edellisellä vuonna ja yrityksiä lopetettiin n. 14 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Yritysten investointihalukkuus myös lisääntyi.

Alla olevassa taulukossa on seudullisen yritysneuvojan yrityskontaktit 1.1.-31.12.2018 seuraavasti:

- Yritysten perustamiseen liittyvät kontaktit (tapaamiset tai puhelinneuvonta).
- Perustetut yritykset, lakanneet yritykset ja yritysten nettolisäys sekä niiden perustettujen yritysten määrä, joissa yritysneuvoja on ollut mukana.
- Olemassa olevien yritysten neuvontaan liittyvät kontaktit (mukana on osittain samoja yrityksiä), yritysneuvojan kontaktimäärät ja niistä syntyneiden rahoitus- ja tukihakemusten määrät.
- Sidosryhmäkontaktit (tapaamisia tai puhelimitse hoidettuja).

Kunta	Yritysten perustaminen					Yritysneuvonta		Sidosryhmät
	kontaktit	perustetut yrit. yht.	perustamisessa yritysn. mukana	lakanneet yritykset	yritysten nettoli- säys	kontaktit	tulosteet	kontaktit
Ii	38	51	15	37	14	22	5	
Pudasjärvi	19	28	9	28	0	42	6	
Utajärvi	28	22	11	13	9	39	7	
Vaala	7	11	3	7	4	7	5	
Kaikki yht.	92	112	38	85	27	110	23	36

7.2.6 Elinkeinohankkeet

Hankkeen nimi: Rakennuskivituotannon resurssitehokkuuden kehittäminen - uudet esiintymät, kiveä säästävä louhinta ja kilpailukykyinen jalostus, RARE

Hankekoodi A70804

Hankkeen kesto: 1.6.2015–31.5.2018

Hankkeen kokonaisbudjetti ja budjetti vuonna 2018

Kokonaisbudjetti 990.000 euroa, Pohjois-Savon liitto (EAKR), josta Oulunkaaren kuntayhtymän kokonaisosuus 17.000 euroa.

Hankkeen päätavoitteet:

Rakennuskivituotannon resurssitehokkuuden kehittäminen - uudet esiintymät, kiveä säästävä louhinta ja kilpailukykyinen jalostus, RARE-hankkeen tavoitteena ovat yritysten investoinnit uuteen rakennuskivituotantoon ja jalostukseen hankkeen tutkimilla esiintymillä ja samalla laajemman myyntikanavan, uusien tuotenimikkeiden ja tuotteiden avulla vahventaa liiketoimintaansa sekä kotimaan kaupassa että vientimarkkinoilla.

Yritykset parantavat tuotannon kannattavuutta ja kilpailukykyä myös käyttöönottamalla hankkeessa kehiteltäviä kiveä ja energiaa säästäviä louhintamenetelmiä, muun muassa timanttivaijerisahausta ja sen talviaikaisen käytön ratkaisut, sekä hyödyntämällä hankkeessa testattuja jalostustekniikoita myös sivukiven tuotevalmistuksessa. Hankkeen tavoitteena on lisätä Itä- ja Pohjois-Suomen kiinnostavuutta kivialan kasvun alueena, saada käynnistymään uutta ympäristön huomioivaa tuotantoa, lisätä työpaikkoja, kehittää aluetaloutta - hyvinvointia. Teollinen tuotanto tuo välillisiä työpaikkoja: pienet, kiveä louhivat ja jalostavat yritykset hyötyvät alueen "veturi"-yritysten raaka-ainevirroista ja myyntikanavista.

Hankkeen toteuttajat:

Päätoteuttaja: Geologian tutkimuskeskus

Osatoteuttajat:

- Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy PIKES
- Kainuun Etu Oy
- Joensuun Seudun Kehittämissyhtiö, JOSEK Oy
- Oulunkaaren kuntayhtymä

Hankkeen toimenpiteet vuonna 2018 Oulunkaaren alueella:

Pudasjärven Pitkäselässä tehdyn koelouhinnan tulokset näyttivät niin lupaavilta, että oli järkevää laajentaa louhintaa. Paikallinen yritys haki lisälouhintaan ELY –keskuksen tukea joka sille myönnettiin.

Hankkeen nimi: Hankinta-asiamiespalvelu Pohjois-Pohjanmaalle

Hankekoodi A70183

Hankkeen kesto: 1.1.2015-30.9.2018

Hankkeen toteuttaja:

Päätoteuttaja Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry

Hankkeen kokonaisbudjetti 369.500 euroa

Oulunkaaren rahoitusosuus 3.333 euroa vuosina 2015, 2016, 2017. Vuosi 2018 oli rahoitusosuudeltaan vapaa.

Hankkeen päätavoitteet:

Hankinta-asiamiespalvelu tukee hankintayksiköitä ja yrityksiä julkisissa hankinnoissa tuomalla käyttöön testattuja työkaluja ja hyväksi todettuja käytäntöjä.

Tavoite kehittää yhteistyön ja valmennuksen keinoin toimintatavat, joiden tuloksena:

- hankintayksiköt tuottavat yksiselitteiset ja tarkoituksenmukaisesti rajatut tarjouspyynnöt, syntyä aitoa, myönteistä kehitystä aikaan saavaa kilpailua
- palvelujen tuottajat löydetään ja niitä kehittyä lähelle kysyntää, alueellinen palvelumarkkina kehittyä
- yritykset ja muodostuvat yritysten yhteenliittymät pystyvät kilpailemaan sekä seutukunnan että laajempien kokonaisuusien hankinnoista

Koko maakunnan kattava hankinta-asiamiespalvelu on edullinen tapa kehittää kunnan hankintoja ja seutukunnan elinvoimaa. Jo muutaman prosentin hankintojen suuntautumisen muutoksella takaisinmaksuaika sijoitetulle panokselle on lyhyt. Tavoite on, että palvelu koetaan tarpeelliseksi ja hankevaiheen jälkeen kattaa kulunsa palvelumaksuin.

Hankkeen nimi: KANTAMA –hanke

Hankkeen kesto: 1.5.2016–28.02.2018

Hankennumero: 16100

Ohjelma: Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma

Hankkeen toteutunut budjetti

Hankkeen hyväksytty budjetti oli 158.401 euroa, josta maaseudun kehittämissuunnitelman EU:n ja valtion tuki oli 76 % (120.385 euroa) kuntarahoitus 4 % (6.336 euroa) ja yksityisten rahoitus 20 % eli 31.680

euroa. Hankkeen aikana yksityistä rahoitusta kerättiin 24.650 euroa eli 78 % alkuperäisestä tavoitteesta, jolloin vastaavasti hankkeen budjettia piti pienentää. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 128.550 euroa, josta haettu maaseutuohjelma tuki on arviolta 93.670 euroa ja kunnan omarahoitus 6.983 euroa.

Yhteenveto hankkeen tuloksista

Kantama – kansainvälinen tapahtumamarkkinointi -hanke toteutettiin Oulunkaaren kuntayhtymän toimesta 1.5.2016–28.2.2018. Tiedonvälistyshankkeen tavoitteena oli tarjota tietoa siitä, miten pienet yritykset voivat markkinoida ja harjoittaa tapahtumamyyntiä koti- ja ulkomailta. Hankkeessa tuettiin yrittäjien kasvua ja kansainvälistymistä järjestämällä viisi opintomatkaa, aiheeseen liittyviä infotilaisuuksia eri paikkakunnilla ja sosiaalisen median valmennuksia sekä matchmaking-tilaisuus. Kantama-hankkeen Sveitsiin, Pohjois-Ruotsiin ja Tanskaan suuntautuneille opintomatkaille osallistui kaikkiaan 43 henkilöä. Hanke käynnisti pohjoisten elintarvikkeiden vientiä Sveitsiin. Sosiaalisen median käytöstä markkinoinnissa järjestettiin yhteensä yhdeksän valmennustilaisuutta neljällä eri paikkakunnalla. Muita infotilaisuuksia pidettiin myös yhdeksän. Kaikkiaan tilaisuuksiin osallistui yli 200 henkilöä. Kantama-hanke jakoi aktiivisesti tietoa opintomatoista ja valmennuksista sosiaalisen median kautta.

Hankkeen toimenpiteet ja tulokset vuonna 2018:

Opintomatka Sveitsiin, Zurichin alueelle 23.-27.1.2018

Matkalle osallistui 12 henkilöä. Matkalla vierailtiin leipomoyrityksessä, suomalaisten tuotteiden myymälöissä, Appenzeller-juustolassa ja Zurichin matkamessuilla. Matkan aikana solmittiin kontakteja useisiin Sveitsissä asuviin suomalaistaustaisiin markkinoinnin toimijoihin. Lisäksi tavattiin sveitsiläisen Suomen-Naturan edustaja, jonka kanssa hanke on tehnyt yhteistyötä alueen elintarvikkeiden viemiseksi Sveitsiin. Kevättalvella 2017 pyydettiin tuotetietoja Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin alueella perinteisiä suomalaisia elintarvikkeita valmistavilta yrityksiltä, jotka olisivat kiinnostuneita tuoteviennistä Sveitsiin. Kaikkiaan 17 yritystä lähetti tuotetietonsa, jotka välitettiin edelleen Sveitsiin. Matkasta kerrottiin hankkeen Facebook-sivulla ja matkakertomus julkaistiin Oulunkaaren kuntayhtymän kotisivulla.

Loppuraportointi

Hankkeen loppuraportti julkaistiin Oulunkaaren kuntayhtymän kotisivuilla. Loppumaksatushakemus jätettiin maaseuturahastolle kesäkuussa 2018.

Hankkeen nimi: Oulunkaaren ja Koillismaan kasvu- ja vientikokeiluverkosto – OK#Kasvuverkosto

Hankekoodi A72115

Hankeaika 1.8.2016–30.6.2019, jatkoaika 30.11.2019 saakka.

Kokonaisbudjetti ja budjetti vuonna 2018, hankkeen rahoittajat:

Hankkeen kokonaisbudjetti on 494.970 euroa, josta EAKR- ja valtion rahoitus 346.480 euroa (70 %). Kuntien rahoitus on 116.490 euroa, sisältäen Oulunkaaren ja Kuusamon ja Taivalkosken sekä Muhoksen kunnan osuudet (23,5 %). Oulunkaaren kuntayhtymän kokonaisrahoitusosuus on 86.980 euroa, josta vuoden 2018 osuus 20.796 euroa. Muu julkinen rahoitus: Oulun yliopisto 10.000 euroa (2 %) sekä yksityinen rahoitus 22.000 euroa (4,4 %), joka kerätään hankkeeseen sitoutuneilta mikroyrityksiltä.

Vuoden 2018 kokonaisbudjetti oli 176.228 euroa. Oulunkaaren kuntayhtymän osuus 53.925 euroa, josta budjetoitu EAKR-rahoitus 20.796 euroa. Toteuma oli 34.030 euroa, josta EAKR-rahoituksen osuus on arviolta noin 15.000 euroa.

Hankkeen toteuttajat: Hankkeen hallinnoijana toimii Oulunkaaren kuntayhtymä, Oulun yliopisto ja Naturopolis Oy ovat hankkeen osatoteuttajia.

Hankkeen tavoitteena on rakentaa Oulunkaaren ja Koillismaan alueelle mikroyritysten ja yritysrajojen tutkimus-, kehitys- ja koulutustoimijoiden (TKK-toimijat) kokeiluperusteinen kasvu- ja vientikokeiluverkosto.

Hankkeen yleiset tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset vuonna 2018:

Tavoite 1: Yritysohjautuvan kasvu- ja vientikokeiluverkoston rakentaminen. Tavoitteen saavuttamiseksi Oulunkaaren ja Koillismaan alueelle kootaan mikroyrityksistä koostuvat kasvu- ja vientikokeiluryhmät (20+20+10) ohjaamaan alueiden TKK-toimintaa. Ryhmät kokoontuvat mikroyrityksissä kuukausittain kiertävällä periaatteella.

Tulokset 2018: Yritysverkostossa toimi vuonna 2018 yhteensä 63 yritystä alueilla li-Simo-Pudasjärvi (20), Muhos-Utajärvi-Vaala (23) ja Kuusamo-Taivalkoski (20) yritystä. Yritysten ydinryhmätapaamisia järjestettiin yhteensä 21 kpl. Lisäksi toteutettiin Oulun yliopiston, Kerttu Saalasti Instituutin Mikroryittäjyyskeskus MicroENTREn työpajatapahtuman yhteydessä yritysten Matchmaking- tapahtuma 19.4.2018 Oulussa. Tapahtumaan osallistui lähes 80 yritystä hankealueelta ja muualta Pohjois-Suomesta, Lapista ja Pohjois-Savosta. Hanke oli mukana myös mikroryittäjyyden "savolaenen" työpaja ja yritystreffit -tapahtumassa Kuopiossa 8.-9.11.2018.

Tavoite 2: Mikroyritysten kaupallistamisen ja kasvun edistämisen nopeat kokeilut. Tavoitteen saavuttamiseksi keveitä ja kustannustehokkaita sekä digitaalisuutta hyödyntäviä kaupallistamisen ja kasvun menetelmiä tunnistetaan ja otetaan käyttöön. Kaupallistamisen ja kasvun uusia menetelmiä kokeillaan mikroyritysten ja TKK-toimijoiden yhteistyönä verkoston kasvu- ja vientikokeiluryhmissä. Lisäksi kokeilujen vaikutuksia seurataan ja arvioidaan mikroyritysten ja TKK-toimijoiden yhteistyönä.

Tulokset 2018: Hankkeeseen osallistuvilla yrityksillä on esitelty asiantuntijapalveluita em. aiheisiin liittyen ja yritykset ovat ottaneet käyttöönsä digitaalisia menetelmiä. Hankkeen puskuroimana toteutettiin Oulun seudun leaderin rahoittama ja Oulun yliopiston hallinnoima yritysryhmähanke, jonka tavoitteena oli yritysten digitaalisen markkinoinnin kehittäminen. Hankkeen ydinryhmätilaisuuksissa on käsitelty isäntäyritysten esille nostamia aiheita sekä asiantuntijoiden että ydinryhmän osaamisen kautta.

Tavoite 3: Toteuttaa kustannustehokkaita vientikokeiluja. Tavoitteen saavuttamiseksi Mikroyrityksille soveltuvia vientikäytäntöjä ja toimintamalleja tunnistetaan. Mikroyrityksille soveltuvia menetelmiä kokeillaan verkoston kasvu- ja vientikokeiluryhmissä yritysten ja TKK-toimijoiden yhteistyönä.

Tulokset 2018: Hankkeen vientiä harjoittavat yritykset ovat jakaneet kokemuksiaan muille yrityksille ja yritykset ovat tunnistanee omia kehittämistarpeitaan. Vientikokeiluja on käynnistetty ja hankkeen tilaisuuksissa jaettu kokemuksia niistä. Elokuussa 2018 hankehenkilöstön johdolla toteutettiin tutustumismatka Stora Nolia messuille Ruotsin Piteåssa. Mukana oli omakustanteisesti kymmenen yrittäjää hankealueelta ja Lapista.

Tavoite 4: Kaupallistamis-, kasvu- ja vientiavaukset sekä kokemusten ja onnistumisten levittäminen.

Tulokset 2018: Tavoitteen saavuttamiseksi tieto mikroyrityksille soveltuvista kaupallistamista, kasvu ja vientiä arkipäiväistävästä kustannustehokkaista menetelmistä levitetään toiminta-alueella. Lisäksi tieto onnistumisista ja parhaista käytännöistä levitetään Pohjois-Pohjanmaan mikroyritysverkostoissa sekä pohjoisilla harvaan asutuilla alueilla. Mikroyritykset ohjaavat hankkeen kautta toteutettavaa tutkimus-, kehitys- ja koulutustoimintaa Oulunkaaren ja Koillismaan alueella, mikä varmistaa konkreettiset yritysvaikutukset. Hanke on osa MicroENTRE- verkostoa, jossa on mukana yli 300 yritystä Pohjois-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Pohjois-Savossa ja Lapin alueella. Yhteisen MicroENTREn alustan kautta levitetään tavoitteen mukaista tietoa sekä hankealueella että laajemminkin.

Hankkeen nimi: TyöTakomo

Hankekoodi S20763

Hankkeen kesto: 1.10.2016-31.3.2020

Hankkeen toteuttaja: Oulunkaaren kuntayhtymä

Hankkeen kokonaisbudjetti 498.843 euroa

Oulunkaaren kuntayhtymän kuntien omarahoitusosuudet yhteensä 99.769 euroa

Hankkeen päätavoitteet:

- Työttömien työllistyminen yksityiselle sektorille joko suoraan henkilökohtaisen ohjauksen tukeamana tai hankkeessa kehitettävän VuokraWerstas-mallin välityksellä
- Hankkeessa luodaan ohjaava linkki elinkeinoelämän ja työnhakijan välille
- Kuntarajat ylittävän työllisyydenhoidon yhteistyön edistäminen

Hankkeen tulokset vuoden 2018 osalta:

- hanke sai vuoden 2018 aikana 65 uutta asiakasta
- vuoden 2018 aikana hanketyöntekijät ohjasivat 178 työttömän työnhakijan työnhakua
- hankkeen kumulatiivinen asiakasmäärä 31.12.2018 oli 188 asiakasta, joista poistuneita oli 113 poistuneista n. 54 % työllistyi vakituiseen tai määräaikaiseen työsuhteeseen ja n. 12 % aloitti opiskelut

- palkkatuella kuntaan palkatuille solmittiin vuoden 2018 aikana yhteensä 17 edelleensuosi sopimusta alueen yrityksiin (kum. hankkeen aikana 44 sopimusta)
- hankkeen asiakkaat suorittivat vuonna 2018 yhteensä 30 korttikoulutusta (kum. 54)
- työllisyydenhoidon yhteistyöryhmän (Vipus) toiminnan käynnistäminen 23.11.2018
- hankkeen yksilöohjauksiin ja asiakastilaisuuksiin osallistuttiin yhteensä yli 500 kertaa

Muuta huomioitavaa:

- Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myönsi 3.12.2018 hankkeen toiminnalle jatkoajan 31.3.2020 saakka
- Jatkoajalla keskitytään hankkeen kohderyhmän henkilökohtaiseen ohjaukseen ja sen laadun parantamiseen kuntarajat ylittävää yhteistyötä kehittämällä

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2018	TP 2018	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
002101 Elinkeinoneuvonta							
TOIMINTATUOTOT	1 217,94						
TOIMINTAKULUT	-53 984,74	-78 185,00	-245,00	-78 430,00	-52 004,17	-26 425,83	66,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-52 766,80	-78 185,00	-245,00	-78 430,00	-52 004,17	-26 425,83	66,3
002102 Osallisuushankkeet							
TOIMINTATUOTOT					909,33	909,33	
TOIMINTAKULUT	-35 462,79	-50 000,00		-50 000,00	-11 281,95	-38 718,05	22,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-35 462,79	-50 000,00		-50 000,00	-10 372,62	-39 627,38	20,7
00002100 Elinkeinopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 217,94				909,33	909,33	
TOIMINTAKULUT	-89 447,53	-128 185,00	-245,00	-128 430,00	-63 286,12	-65 143,88	49,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-88 229,59	-128 185,00	-245,00	-128 430,00	-62 376,79	-66 053,21	48,6
002814 Kantama -hanke							
TOIMINTATUOTOT	85 999,41	47 425,00		47 425,00	8 745,00	-38 680,00	18,4
TOIMINTAKULUT	-78 117,75	-13 350,00		-13 350,00	-21 019,37	7 669,37	157,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	7 881,66	34 075,00		34 075,00	-12 274,37	-46 349,37	-36,0
002815 OK#Kasvuverkosto -hanke							
TOIMINTATUOTOT	28 581,56	20 796,00		20 796,00	11 171,54	-9 624,46	53,7
TOIMINTAKULUT	-41 159,16	-53 680,00	-245,00	-53 925,00	-34 030,21	-19 894,79	63,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 577,60	-32 884,00	-245,00	-33 129,00	-22 858,67	-10 270,33	69,0
002816 Työtakomo -hanke							
TOIMINTATUOTOT	117 485,26	152 800,00		152 800,00	127 504,75	-25 295,25	83,4
TOIMINTAKULUT	-162 307,07	-191 318,00	-984,00	-192 302,00	-165 687,33	-26 614,67	86,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-44 821,81	-38 518,00	-984,00	-39 502,00	-38 182,58	-1 319,42	96,7
00002800 Elinkeinohankkeet							
TOIMINTATUOTOT	232 066,23	221 021,00		221 021,00	147 421,29	-73 599,71	66,7
TOIMINTAKULUT	-281 583,98	-258 348,00	-1 229,00	-259 577,00	-220 736,91	-38 840,09	85,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-49 517,75	-37 327,00	-1 229,00	-38 556,00	-73 315,62	34 759,62	190,2
00002000 Elinkeinojen kehittäminen							
TOIMINTATUOTOT	233 284,17	221 021,00		221 021,00	148 330,62	-72 690,38	67,1
TOIMINTAKULUT	-371 031,51	-386 533,00	-1 474,00	-388 007,00	-284 023,03	-103 983,97	73,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-137 747,34	-165 512,00	-1 474,00	-166 986,00	-135 692,41	-31 293,59	81,3

8 SIVISTYSPALVELUT

Toimialue sisältää seuraavat palvelut: sivistyspalvelujen hallinnon, perusopetuksen (Vaalan yhtenäiskoulu ja Veneheiton koulu), Vaalan lukion, Oulujärven kansalaisopiston, kirjaston, vapaa-aikapalvelut, työllistämisen ja varhaiskasvatuksen. Musiikinopetusta tarjotaan kansalaisopistossa taiteen perusopetuksena ja Kainuun musiikkiopistossa.

Hyvinvointilautakunta 2018		Kokouksia yht 13	Asioita § 123
Pj	Kylmänen Tiina	12	
Varapuheenjohtaja	Roivainen Jouko	9	
Jäsen	Riekkari Sari 30.8.2018 asti	7	
	Kesälahti Aune 31.8.2018 alkaen	3	
	Sumiloff Seija	7	
	Salonen Jukka	9	
	Väyrynen Pertti	10	
	Juka-Lämsä Marika	13	
Henkilökoht. varajäsen	Ahokas Marja	2	
	Vanninen-Vaattovaara Janne	5	
	Keränen Meeri		
	Galla Ritva	1	
	Kivirinta Arto	1	
	Salomaa Kai	1	
	Tiikkaja Mira		
Esittelijät	Niiranen Jarkko	13	
	Niskanen Ari	9	
Sihteeri	Takkula Sari	13	

Sivistysjohtajan katsaus

Tilivuosi 2018 toteutui hyvin. Vaikka sivistyspalveluissa jatkettiin yhä laskevan oppilasmäärän myötä varautumista tulevaisuuteen tarkalla henkilöstösuunnitelmalla, oli vuoden 2018 tulos hyvä. Pysyvänä tavoitteena on, että henkilöstön määrä pyritään mitoittamaan mahdollisimman tarkoin vastaamaan todellista tarvetta.

Laskeva lapsi- ja oppilasmäärä johtaa väistämättä palvelutarpeen alenemiseen, jonka vuoksi tulevaisuudessa on varauduttava myös sivistyspalveluiden rakenteellisiin ratkaisuihin. Kun lapsi- / oppilasmäärä laskee, niin selvitettyä tulee esim. ryhmäperhepäivähoidon ja Veneheiton koulun tilojen käyttö vs. toimintojen keskitäminen koulukeskukseen. Toimiminen yhden katon alla samassa koulukeskuksessa antaa kuitenkin synergiaetua tulevaisuuteen. Varhaiskasvatuksen, yhtenäiskoulun, lukion ja Oulujärven kansalaisopiston yhteistyötä lisätään entisestään ja koko sivistyspalveluiden henkilöstön yhteiskäytön mahdollisuuksia tehostetaan.

Vaalan lukion houkuttelevuutta jatko-opintopaikkana pyrittiin tehostamaan kohdentamalla mm. aikaisempaa enemmän markkinointia jatko-opintopaikan valinnan suhteen. Osin markkinointiponnisteluiden, mutta osin myös valtuutettujen tekemien päätösten perusteella, kuten kaukaa kulkevien lukion opiskelijoiden asumisen subventoiminen, oppilasmäärässä tapahtui merkittävä parannus. Lukion säilyminen paikkakunnalla on jatkosakin keskeinen elinvoimatekijä ja sen vuoksi markkinointiin panostusta on jatkettava.

Kansalaisopisto jatkoi tarjoamalla kuntalaisille runsaasti erilaisia kursseja ja sitä kautta tärkeitä hyvinvointipalveluita.

Sivistyspalveluissa on vuonna 2018 ollut käynnissä runsaasti erilaisia kansallisia ja kansainvälisiä hankkeita, joiden avulla on pystytty toteuttamaan yhteistyötä ja kehittämistoimintaa.

Varhaiskasvatuksen osalta tilinpäätös 2018 alittui merkittävästi suhteessa talousarvioon. Keskeistä oli yhtäältä sekä vuorohoidon tarpeen kasvun jatkuminen, että toisaalta perhepäivähoidossa olevien lasten määrän vähentyminen, johon osaltaan vaikuttaa tilivuoden aikana eläköitynyt henkilöstö. Päivähoidon puolella lasten kotioidontuki ei toteutunut suunnitellussa laajuudessa, mikä vaikutti talousarvion alittumiseen.

Kirjastolla keskeistä oli valmistautuminen avoimen lähdekoodin KOHA –järjestelmään ja koko Pohjois-Pohjanmaan yhteiseen kirjastokimppaan (Outi –kirjastot) siirtyminen, mikä tapahtui 1.1.2019. Olennaista tässä uudessa järjestelmässä on, että asiakkaiden aineistojen saatavuus ja palvelut paranevat, koska käytettävissä on koko maakunnan laajuiset kirjastoaineistot. Kirjaston verkkokäytien määrä on jatkanut kasvuaan, mikä ennakoii muuttunutta palveluntarvetta. Kirjasto siirtyy hallinnollisesti hyvinvointiosaston alaisuuteen 1.1.2019 alkaen.

Sivistyspalveluiden sairauspoissaolojen kokonaismäärässä (sairauspäiviä) tapahtui pientä nousua (+14pv.), mutta samaan aikaan sairauspoissaoloiden henkilöiden määrä vähentyi kokonaisuudessaan (-29 hlöä).

Sivistyspalveluiden talousarvio alittui tilinpäätöksessä 110 000 eurolla, josta henkilöstökulujen osuus oli n. 37 000 euroa. Keskeisin alitus syntyi päivähoiton kotioidontuen arviosta, joka toteutui suunniteltua pienempänä. Myös perhepäivähoidon tarve pieneni merkittävästi, mikä vaikutti henkilöstökulujen säästymiseen kaikkiaan n. 80 000 €. Tuloja saatiin myös noin 145 000 euroa arvioitua enemmän, mikä johtui valtaosaltaan 3 –vuotisen lukion Erasmus+ –hankkeen hyväksynnästä, jossa Vaalan kunta on hankekoordinaattorina. Hankkeesta maksetaan maksuosuuksia yhteistyökumppaneille.

Kaikkiaan sivistyspalveluiden talousarvio on onnistunut tilivuonna 2018 varsin hyvin ja jatkossakin huomiota tulee kiinnittää talousarvion realistiseen laatimiseen, jotta mm. sivistyspalveluiden henkilöstökulut saadaan mahdollisimman hyvin vastaamaan ennakoitua talousarviossa.

Koulukeskuksen rehtori, sivistysjohtaja Jarkko Niiranen

Seuraavassa taulukossa on oppilaiden määriin liittyvää tilastotietoa vuosilta 2014 – 2018

Oppilasmäärät 20.9.	v. 2014	v. 2015	v. 2016	v. 2017	v. 2018
Veneheitto	31	30	27	21	23
Yhtenäiskoulu	259	252	247	243	223
Päivälukio	40	48	42	45	49
Etälukio (tutkintotav.)	0	0	0	2	2
Yhteensä (perusk. + lukio)	330	330	316	311	297
Yhteensä peruskoululaiset	290	282	274	264	246
Kuljetusoppilaat 20.9.	v. 2014	v. 2015	v. 2016	v. 2017	v. 2018
Veneheitto	26	23	19	16	17
Yhtenäiskoulu	164	123	131	134	119
Esiopetus (päiväkoti)	12	10	13	15	15
Lukio	19	29	26	21	28
Yhteensä	221	185	189	186	179
Esioppilaiden määrä 20.9.	2014	2015	2016	2017	2018
Päiväkoti	24	21	20	27	20
Kuljetuksessa oppilaista (%)	62 %	53 %	56 %	55 %	56 %

3000 SIVISTYSPALVELUT	TP 2017	TP 2018	Muutos%	Euromääräinen muutos	TA 2018	Toteuma % 2018
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	57 451	79 154	38 %	21 703	52 400	151 %
Maksutuotot	124 720	97 238	-22 %	-27 482	118 800	82 %
Tuet ja avustukset	121 139	246 791	104 %	125 652	103 422	239 %
Muut toimintatuotot	12 556	11 273	-10 %	-1 283	12 950	87 %
Toimintatuotot yhteensä	315 866	434 456	38 %	118 590	287 572	151 %
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-3 638 310	-3 711 316	2 %	-73 006	-3 748 272	99 %
Palvelujen ostot	-1 295 860	-1 390 438	7 %	-94 578	-1 268 612	110 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-414 839	-399 939	-4 %	14 900	-432 800	92 %
Avustukset	-111 983	-96 071	-14 %	15 912	-128 500	75 %
Muut toimintakulut	-32 646	-45 711	40 %	-13 065	-33 200	138 %
Toimintakulut yhteensä	-5 493 638	-5 643 475	3 %	-149 837	-5 611 384	101 %
TOIMINTAKATE	-5 177 772	-5 209 019	1 %	-31 247	-5 323 812	98 %
3100 SIVISTYSTOIMEN HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	19 623	172 212	778 %	152 589	30 140	571 %
TOIMINTAKULUT	-119 647	-272 475	128 %	-152 828	-121 928	223 %
TOIMINTAKATE	-100 024	-100 263	0 %	-239	-91 788	109 %
3200 PERUSOPETUS						
TOIMINTATUOTOT	110 316	103 030	-7 %	-7 285	103 150	100 %
TOIMINTAKULUT	-3 162 643	-3 110 669	-2 %	51 975	-3 084 809	101 %
TOIMINTAKATE	-3 052 327	-3 007 638	-2 %	44 689	-2 981 659	101 %
3300 LUKIO JA KANSALAI SOPISTO						
TOIMINTATUOTOT	56 525	60 815	8 %	4 290	56 782	107 %
TOIMINTAKULUT	-872 852	-923 740	6 %	-50 888	-914 412	101 %
TOIMINTAKATE	-816 327	-862 945	6 %	-46 598	-857 630	101 %
3500 KIRJASTO						
TOIMINTATUOTOT	8 212	2 321	-72 %	-5 890	7 500	31 %
TOIMINTAKULUT	-242 280	-250 117	3 %	-7 837	-247 456	101 %
TOIMINTAKATE	-234 068	-247 795	6 %	-13 728	-239 956	103 %
3700 TYÖLLISTÄMINEN						
TOIMINTATUOTOT	25 635	22 051	-14 %	-3 583	10 000	221 %
TOIMINTAKULUT	-56 188	-50 790	-10 %	5 398	-46 880	108 %
TOIMINTAKATE	-30 554	-28 739	-6 %	1 815	-36 880	78 %
3800 VARHAISKASVATUS						
TOIMINTATUOTOT	95 556	74 027	-23 %	-21 529	80 000	93 %
TOIMINTAKULUT	-1 040 028	-1 035 684	0 %	4 344	-1 195 899	87 %
TOIMINTAKATE	-944 473	-961 657	2 %	-17 185	-1 115 899	86 %

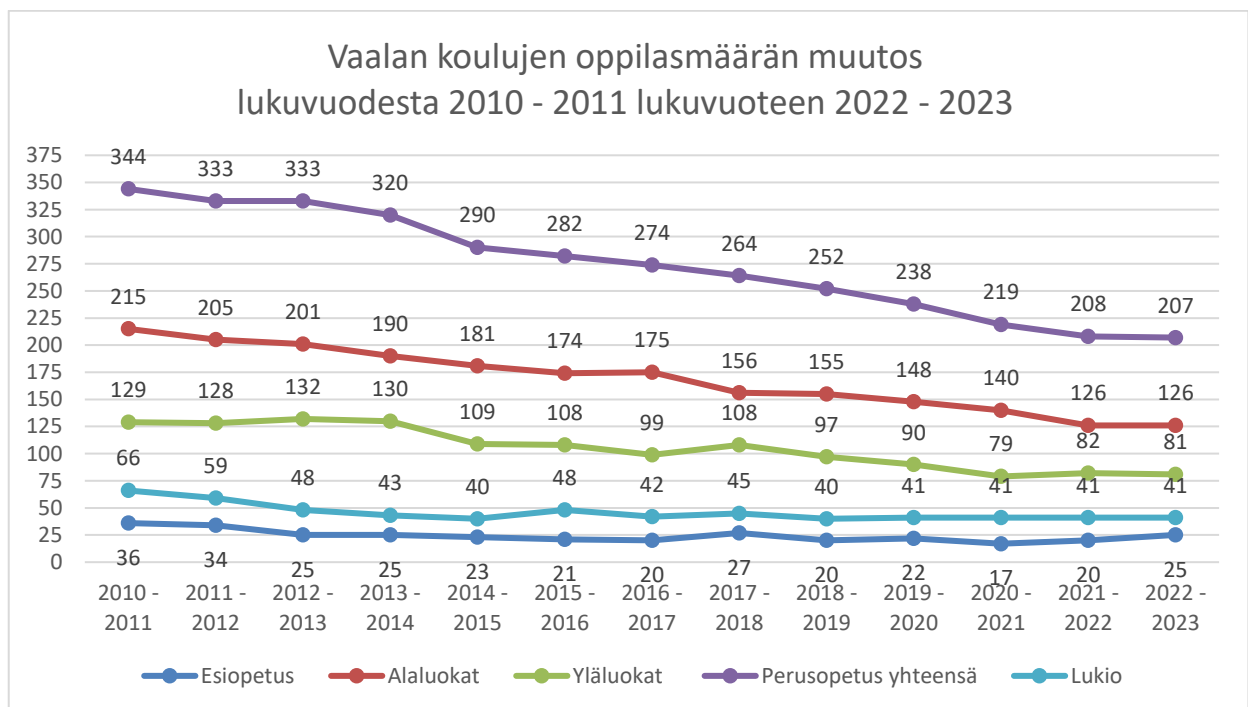
Sivistysosasto

Toimialue sisältää seuraavat palvelut/vastualueet: sivistyspalvelujen hallinnon, perusopetuksen (Vaalan yhtenäiskoulu ja Veneheiton koulu), Vaalan lukion, Oulujärven kansalaisopiston, kirjaston, työllistämisen ja varhaiskasvatuksen. Musiikinopetusta tarjotaan kansalaisopistossa taiteen perusopetuksena ja Kainuun musiikkiopistossa.

Perustehtävä / Toiminta-ajatus	Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen tarjoamalla laadukkaat varhaiskasvatus-, koulutus- ja kirjastopalvelut. Toiminta järjestetään nykyaikaisissa, monikäyttöisissä ja terveellisissä tiloissa, joissa tilojen käyttöaste on mahdollisimman korkea. Sivistyspalvelut lisäävät osaltaan kunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä ns. kolmannen sektorin, kuten mm. paikallisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Lukiokoulutuksen säilyminen paikkakunnalla, on elinvoimaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeää ja opiskelijoiden rekrytointiin panostetaan. Kansalaisopiston palvelut näkyvät arjessa keskeisenä hyvinvointia lisäävänä palveluna kuntalaisille.
---	---

8.1.1 Hallinto

Tavoite 2025	Valtuusto- kauden kär- kihanke	Toimenpide 2018	Vas- tuu- taho/t	Arviointimittarit/ Toteutuminen
Ammatti- taitoinen henkilö- kunta	prosessien ja tehtäväku- vien selkiy- tys	Osaston henkilös- tön kehittämispäi- vän (prosessit) järjestäminen	sivis- tysjoh- taja	Toteutunut osittain. Prosesseja on kehitetty ja tehtäväkuvia pyritty selkiyttämään. Kehittä- mispäivän järjestäminen on suunniteltu ke- välle 2019 ja kehityssuunnitelma siirretään lv. 2019-2020.

8.1.2 Perusopetus

Vaalan yhtenäiskoulu

Perustehtävä / Toiminta-ajatus	Perusopetus tarjoaa oppilaille tasa-arvoiset mahdollisuudet laajaan yleissivistykselliseen perustaan ja antaa valmiudet sekä kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Kasvatustehtävässämme tuemme oppilaiden yksilöllistä oppimista, kehitystä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia yhteistyössä kotien kanssa.
---	---

Veneheiton koulu

Perustehtävä/ Toiminta-ajatus	<p>Veneheiton koulu kunnan ainoana kyläkouluna vaalii yhteisöllisyyttä ja tukee lasten kasvua sekä oppimista. Veneheitosta vahvistuen ja viisastuen eteenpäin!</p> <p>Kiireettömässä, rauhallisessa ja luontoa arvostavassa ilmapiirissä oppilas omaksuu jatkuvan oppimisen periaatteen ja kasvaa vastuuntuntoiseksi yhteisön jäseneksi.</p> <p>Kasvatuksen ja opetuksen tavoitteena on omatoiminen, luova, vahvan itsetunnon omaava, tiedonhankintakykyinen, rehellinen, oikeudenmukainen, toiset huomioonottava, luontoa arvostava ihminen.</p> <p>Yleisenä periaatteena on tukea ja ohjata lapsen omien edellytysten mukaista oppimista, ottaen huomioon ryhmän, jossa lapsi toimii.</p> <p>Opetuksen tavoitteita ohjaa tarkemmin kunnan opetussuunnitelma, jossa määritellään opetuksen arvopohja ja opetuksen toteuttaminen.</p>
--	---

8.1.3 Lukiokoulutus ja vapaa sivistystyö

Vaalan lukio

Perustehtävä / Toiminta-ajatus	Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutus tarjoaa laaja-alaisen yleissivistyksen sekä valmiuden ylioppilastutkintoon perustuviin jatko-opintoihin. Lukiokoulutus tukee hyvän itsetunnon kehitystä, arvostaa työntekoa ja tavoitteellista oppimista turvallisessa oppimisympäristössä panostaen opetuksen laatuun. Lukio mahdollista suorittaa omassa kunnassa kotoa käsin. Viihtyisä, ihmisläheinen Vaalan lukio tarjoaa ammattitaitoista ja ajanmukaista opetusta.
---	--

Oulujärven kansalaisopisto

Perustehtävä / Toiminta-ajatus	<p>Kunnassa toimii kansalaisopisto, joka on paikallisiin ja alueellisiin sivistys-tarpeisiin pohjautuva oppilaitos ja joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.</p> <p>Koulutustehtävä: Oulujärven kansalaisopisto järjestää koulutusta, joka painottuu musiikkiin, kuvataiteisiin ja muotoiluun sekä kädentaitoihin.</p> <p>Kansalaisopistotoiminta tukee elinikäistä oppimista ja tarjoaa monipuolista harrastustoimintaa ja koulutusta omassa kunnassa.</p>
---	---

8.1.4 Kirjasto

Perustehtävä / Toiminta-ajatus	Kirjasto on kaikille avoin kohtaamispaikka ja kulttuurikeskus. Siellä on tarjolla kirjoja, lehtiä, musiikkia, elokuvia, liikuntavälineitä ja muuta aineistoa, joihin voi tutustua paikan päällä tai lainata kotiin. Kirjaston tiloissa voi opiskella, harrastaa ja oleskella. Siellä järjestetään myös opastuksia, tapahtumia ja näyttelyitä. Kirjasto valmistelee siirtymistä Outi-kirjastokimppaan.
---------------------------------------	---

TILASTOTIETOJA VAALAN KIRJASTOSTA 2014 - 2018					
VUOSI	2014	2015	2016	2017	2018
LAINAUS	58062	51946	51250	48766	42338
LAINOJA/AS	18,2	16,9	16,9	16,0	14,4
LAINAN HINTA	3,9	4,3	4,5	4,6	6,0
LAINAT VAKINAISTA HENKILÖÄ KOHTI	19354	17315	17083	16255	14113
KIRJOJEN HANKINTA KPL	1671	2030	2069	1941	1659
AINEISTON HANKINTA KPL	2019	2437	2409	2210	1820
KÄYNNIT/AS	19,0	18,0	16,0	11,3	11,3
TAPAHTUMIEN OSALLISTUJAMÄÄRÄ	475	550	325	1159	416
VERKKOKÄYNNIT	6848	7841	6691	7081	7793

8.1.5 Varhaiskasvatus

Perustehtävä / Toiminta-ajatus	Varhaiskasvatuksen vastuualueelle kuuluvat lainsäädännön edellyttämät päivähoiton palvelut, lasten kotihoidon tuki ja esiopetus. Päivähoitoa järjestetään päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai perhepäivähoitona yksityiskodissa joko hoitajan tai lasten kotona. Esiopetus järjestetään päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.								
Päivähoito	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
lapsia päivähoitossa 31.12.	111	97	68	85	73	80	76	84	78
läsnäolopäivät yht.	15 084	14 294	10 655	11 300	10 850	10 789	10 504	11 449	11 203
päiväkoti	8 108	8 400	6 094	6 145	6 469	6 533	6 742	7 772	7943
ryhmäpp.hoito	2 073	2 128	1 647	1 711	1 583	1 325	1 302	1 332	1 395
perhepäivähoito	4 903	3 766	2 914	3 444	2 798	2 931	2 460	2 345	1 865
esiopetus/ päiväkotii									
lapsia	31	26	21	28	24	21	21	25	20
läsnäolopäivät	4 598	4 471	3 588	3 766	4 041	3 349	3 393	3 902	3 314
lasten kotihoidontuki									
lasten kotihoidontukea saavien lasten määrä keskimäärin /kk	51	45	40	42	42	42	32	39	31

9. TEKNISET PALVELUT

Elinvoimalautakunta 2018		Kokouksia 15 kpl § 1-155
Puheenjohtaja	Virkkunen Reijo	14
Varapuheenjohtaja	Rovio Markus	13
	Hiltunen Marko	11
	Kivirinta Arto	15
	Koski-Tulppo Tiina	12
	Malo Kaarina	15
	Paakkari Miia	13
Varajäsenet	Leinonen Aino	2
	Karhu Tapani	1
	Kilpeläinen Auvo	1
Esittelijät	Ahola Juho	1
	Kurtti Kalle	8
	Lyttinen Ilkka	1
	Kaikkonen Matti	5
	Raiskila Miira	11
	Niskanen Ari	4
Pöytäkirjanpitäjät	Kolehmainen Maija	14
	Kurtti Kalle	1

Perustehtävä/ Toiminta-ajatus	Elinvoimalautakunta vastaa maankäytön suunnittelusta, rakennus- ja ympäristövalvonnasta, kunnan kiinteistöjen ja rakennusten kunnossapidosta, kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta, kunnan ja asuntotoimen hallinnassa olevista yhtiöiden ja yhteisöjen kiinteistöistä, kunnan omistamista maa- ja metsäkiinteistöistä, kunnan ravitsemis- ja siivouspalveluista sekä kiinteistöhoitopalveluista.
Visio	Tavoitteena on tuottaa kuntalaisille viihtyisä, terveellinen ja turvallinen asumisympäristö sekä tuottaa muille hallintokunnille ja yhteistyötahoille niiden toiminnassaan tarvitsemat kiinteistöhoito- ja ympäristöhoito- sekä siivous- ja ravitsemispalvelut.

Teknisen osaston vastuualueeseen vuonna 2018 kuuluivat tekninen toimi, viranomaispalvelut, rakentaminen ja kunnossapito, asuntopalvelut, työllistäminen sekä ravitsemis- ja siivouspalvelut. Osastosta vastaa tekninen johtaja. Uusi tekninen johtaja aloitti 1.10.2018. Rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluasioiden vastuualueen esimies on rakennustarkastaja.

Lautakunnan alainen tekninen toimisto suorittaa rakentamis- ja kunnossapitotehtävien lisäksi kunnan rakennuttamisen ja kunnan rakennusten ja kunnallistekniikan suunnittelua sekä tuotetuista palveluista perittävien korvausten ja maksujen valmistelua ja laskutusta. Teknisen toimen toimistohenkilöstö on osin yhteistä kunnan tytäryhtiöiden kanssa ja suorittaa myös Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:n laskutuksen.

8.2 Hallinto

ELINVOIMALAUTAKUNTA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	3.107.450		3.107.450	2.969.226,59	138.223,41	95,6
Valmistus omaan käyttöön	10.000		10.000	10.030,62	-30,62	100,3
Toimintamenot	-4.641.899		-4.641.899	-4.458.606,83	-183.292,17	96,1
Toimintakate	-1.524.449		-1.524.449	-1.479.349,62	-45.099,38	97,0
Suunnitelmapoistot	-700.120		-700.120	-697.585,77	-2.534,23	99,6

Ympäristölautakunta / elinvoimalautakunta hallinto	Alkuperäi- nen talous- arvio	Talous- arvion muutok- set	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	29.460		29.460	27.409,88	2.050,12	93,0
Toimintamenot	-199.810		-199.810	-211.034,11	11.224,11	105,6
Toimintakate	-170.350		-170.350	-183.624,23	13.274,23	107,8
Suunnitelmapoistot	0		0	0	0	0

8.3 Viranomaispalvelut

Kaavoitus ja suunnittelu

Ruununtörmän alueella ei tehty tonttikauppoja vuonna 2018. Eteläosan kaavanmuutos valmistui jo 2011, mutta tonttien markkinoinnista huolimatta uudelta alueelta ei saatu myytyä tontteja. Asuntovaunualueen myyntipäätös tehtiin 2018.

Koko kunnan alueen kattava tuulivoimayleiskaava on käynnistetty vuonna 2013. Aluksi tehtiin perusselvitykset ja luontoselvitykset. Vuonna 2016 laadittiin kaavaehdotus. Kaavaehdotus on ollut nähtävillä kesällä 2018 ja hyväksymiskäsittely on vuonna 2019. Turkkiselän, Naulakankaan ja Metsälamminkankaan tuulivoimayleiskaavakäsittelyt jatkuivat vuonna 2018.

Vaalan keskusta läpi menevälle Maantie 800:lle on tehty tiesuunnitelma, jossa pyrittiin kohentamaan kevyen liikenteen turvallisuutta, pysäköintiä ja tonteille kulkua. Suunnitelma sisälsi lisäksi katuvalaistuksen uusimisen ja kevyenliikenteen väylän valtatie 22 risteykseen. Kunta hyväksyi suunnitelman 2016 ja toteutus tehtiin pääosin 2017, asfaltointi ja lopputyöt valmistui 2018.

Vaalan ja Muhoksen kunnan yhteistyö kaava-arkkitehtitoiminnassa alkoi 2018. Arkkitehtipalveluja ostettiin 20% työpanoksella. Jaalangan, Kankarin ja Vaalankurkun rantaosayleiskaavan käsittely jatkui vuodelle 2019.

Rakennusvalvonta

Vuonna 2018 myönnettiin 51 rakennuslupaa, 17 toimenpidelupaa, 27 ilmoituslupaa, 3 purkamislupaa, 3 poikkeamislupaa, ja 4 maisematyölupaa. Rakennusluvista asuinrakennuksien rakentamiseen myönnettiin lupia 1 kpl ja laajentamiseen 2 kpl. Kesämökkien rakentamiseen myönnettiin 6 lupaa. Kahdelle kesämökille on myönnetty muutoslupa vakituiseksi asunnoksi.

Vaalassa on aloitettu olemassa olevan rakennuskannan inventointi syksyllä 2015, joka on ollut keskeytyksissä vuoden 2018 loppuun. Inventointia on tarkoitus jatkaa vuoden 2019 aikana.

Rakennusvalvonnassa jatkettiin yhteistyötä Utajärven kunnan kanssa myymällä rakennustarkastajan työpanosta Utajärvelle. Kustannustenjakoa perustuu asukaslukuun ja lupamääriin.

Toiminta-ajatus	Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa rakentamisen tapahtumista lakien mukaisesti ja valvoa kaavoituksen toteutumista. Rakennusvalvonnan toiminta-ajatus rakentuu pitkälti rakennuslain asettamien tavoitteiden varaan eli olla myötävaikuttamassa siihen, että rakentaminen täyttää yleisesti hyväksytyt normit terveellisyyden, turvallisuuden ja teknisen laadun suhteen ja että rakennettu ympäristö muodostuu turvalliseksi, toimivaksi ja virikkeelliseksi ja esteettisesti tyydyttäväksi
------------------------	--

Ympäristönsuojelu

Toiminta-ajatus	Ympäristönsuojelun tehtävänä on toimia luonnon biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja kestävän kehityksen edistämiseksi mm. vesiensuojelun, ilman-suojelun, jätehuollon, rakentamisen ja maisemanhoidon alueella. Toimintaan kuuluu neuvontaa, ohjausta, valvontaa, tarkastuksia, näytteenottoa ja yhteistyötä eri viranomaisten kanssa.
------------------------	--

Viranomaispalvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	109.000		109.000	53.184,25	55.815,75	48,8
Toimintamenot	-480.302		-480.302	-413.983,55	-66.318,45	86,2
Toimintakate	-371.302		-371.302	-360.799,30	-10.502,70	97,2
Suunnitelmapoistot	-28.290		-28.290	-28.285,88	-4,12	100,00

Rakentaminen ja kunnossapito

Talonrakennus

Henkilöstö / talonrakennus; neljä vakituista kirvesmiestä

Henkilöstö / kiinteistöhuolto; kolme kiinteistö hoitajaa

Kiinteistöt

Lukiolla palokatkojen kuvausta ja korjaus asianmukaiseksi, sekä höyrynsulun uusinta. Lukion lumiveistosta-pahtumaan veistosmuottien tekoa. Oulujärven lomakylällä rantasaunan korjaus. Taidetalolla rännien ja otsalautojen korjausta. Kunnantalolla portaiden korjaus ja pihalaatoituksen purku. Keräyskaivojen hulevesiverkoston rakentaminen. Mahdollisesti kunnan talon pihan päällystys joko asfaltoimalla tai laatoittamalla. Vanhalla alakoululla lumiasteiden, rännien ja syöksytörvien uusimista. Kaukolämpölaitoksella uudisrakennuksella erilaisia rakennustöitä (ulkoseinien ja vesikaton rakentaminen).

Rakentaminen ja kunnossapito	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	1.116.370		1.116.370	1.113.271,56	3.098,44	99,7
Valmistus omaan käyttöön	10.000		10.000	10.030,62	-30,62	100,3
Toimintamenot	-2.000.508		-2.000.508	-2.041.715,27	41.207,27	102,1
Toimintakate	-874.138		-874.138	-918.413,09	44.275,09	105,1
Suunnitelmapoistot	-640.420		-640.420	-619.624,67	-20.795,33	96,8

Maarakennus

Kaavatiet ja yksityistiet

Kaavateiden osalta päällysteitä uusittiin Vaalan taajamassa yhteensä 3000 m². Toimintakeskuksen pihan päällyste myös uusittiin (400 m²). Kaavateiden osalta myös katuvalaistustyöt saatiin valmiiksi Kivikon, aseman seudun ja urheilukentän ympäristössä olevalla alueella. Vaalantien katuvalaistuksen suhteen tehtiin muutostöitä ja katuvalaistuksen hoito siirtyi ELY-keskuksen hallintaan. Viimeiset muutostyöt saatetaan valmiiksi heinäkuuhun 2019 mennessä.

Nimisjärven tielle rakennettiin tien suuntaisesti viidelle autolle paikoitusalue palvelemaan Nimisjärvellä tapahtuvaa kalastusta.

Oulujärven lomakylän tiellä tehtiin massan vaihto ja salaojitus 100 metrin matkalle routimishaittojen vähentämiseksi.

Yksityisteiden osalta talvikunnossapito hoidettiin entiseen tapaan, mutta kesäkunnossapidosta on tingitty jo useita vuosia. Yksityisteitä oli kunnan hoidossa 44 kpl ja yhteispituus 156 km ja lisäksi avustettiin noin 150 yksityistietä yhteispituudeltaan noin 130 km. Peruskorjauksia ei vuonna 2018 tehty.

Talviaurauksesta tehtiin auraukskaudelle 2018 – 2021 aurauksopimuksia yksityisten linkoajien ja urakoitsijoiden kanssa. Kunnan hoitamilla yksityisteillä on 20 % omavastuuosuus. Laskutusta pyrittiin tehostamaan edellisvuosista.

Vaalantien peruskorjaus valmistui kesäkuussa 2018. Vaalantie on ELY-keskuksen hallinnoima tie, mutta Vaalan kunta oli hankkeessa mukana rahoittamalla sitä.

Vaalan keskustan alueella olevat kaavateiden ja kunnan omistamien kiinteistöjen aurauksista vastaa pääosin Power-Urakointi. Kunnan omalla kalustolla aurataan Saharannan alue, jäteveden puhdistamon ja hiihtomajan alue, sekä hoidetaan Vaalan keskustan luistelualueiden hiihtolatuksen kunnossapito. Kalustoa kunnalla on kaksi

traktoria, kolme moottorikelkkaa sekä latukone. Yksityisteiden auraus tehdään kymmenen yksityisen auraajan avulla. Maanrakennuskohteita urakoi Vaalassa kolme urakoitsijaa.

Kaavatiet ja yksityistiet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	105.000		105.000	20.599,57	84.400,43	19,6
Toimintamenot	-317.690		-317.690	-270.807,31	46.882,69	85,2
Toimintakate	-212.690		-212.690	-250.207,74	37.517,74	117,6
Suunnitelmapoistot	-120.980		-120.980	-87.215,15	-33.764,85	72,1

Yleiset alueet

Moottorikelkkaurien osalta osallistuttiin Kainuun Moottorikelkkareittien suunnitteluhankkeeseen, jossa tarkoitus on hankkia rahoitusta Kainuun Moottorikelkkareittien kunnostukseen. Tässä hankkeessa on Vaala myös mukana. Lisäksi päivitettiin maanomistajaluvat välillä Vaalan keskusta-Rokua.

Retkeilyreittien osalta uusittiin pitkospuut väliltä Nahkasalmentie-Sahanrannantie. Ankkalammen uimapaikalle korjattiin pukukopin katto ja rakennettiin uusi WC, sekä ympäristöaita. Korjattiin alueella oleva rankkasateiden aiheuttama maanvyörymä.

Maa- ja metsätilat

Kunnan metsien osalta puunmyyntiä tehtiin Ruununtörmän ja Vaalan keskustan alueella. Puustoa myytiin noin 1800 m³. Naulakankaan palstalle rakennettiin syksyllä penkkatie tulevia hakkeita varten. Taimikon hoitotöitä tehtiin 11 ha ja työt ostettiin Metsähoitoyhdistykseltä. Haketettavaa risua myytiin noin 800 m³.

Maa- ja metsätilat	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	40.400		40.400	76.639,02	-36.239,02	189,7
Toimintamenot	-22.670		-22.670	-127.088,36	104.418,36	560,6
Toimintakate	17.730		17.730	-50.449,34	68.179,34	-284,5

Puistot ja liikuntapaikat

Liikuntapaikkojen ja puistojen hoidossa säilytettiin entinen määrä ja taso. Keskustan urheilualueen ja urheilukentän hoitotaso pystyttiin säilyttämään. Koulukeskuksen läheisyyteen rakennetun lähiliikuntapaikalle tehtiin vielä pienehkö katukoriskenttä.

Keskustan osalta latuverkosto on kattava, helposti hoidettava ja hyvässä kunnossa. Liikuntapaikkojen osalta kunnan palveluvarustus on suhteellisen kattava myös sivukylien osalta. Jääkiekkokaukalot ovat kahdella sivukylällä keskustan lisäksi. Pelson jääkiekkokaukalo purettiin syksyllä 2018 kaukalon laitojen huonokuntoisuuden takia. Valaistuja latuja on Vaalan lisäksi Säräisniemellä ja Veneheitossa. Pelsolla ladun valaistusverkko on purkukunnossa, joten valaistus ei ole ollut päällä muutamiin vuosiin.

Koiralatu rakennettiin Laajalammen maastoon. Ladun pituus on viisi kilometriä ja latu on kaikkien ulkoilijoiden käytössä. Frisbeegolf radalla väylällä kaksi olevaa pienen lammikon pohjaa kunnostettiin ajamalla hiekkaa.

Puistot ja liikuntapaikat	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	300		300	51,46	248,54	17,2
Toimintamenot	-115.190		-115.190	-159.305,73	44.115,73	138,3
Toimintakate	-114.890		-114.890	-159.254,27	44.364,27	138,6
Suunnitelmapoistot	-32.790		-32.790	-33.475,56	685,56	102,1

Satamat

Vaalan kunnalla on hoidossa yksitoista venesatamaa eri puolilla Oulujärveä. Satamissa on yhteensä yli 400 venepaikkaa. Satamia hoidettiin entiseen tapaan. Poukamonkankaan ja Vaalankurkun satamien osalta tulee mietittäväksi satamien purkaminen vähäisen käytön ja rakenteiden huonokuntoisuuden vuoksi. Vuokrattujen venepaikkojen määrässä ei tapahtunut oleellisia muutoksia. Isojen veneiden osuus venekannasta kuitenkin on kasvanut vähitellen.

Jätehuolto

Vaalan kaatopaikalla tilapäisvarastossa olleet tiilimurska betonijäte siirrettiin Utajärvelle Sokkelopuun omistamalle hyötykäyttöalueelle ja rengasrouhe toimitettiin Limingassa olevalle ampumaratatyömaalle ampuma-alueen suojavallien rakennusmateriaaliksi. Molemmilla työmailla on vaadittavat luvat ELY-keskukselta kyseisten materiaalien käytöstä maarakentamisessa.

Kaatopaikan suotovesien purkuja kunnostettiin.

Maanrakennus yhteensä

Maanrakennus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	370.560		370.560	314.079,72	56.480,28	84,8
Valmistus omaan käyttöön	10.000		10.000	10.030,62	-30,62	100,3
Toimintamenot	-798.200		-798.200	-887.789,15	89.589,15	112,2
Toimintakate	-417.640		-417.460	-563.678,81	146.038,81	135,0
Suunnitelmapoistot	-230.560		-230.560	-216.547,23	-14.012,77	93,9

8.4 Ravitsemis- ja siivouspalvelut

Ravitsemispalvelut

Ravitsemispalvelut vastaavat kunnan omien ja Oulunkaaren kuntayhtymän eri yksiköiden asiakkaiden ruokahuollosta. Kunnassa on kolme valmistuskeittiötä, terveyskeskuksen keittiö ja oppilasravintola Sapuska sekä Veneheiton koulun keittiö. Ravitsemispalvelut tuottavat maistuvia, ravitsevia, terveysriskittömiä, monipuolisia aterioita ottaen huomioon eri ikäryhmien ravitsemussuosituksen ja ruokatottumukset, allergiat ja dieetit. Vuonna 2018 vakituisia ravitsemispalveluiden työntekijöitä kunnassa oli 13, joista yksi esimies, kolme monipalvelutyöntekijää ja osa-aikaisia yksi. Vuoden aikana eläkkeelle jäi kaksi työntekijää, joista toinen oli osa-aikainen. Vuonna 2018 lounaita valmistettiin Sapuskassa n. 73 000, terveyskeskuksen keittiöllä n. 47 800 ja Veneheiton koululla n. 4600. Ravitsemispalveluilla on käytössään JAMIX- ruokatuotannon ohjausjärjestelmä, sekä JAMIX- MENU sovellus jonka avulla lisätään asiakkaiden tiedonsaantia aterioista ja niiden ravintoainesisällöistä.

Elintarvikkeiden ja tarvikkeiden hankintojen osalta kuulumme Kainuun hankintarenkaaseen, hankintasopimukset uusittiin syksyllä. Luomua suositaan Sapuskassa hiutaleissa ja suurimoissa, luomumaitoa on tarjolla aina keskiviikkoisin ja päiväkodilla päivittäin. Sapuskassa on tarjolla 2-3 päivänä viikossa Sydänliiton kriteerien mukaisia ateriakokonaisuuksia. Kertomusvuonna olemme panostaneet erityisesti kouluruokailun kehittämiseen ja ruoan maistuvuuteen. Lähiruokaa tarjoamme mahdollisuuksien mukaan ja hankintasopimusten puitteissa.

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut huolehtivat kunnan käytössä olevien tilojen sekä Oulunkaaren vuokraamien tilojen tarkoituksenmukaisesta päivittäisestä puhtaanapidosta ja viihtyisyydestä. Käytössämme on ympäristöystävälliset puhdistusaineet sekä ajanmukaiset siivousmenetelmät- ja välineet sekä koneet. Siivottavat alueet on työmäärämitoitettu CleanNet siivouksen mitoitusohjelmalla. Siivouspalveluissa vakituisia työntekijöitä vuonna 2018 oli 11, joista kaksi osa-aikaista ja yksi monipalvelutyöntekijä. Eläkkeelle jäi yksi osa-aikainen, siivoustyönohjaaja siirtyi vastaamaan ravitsemis- ja siivouspalveluiden kokonaisuudesta ruokahuoltopäälliköksi.

Jättemääräysten muututtua olemme panostaneet jätteiden lajitteluun ja tätä kehitämme myös jatkossa yhdessä teknisten palveluiden kanssa.

Ravitsemis- ja siivouspalvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	1.424.400		1.424.400	1.348.770,89	75.629,11	94,7
Toimintamenot	-1.407.297		-1.407.297	-1.226.570,91	-180.726,09	87,2
Toimintakate	17.103		17.103	122.199,98	-105.096,98	714,5
Suunnitelmapoistot	-17.320		-17.320	-17.323,08	3,08	100,0

8.5 Asuntopalvelut

Asuntopalvelut yhdessä Niska KOY:n kanssa hoitivat kunnan suoraan omistamien asuntojen, kunnan omistamien asunto- ja kiinteistöyhtiöiden sekä Vaalan Palvelutalosaatiön ja Vaalan Vanhustentaloyhdistys ry:n kiinteistöjen isännöinnin.

Asuntopalvelut	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	353.220		353.220	366.017,67	-12.797,67	103,6
Toimintamenot	-403.542		-403.542	-394.652,51	-8.889,49	97,8
Toimintakate	-50.322		-50.322	-28.634,84	-21.687,16	56,9
Suunnitelmapoistot	-14.090		-14.090	-32.352,14	18.262,14	229,6

8.6 Työllistäminen / tekninen toimi

Teknisen toimen työllistäminen pyrittiin hoitamaan entisen käytännön mukaisesti työllistäen erityisesti pitkäaikaistyöttömiä. Työllistämällä pyrittiin vuonna 2018 edelleen pienentämään kunnan maksettavaksi tulevaa kuntaosuutta. Työllistämispäätöstä tehtäessä otetaan huomioon teknisen toimen todellinen työn suorittamisen tarve. Työllistämiseen saatavat valtionosuuden loppuosuudet tilittyvät seuraavana vuonna.

Työllistäminen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatulot	75.000		75.000	60.572,34	14.427,66	80,8
Toimintamenot	-150.440		-150.440	-170.650,48	20.210,48	113,4
Toimintakate	-75.440		-75.440	-110.078,14	34.638,14	145,9

8.7 Investointiosan toteutumisvertailu / peruskunta

Investointikohde	MENOT Ta 2018	MENOT Toteutuma 2018	TULOT Ta 2018	TULOT Toteutuma 2018	NETTO
900001 Maa- ja vesialueet		28 120	412	412	-27 708
900002 Kiinteistöjen myynti			0	34 073	34 073
900030 Osakkeet ja osuudet		3 040	0	0	-3 040
YHTEENSÄ	0	31 160	0	34 485	3 325
900201 Kunta-atkverkko	20 000	0	0	0	0
900202 Kunnantalo	75 000	0	0	0	0
900209 Kotiranta (ent. Hillakka)	50 000	20 870	0	0	-20 870
900210 Terveyskeskuksen saneeraus SOTE	150 000	27 479	0	0	-27 479
900217 Kiinteistöjen korjausraha	50 000	0	0	0	0
900218 Lukion remontti	60 000	51 188	0	0	-51 188
900223 Kirjaston muutöstyöt	30 000	6 290	0	0	-6 290
900225 Yhtenäiskoulu	80 000	16 636	0	0	-16 636
900241 Ruununkartano	50 000	0	0	0	0
900256 Juustola	40 000	40 373	0	0	-40 373
900257 Kalahalli	0	3 226	0	0	-3 226
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	605 000	166 062	0	0	-166 062
900401 Kaavateiden rakentaminen / Vaala	120 000	64 582	0	0	-64 582
900403 Valaisinylväiden uusiminen	150 000	171 916	0	0	-171 916
900404 Vaalantien peruskorjaus	0	129 274	0	0	-129 274
900411 Urheilualueiden rakentaminen	20 000	735	0	0	-735
900412 Puistojen rakentaminen	90 000	0	80 000	0	0
900413 Ruununtörmän alue	20 000	0	0	0	0
900415 Lähiliikuntapaikka/Skeittiparkki	15 000	0	0	0	0
900432 Satamat	15 000	0	0	0	0
900433 Kiloniemen satama	85 000	0	60 000	0	0
900450 Rokuan hankkeet	10 000	0	0	0	0
900455 Oulujoen hankkeet	20 000	16 533	0	0	-16 533
JULKINEN KÄYTTÖM. YHT.	545 000	383 040	140 000	0	-383 040
					0
IRTAIMISTO					0
900150 Kalusto/tekninen (ent. konekesk.kal.)	20 000	19 515	0	0	-19 515
IRTAIMISTO YHTEENSÄ	20 000	19 515	0	0	-19 515
					0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	1 170 000	599 777	140 000	34 485	-565 292

8.8 Rahoitusosan toteutumisvertailu

RAHOITUSLASKELMA PERUSKUNTA		MUUTOS	TA +MUUTOS	TOTEUTUMA	POIKKEAMA	KÄYTTÖ %
VUOSIKATE	1 197 940	-407500	790 440	818 080,93	-27 641	103,5
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT				-15 515,40	15 515	-100,0
PAKOLLISET VARAUKSET						
MUUT OIKAISUT				-15 515,40	15 515	
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 197 940	-407500	790 440	802 565,53	-12 126	101,5
INVESTOINTIMENOT	-1 170 000		-1 170 000	-599 776,75	-570 223	51,3
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	140 000		140 000		140 000	0,0
INVESTOINTEN VARS.MUUNNTIT.				34 484,60	-34 485	
INVESTOINTIEN MYYNTIOIOT				15 515,40	-15 515	
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKK. LUOVUTUSTULO				50 000,00	-50 000	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 030 000		-1 030 000	-549 776,75	-480 223	53,4
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	167 940	-407 500	-239 560	252 788,78	-492 349	-105,5
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				-7 640,00	7 640	
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET				-7 640,00	7 640	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS						
LAINAKANNAN MUUTOKSET				-322 923,07	322 923	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS				-1 522 923,07	1 522 923	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS				1 200 000,00	-1 200 000	
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				-86 948,22	86 948	
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS				-2 432,76	2 433	
SAAMISTEN MUUTOS				212,44	-212	
SAAMISTEN MUUTOS				549 684,27	-549 684	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS				-5 119,77	5 120	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				542 344,18	-542 344	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				124 832,89	-124 833	
RAHAVAROJEN MUUTOS	167 940	-407 500	-239 560	377 621,67	-617 182	
RAHAVARAT 31.12.				1 487 739,26	1 487 739	
RAHAVARAT 1.1.				1 110 117,59	1 110 118	
RAHAVAROJEN MUUTOS				377 621,67	377 622	

8.9 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen toteutumisesta

	Sito- vuus	TP 2017	TA 2018	Muutos edell.	TP 2018	To- teuma %	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA							
Hallinto-osasto							
Vaalit	N	-11 023	-2 023	9 000	-471	23	1 552
Tarkastustoimi	N	-12 065	-15 594	-3 529	-15 717	101	-123
Hallinto- ja talouspalvelut	N	-840 923	-823 797	17 126	-736 603	89	87 194
Elinkeinotoimi	N	-241 609	-337 186	-95 577	-284 637	84	52 549
Maaseututoimi	N	-46 427	-61 925	-15 498	-36 589	59	25 336
Vapaa-aikapalvelut	N	-148 083	-156 479	-8 396	-162 737	104	-6 258
Työllistäminen	N	-240 964	-239 784	1 180	-276 199	115	-36 415
Oulunkaaren kuntayhtymä	N	-14 051 146	-14 191 827	-140 681	-14 679 701	103	-487 874
Ostopalvelut muilta	N	-107 468	-107 420	48	-108 508	101	-1 088
Rahoitustoimi	N	12 420		-12 420			
Kunnanhallitus yhteensä	N	-15 687 288	-15 936 035	-248 747	-16 301 162		-365 127
Sivistyspalvelut							
Sivistystoimen hallinto		-98 775	-89 667	9 108	-98 577	110	-8 910
Perusopetus	N	-2 605 847	-2 540 877	64 970	-2 612 687	103	-71 810
Lukio- ja aikuisopetus	N	-742 636	-783 036	-40 400	-784 732	100	-1 696
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	N	-213 381	-220 944	-7 563	-220 652	100	292
Työllistäminen	N	-30 554	-36 880	-6 326	-28 739	78	8 141
Päivähoito	N	-852 096	-1 018 367	-166 271	-875 035	86	143 332
Sivistysltk yhteensä	N	-4 543 289	-4 689 771	-146 482	-4 620 423		69 348
							0
Tekniset palvelut							0
Hallinto	N	-198 742	-160 000	38 742	-177 021	111	-17 021
Viranomaispalvelut	N	-324 918	-368 102	-43 184	-356 196	97	11 906
Rakentaminen ja kunnossapito	N	-914 650	-867 040	47 610	-885 975	102	-18 935
Ravitsemis- ja siivouspalvelut	N	-417 530	-530 797	-113 267	-401 368	76	129 429
Asuntopalvelut	N	-214 059	-215 912	-1 853	-199 352	92	16 560
Työllistäminen	N	-93 861	-75 440	18 421	-110 078	146	-34 638
Elinvoimalk. yhteensä	N	-2 163 759	-2 217 291	-53 532	-2 129 990		87 301
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ		-22 394 337	-22 843 097	-448 760	-23 051 575		-208 478

9 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

9.1 Tuloslaskelma (peruskunta)

Tuloslaskelma (peruskunta) mukana sisäiset erät

TULOSLASKELMA	TP	Budjetti	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-
Peruskunta	2 017	2018	2018 01-12		%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 314 134,89	2 317 370	2 218 387,89	98 982,11	95,7
Maksutuotot	242 049,00	230 700	200 932,93	29 767,07	87,1
Tuet ja avustukset	507 715,71	423 377	566 577,49	-143 200,49	133,8
Muut toimintatuotot	817 468,30	746 580	807 950,56	-61 370,56	108,2
TOIMINTATUOTOT	3 881 367,90	3 718 027,00	3 793 848,87	-75 821,87	102,0
Valmistus omaan käyttöön	6 501,06	10 000	10 030,62	-30,62	100,3
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-6 741 000,07	-6 968 921	-6 747 716,58	-221 204,42	96,8
Palvelujen ostot	-17 504 611,70	-17 821 553	-18 129	307 587,37	101,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 460 814,30	-1 622 850	140,37	-207 322,19	87,2
Avustukset	-424 470,07	-416 900	-1 415 527,81	-25 836,81	93,8
Muut toimintakulut	-151 309,68	-148 400	-391 063,19	23 606,19	115,9
			-26 855		
TOIMINTAKULUT	-26 282 205,82	-26 978 624,00	454,14	-123 169,86	99,50
			-23 051		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-22 394 336,86	-23 250 597,00	574,65	-199 022,35	99,10
Verotulot	11 331 540,01	10 987 000	10 823 894,80	163 105,20	98,5
Valtionosuudet	13 211 949,00	13 157 637	13 128 204,00	29 433,00	99,8
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	28 319,99	30 000	28 078,95	1 921,05	93,6
Muut rahoitustuotot	29 497,83	2 200	9 349,95	-7 149,95	425,0
Korkokulut	-128 668,62	-135 000	-108 211,85	-26 788,15	80,2
Muut rahoituskulut	-1 119,08	-800	-11660,27	10 860,27	1457,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-71 969,88	-103 600,00	-82 443,22	-21 156,78	79,60
VUOSIKATE	2 077 182,26	790 440,00	818 080,93	-27 640,93	103,50
Poistot ja arvonalentumiset Suunnitelman mukaiset poistot	-969 612,50	-993 760,00	-995 177,51	1 417,51	100,1
Arvonalentumiset	-1 065 355,48				
Poistot ja arvonalentumiset	-2 034 967,98	-993 760,00	-995 177,51	1 417,51	100,1
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset erät					
TILIKAUDEN TULOS	42 214,28	-203 320,00	-177 096,58	-26 223,42	87,1
Varausten ja rahastojen muutokset					
Poistoeron muutos	55 143,00	55 000	55 143,00	-143,00	100,3
Varausten muutos					
Varausten ja rahastojen muutokset	55 143,00	55 000	55 143,00	-143,00	100,3
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	97 357,28	-148 320	-121 953,58	-26 366,42	82,2

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2017	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,86	14,13
Vuosikate poistoista, %	102,07	82,20
Vuosikate, euroa/asukas	706	284,95
Asukasmäärä	2 941	2871

VEROTULOJEN ERITTELY	2017	2018
Kunnan tulovero	7 949 707	7 502 100
Osuus yhteisöveron tuotosta	693 173	618 517
Kiinteistövero	2 688 660	2 703 277
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	11 331 540	10 823 895

Kiinteistöveroprosentit	2013	2014	2015	2016	2017	2018
vakituiset asunnot	0,59	0,59	0,59	0,59	0,59	0,59
muut kuin vakituiset asunnot	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
voimalaitosrakennukset	2,85	2,85	2,85	3,1	3,1	3,1
yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10	1,10	1,10	1,10	1,1	1,1
yleishyödylliset yhteisöt	0,80	0,80	0,80	0,80	0,8	0,8

Poistot ja arvonalentumiset, peruskunta

	TP 2017	TA 2018	TP 2018	TA vert.TP	Tot %
Hallinto- ja talouspalvelut	-21 576,03	-37 540,00	-37 521,76	18,24	100,0
Perusopetus	-222 272,55	-176 890,00	-181 031,38	-4 141,38	102,3
Lukio- ja aikuisopetus	-18 937,54	-11 080,00	-10 683,72	396,28	96,4
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	-7 810,32	-7 810,00	-7 810,32	-0,32	100,0
Päivähoito	-60 316,80	-60 320,00	-60 544,56	-224,56	100,4
Viranomaispalvelut	-30 692,88	-28 290,00	-28 285,88	4,12	100,0
Rakentaminen ja kunnossapito	-1 275 980,49	-640 420,00	-619 624,67	20 795,33	96,8
Ravitsemis- ja siivouspalvelut	-17 323,08	-17 320,00	-17 323,08	-3,08	100,0
Asuntopalvelut	-219 709,61	-14 090,00	-32 352,14	-18 262,14	229,6
Yhteensä	-1 874 619,30	-993 760,00	-995 177,51	-1 417,51	100,1

9.2 Rahoituslaskelma (peruskunta)

RAHOITUSLASKELMA 31.12.2018		
	2017	2018
Vuosikate	2 077 182,26	818 080,93
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	92 067,11	-15 515,40
Toiminnan rahavirta	2 169 249,37	802 565,53
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 391 655,86	-599 776,75
Rah.osuudet investointimenoihin	16 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	236 870,75	50 000,00
Investointien rahavirta yhteensä	-2 138 785,11	-549 776,75
Toiminnan ja investointien rahavirta	30 464,26	-181 280,66
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-15 681,00	-7 640,00
Antolainasaamisten vähennykset	667 755,82	
Antolainauksen muutokset yhteensä	652 074,82	-7 640,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 634 249,06	-1 522 923,07
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 150 000,00	1 200 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-484 249,06	-322 923,07
Oman pääoman muutokset		-86 948,22
Toim.antojen varojen ja pääomien muutokset	3 424,20	-2 432,76
Vaihto-omaisuuden muutos		212,44
Saamisten muutos	-165 146,75	549 684,27
Korottomien velkojen muutos	441 743,01	-5 119,77
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	280 020,46	542 344,18
Rahoituksen rahavirta	447 846,22	124 832,89
Rahavarojen muutos	478 310,48	377 621,67
Rahavarat 31.12	1 110 117,59	1 487 739,26
Rahavarat 1.1	631 807,11	1 110 117,59

9.3 Tase (peruskunta)

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	13 104 178,79	14 742 409,37
Aineettomat hyödykkeet	8 993,40	18 804,60	Peruspääoma	10 523 049,40	10 523 049,40
Aineelliset hyödykkeet	16 736 895,40	18 676 286,56	Arvonkorotusrahasto		1 516 277,00
Maa- ja vesialueet	1 619 024,75	3 103 632,18	Edellisten tilikausien yli/	2 703 082,97	2 605 725,69
Rakennukset	12 626 157,21	13 073 331,75	Tilikauden yli-/alijäämä	-121 953,58	97 357,28
Kiinteät rakenteet ja lait	2 098 004,21	1 044 192,05	POISTOERO JA VAPAAHEITOISET VARAUKSET	926 254,54	981 397,54
Koneet ja kalusto	325 980,08	427 182,82	Poistoero	926 254,54	981 397,54
Muut aineelliset hyödykkeet	61 439,05	61 439,05	PAKOLLISET VARAUKSET	340 233,27	340 233,27
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 290,10	966 508,71	Muut pakolliset varaukset	340 233,27	340 233,27
Sijoitukset	6 013 630,94	6 002 950,94	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	12 674,66	15 107,42
Osakkeet ja osuudet	5 344 396,36	5 341 356,36	Lahjoitusrahastojen pääomat	8 653,07	11 245,88
Muut lainasaamiset	633 265,58	625 625,58	Muut toimeksiantojen pääomat	4 021,59	3 861,54
Muut saamiset	35 969,00	35 969,00	VIERAS PÄÄOMA	12 636 215,96	12 964 258,80
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 260 037,48	4 345 364,30	Pitkäaikainen	5 485 438,50	6 920 104,57
Vaihto-omaisuus	9 106,24	9 318,68	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	5 448 671,03	6 816 271,10
Saamiset	2 763 191,98	3 225 928,03	Lainat julkisyhteisöiltä	33 140,00	99 820,00
Pitkäaikaiset saamiset	1 847 693,68	1 060 097,85	Saadut ennakot	3 627,47	4 013,47
Myyntisaamiset	238 245,36	257 052,48	Lyhytaikainen	7 150 777,46	6 044 154,23
Lainasaamiset	754 509,15	803 045,37	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 367 397,70	1 400 520,70
Muut saamiset	854 939,17		Lainat julkisyhteisöiltä	66 680,00	122 200,00
Lyhytaikaiset saamiset	915 498,30	2 165 830,18	Lainat muilta luotonantajilta	3 150 000,00	1 950 000,00
Myyntisaamiset	421 433,07	491 333,18	Ostovelat	981 158,50	1 590 102,16
Lainasaamiset	51 386,58	78 844,26	Muut velat	104 042,49	108 058,83
Muut saamiset	138 492,79	271 283,01	Siirtovelat	1 481 498,77	873 272,54
Siirtosaamiset	304 185,86	1 324 369,73			
Rahoitusarvopaperit	345 254,69	355 995,34			
Muut arvopaperit	345 254,69	355 995,34			
Rahat ja pankkisäämiset	1 142 484,57	754 122,25			
VASTAAVAA	27 019 557,22	29 043 406,40	VASTATTAVAA	27 019 557,22	29 043 406,40

TASEEN TUNNUSLUVUT	2017	2018
Omavaraisuusaste, %	54,28	54,52
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	45,59	47,21
Velat ja vastuut % käyttötuloista	45,86	47,37
Kertynyt yli-/alijäämä	2 790 031	2 703 083
Kertynyt yli-/alijäämä, € /asukas	949	942
Lainakanta 31.12	10 388 813	10 065 889
Lainat euroa / asukas	3 532	3 506
Lainasaamiset 31.12	625 626	633 266
Asukasmäärä 31.12	2 941	2 871

9.4 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernitulos			
TULOSLASKELMA	2017	2018	
Toimintatuotot	27 127 241,24	27 569 910,58	
Toimintakulut	-48 088 577,78	-49 475 757,94	
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	21 960,44	5 406,05	
Toimintakate	-20 939 376,10	-21 900 441,31	
Verotulot	11 316 395,74	10 807 536,63	
Valtionosuudet	13 211 949,00	13 128 204,00	
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	19 750,31	19 743,24	
Muut rahoitustuotot	33 984,76	29 762,44	
Korkokulut	-188 301,99	-154 790,16	
Muut rahoituskulut	-1 819,23	-24 004,86	
Rahoitustuotot ja -kulut	-136 386,15	-129 289,34	
Vuosikate	3 452 582,49	1 906 009,98	
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 064 572,00	-2 093 803,33	
Arvonalentumiset	-1 138 479,56	-58785,28	
Poistot ja arvonalentumiset	-3 203 051,56	-2 152 588,61	
Satunnaiset erät		278 418,03	
Tilikauden tulos	249 530,93	31 839,40	
Tilinpäätössiirrot	52 342,53	43 250,32	
Tilikauden verot	-9 322,02	-5 317,27	
Laskennalliset verot	-9 520,51	2 111,37	
Vähemmistöosuudet	-1 429,63	-1 656,52	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	281 601,30	70 227,30	
KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
	2016	2017	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	55,3	56,59	55,72
Vuosikate poistoista %	114,24	112,47	91,03
Vuosikate, euroa/asukas	896,86	1224,95	663,88
Asukasmäärä	3043	2941	2871

9.5 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA (konserni)		
	2017	2018
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	3 452 582,49	1 906 009,98
SATUNNAISET ERÄT		278 418,03
Tilikauden verot	-9 322,02	-5 317,27
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	80 805,22	-265 646,03
TOIMINNAN RAHAVIRTA	3 524 065,69	1 913 464,71
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-3 164 574,83	-2 505 369,60
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	16 000,00	
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULO	356 757,48	355 688,08
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 791 817,35	-2 149 681,52
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	732 248,34	-236 216,81
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-15 681,00	-7 640,00
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	1 345 037,67	330 064,10
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	1 329 356,67	322 424,10
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	724 894,95	822 542,16
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-2 543 530,59	-2 300 194,67
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	1 146 344,78	1 240 588,60
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 882 534,99	-1 424 808,04
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-16 748,47	-101 534,50
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUUTOS	2 839,94	-4 182,66
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-2 529,52	-3 711,90
SAAMISTEN MUUTOS	792 492,84	1 560 122,87
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-712 885,61	-1 598 322,02
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	79 917,65	-46 093,71
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	720 234,99	-62 268,02
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 452 483,33	-298 484,83
RAHAVARAT 31.12.	4 273 305,03	3 974 820,20
RAHAVARAT 1.1.	2 820 821,70	4 273 305,03
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 452 483,33	-298 484,83

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirta	236 216,81	732 248,34
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	4 114	5 965
	078,14	024,73
Investointien tulorahoitus, %	76,08	109,10
Lainanhoitokate	0,84	1,33
Kassan riittävyys (pv)	23,62	28,88
Asukasmäärä	2 871	2 941

9.6 Konsernitase ja sen tunnusluvut

TASE	2017	2018			
VASTAAVAA			VASTATTAVAA	2017	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	10 523 049,71	10 523 049,71
Aineettomat oikeudet	70 109,39	61 973,41	Arvonkorotusras- hasto	1 516 277,00	
Muut pitkävaikutteiset menot	26 062,94	95 578,91	Muut omat rahastot	68 276,10	87 122,78
Ennakkomaksut	39 021,35	55 064,85	Edellisten tilikausien yli/alijäämä	2 817 611,34	2 874 044,39
Aineettomat hyödykkeet	135 193,68	212 617,17	Tilikauden yli-/ali- jäämä	281 601,28	70 227,31
Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA	15 206 815,43	13 554 444,19
Maa- ja vesialueet	3 437 154,30	1 989 874,75	VÄHEMMISTÖ- OSUDET	23 816,32	25 472,84
Rakennukset	18 362 053,34	17 952 141,07	POISTOERO JA VA- PAAEHTOISET VA- RAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 733 412,68	2 196 071,19	Poistoero	-1 125,64	
Koneet ja kalusto	1 902 661,53	2 468 640,14	Vapaaehtoiset va- raukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	67 592,44	2 504 286,89	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-1 125,64	
Ennakkomaksut ja keskener, hankinnat	1 534 293,99	518 541,48	PAKOLLISET VA- RAUKSET		
Aineelliset hyödykkeet	29 037 168,28	27 629 555,52	Muut pakolliset va- raukset	708 815,06	742 502,17
Sijoitukset			PAKOLLISET VA- RAUKSET	708 815,06	742 502,17
Osakkuusyhteisöosuudet	47 834,94	39 258,01	TOIMEKSIANTO- JEN PÄÄOMAT		
Muut osakkeet ja osuudet	188 882,45	199 578,85	Lahjoitusrahastojen pääomat	11 365,76	8 767,26
Joukkovelkakirjalainasaami- set			Muut toimeksianto- jen pääomat	7 276,80	5 692,67
Muut lainasaamiset	-551 481,96	-525 443,54	TOIMEKSIANTO- JEN PÄÄOMAT	18 642,56	14 459,93
Muut saamiset	-271 364,25	-270 741,81	VIERAS PÄÄOMA		
Sijoitukset	-586 128,82	-557 348,49	Pitkäaikainen		
PYSYVÄT VASTAAVAT	28 586 233,14	27 284 824,20	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 342 619,27	9 270 754,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat julkisyhteisöiltä	167 813,26	-340 773,46
Vaihto-omaisuus			Lainat muilta luot- tonantajilta	111 392,90	
Aineet ja tarvikkeet	101 065,36	104 777,27	Saadut ennakot	4 013,47	3 627,47
Vaihto-omaisuus	101 065,36	104 777,27	Ostovelat	121,98	
Saamiset			Pitkäaikainen	10 625 960,88	8 933 608,13
Pitkäaikaiset saamiset			Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	257 052,48	238 245,36	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 717 355,25	5 263
Lainasaamiset	803 045,37	754 509,15	Lainat julkisyhteisöiltä	155 392,30	69 071,27
Muut saamiset		854 939,17			
Pitkäaikaiset saamiset	1 060 097,85	1 847 693,68	Saadut ennakot	18 101,90	12 229,17
Lyhytaikaiset saamiset			Ostovelat	2 966 069,61	2 281 239,26
Myyntisaamiset	1 950 866,39	1 956 113,10	Muut ve- lat/Liitt.maksut ja muut velat	834 705,74	794 163,96
Lainasaamiset	53 147,50	51 386,58	Siirtovelat	3 072 719,72	3 585 936,38
Muut saamiset	544 057,65	393 979,76	Laskennallinen ve- rovelka	18 639,64	8 674,36
Siirtosaamiset	797 135,85	-328 289,83	Lyhytaikainen	10 782 984,16	12 014 817,70
Lyhytaikaiset saamiset	3 345 207,39	2 073 189,61	VIERAS PÄÄOMA	21 408 945,04	20 948 425,83
Saamiset	4 405 305,24	3 920 883,29	VASTATTAVAA	37 365 908,77	35 285 304,96
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet	155,09	155,09			

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentt.	92 558,35	106 348,83			
Muut arvopaperit	355 995,34	345 254,69			
Rahoitusarvopaperit	448 708,78	451 758,61			
Rahat ja pankkisaamiset	3 824 596,25	3 523 061,59			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 779 675,63	8 000 480,76			
VASTAAVAA	37 365 908,77	35 285 304,96			

Konsernitaseen tunnusluvut	2 017	2 018
Konsernin omavaraisuusaste %	41,48	37,65
Suhteellinen velkaantuneisuus %	38,68	40,70
Velat ja vastuut % käyttötuloista	40,62	42,72
Kertynyt ylijäämä	3 012 264,42	2 944 271,70
Kertynyt ylijäämä €/asukas	1 024,23	1 025,52
Konsernin lainakanta 31.12.	14 517 348,07	11 217 026,27
Konsernin lainat eur/asukas	4 936,19	3 907,01
Lainasaamiset 31.12.	857 493,07	796 185,35
Asukkaat	2 941	2 871

10 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vuonna 2018 tehty 79 935,21 suuruinen lisäpoisto kohdistuen rakennuksiin ja rakennuksien osiin, jotka ovat osittaisessa käytössä tai niiden taloudellinen käyttöikä on elinkaaren päässä.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

1. Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman ja taseen esittämisessä ei muutoksia verrattuna edelliseen vuoteen. Taseesta arvonkorotukset purettu pois sekä tehty korjauksia/oikaisuja edellisten tilikausien ali/ylijäämään siirtosaamisten ja siirtovelkojen osalta vastaamaan vuoden 2018 tilannetta.

2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kunnan omistamat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisö, joissa kunta on jäsenenä. Pohjois-Pohjanmaan liitto on jätetty yhdistelemättä, koska osuutta ei ole määritelty. Konserniyhteisöjen keskinäiset tulot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset vaihto- ja käyttöomaisuuteen sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Kiinteistötytäryhteisöjen käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erään edellisten tilikausien ylijäämää (alijäämää) ja tilikauden ylijäämää (alijäämää) vastaan.

Osakkuusyhteisö Humanpolis Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä

3. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuonna 2018 siirretty uuden kuntalain mukaisesti konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämä –tilille.

10.1 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6**Toimintatuotot (sis.erät eliminoitu)**

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Yleishallinto	587 299	671 150	377 737	473 675
Sosiaali - ja terveyspalvelut	22 711 470	21 848 559		
Sivistyspalvelut	434 371	315 866	434 371	315 866
Tekniset palvelut	3 836 771	4 192 329	1 996 383	2 054 164
Yhteensä	27 569 911	27 027 904	2 808 491	2 843 705

Liitetieto 7

Verotulot eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin (kuntajaoston tuloslaskelmaohje 5.1)

Verotulojen erittely	2018	2017
Kunnan tulovero	7 502 100,03	7 949 706,91
Osuus yhteisöveron tuotoista	618 517,44	693 173,05
Kiinteistövero	2 703 277,33	2 688 660,05
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	10 823 894,80	11 331 540,01

Liitetieto 8

Valtionosuudet eriteltyinä

(Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus ja siirtymätasaus sisältyvät laskennallisiin valtionosuuksiin)

Valtionosuuksien erittely	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	10 289 903	10 459 152
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 730 248	2 730 248
Järjestelmämuutoksen tasaus		
Opetus - ja kulttuuritoimen valtionosuudet	108 053	22 549
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	13 128 204	13 211 949

Liitetieto 9

Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin/ulkoiset

	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	14 286 577	13 799 400
Muiden palvelujen ostot	3 842 563	2 693 736
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	18 129 140	16 493 136

Liitetieto 10

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä (Kuntal19.2 §)

Vaalan kunta ei ole tukenut valtuustoryhmiä.

Liitetieto 11**Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista**

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa (Kvalt. 13.12.2012 § 68). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät

Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 vuotta	Tasapoisto
Talouksrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	40 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 22 %	Menojäännöspoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpölaitoksen laitoskoneet ja laitteet	20 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	Tasapoisto
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	

Maa- ja vesialueista, arvo- ja taide-esineistä, osakkeista ja osuuksista sekä keskeneräisistä hankinnoista ei tehdä poistoja. Pienhankintaraja on 1.1.2010 lukien 10.000 euroa, jota pienemmät hankinnat kirjataan tilikauden aikana kuluksi.

Tilikaudella 2016 on muutettu poistosuunnitelmaa siten, että kadut, tiet, torit ja puistot -kohdan poistosuunnitelma 20 vuoden tasapoistoksi (noudatetaan 1.1.2017 alkaen tehdyille investoinneille, aiemmin 15 %:n menojäännöspoisto)

Liitetieto 12

Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Eläkevastuu 1.1 *)				
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevastuu 31.12. *)				
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.				
Kainuun Jätehuollon ky				
Ennallistamisvaraus	24 162	22 772		
Kierrätyspoltoaineen lopp.käsitt.varaus	-3 881	10 577		
Sekajätteen loppukäsittelyvaraus	22 323			
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	42 604	33 349		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.				
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (Ppshp)	588 794	562 170		
Lisäykset tilikaudella		26 624		
Vähennykset tilikaudella	44 924			
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (Ppshp)	543 870	588 794		
Muut pakolliset varaukset 1.1. (Kunta)			340 233	
v. 2012 lomapalkkavelan lisäys Oulunkaarelle				190 233
Purkuvaraus				150 000
Muut pakolliset varaukset 31.12.	586 474	622 143	340 233	340 233

*) Sisältää ns. vanhojen eläkkeiden eläkevastuun ja varhennetun eläkkeen eläkealenneman korvaukseksi myönnettyt eläkkeet.

Liitetieto 13

Selvitys olennaisista **muihin toimintatuottoihin** sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista **muihin toimintakuluihin** sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista (kuntajaoston tulolaskelmaohje luvut 2.3 ja 4.5)

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot				63 450
Rakennusten luovutusvoitot			15 515	173 421
Muut luovutusvoitot		19 266		
Luovutusvoitot yhteensä		19 266	15 515	236 871
Muut toimintakulut				
kiinteistön luovutustappio			34 073	
Luovutustappiot yhteensä			34 073	

Liitetieto 14

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaiset menot Satunnaiset tuotot	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot				
Ppshp maa-alueet	320 790			
Satunnaiset menot				
Ppshp osakkeet	45 669			
Satunnaiset tuotot				
Kiinteistö Oy Vaalan Niska	31			

Liitetieto 15

Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisällyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, (jos ne ovat olennaisia) (KPA 2:3. 1§ 5-kohta)

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2018	2017
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 780	533
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	2 780	533

Liitetieto 16

Erittely poistoeron muutoksista.

Jos poistoeron muutokseen sisältyy verotussyistä tehtyä poistoeroa, on poistoeron muutos eriteltävä. Vaalan kunnalla ei ole verotussyistä tehtyä poistoeroa.

10.2 Tasetta koskevat liitetiedot

Liitetieto 17

Lainan liikenteeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset. Vaalan kunnalla ei ole.

Liitetieto 18

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen (KPA 2:4.1 § 6 kohta)

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut pitkävaikutteiset menot				
Arvo 1.1.				
Arvonkorotukset				
Arvonkorotuksen purku				
Arvo 31.12.				
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.		1 566 843		1 566 843
Arvonkorotukset				
Arvonkorotuksen purku	1 516 277	50 566	1 516 277	50 566
Arvo 31.12.				
Arvonkorotukset yhteensä		1 516 277		1 516 277

Liitetieto 19

19a) TAULUKKO

KUNTA 31.12.2018

KÄYTTÖMAISUUS (liitetieto 21)

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet			Rakennukset	Ennakkomaks ja kesken- eräiset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Aineettomat ja aineelliset yhteensä
	Aineett mat oikeud	Muut pitkäv. menot	Yhteensä	Maa-ja vesialueet	Maa-alueen arvonkorotus	Taide- esineet						
Poistamaton hank.meno 1.1.2018		18 804,60	18 804,60	1 584 732,22	1 516 277,00	61 439,05	13 073 331,75	966 508,71	1 044 192,05	427 182,82	18 673 663,60	18 692 468,20
Lisäykset tilikauden aikana				28 120,00					210 389,70		238 509,70	238 509,70
Rahoitusosuudet tilikaudella												
Vähennykset tilikauden aikana				-411,72	1 516 277,00		34 072,88				1 549 938,16	1 549 938,16
Siirrot erien välillä		0,00					188 331,49	-960 218,61	1 038 492,60	19 514,52		
Tilikauden poisto		-9 811,20	-9 811,20				-590 161,20		-195 070,14	-120 717,26	-905 948,60	-915 759,80
Lisäpoistot											-79 935,21	-995 177,51
Poistamaton hank.meno 31.12.2018		8 993,40	8 993,40	1 612 440,50	0,00	61 439,05	12 705 574,92	6 290,10	2 098 004,21	325 980,08	16 809 728,86	16 818 722,26
Arvonalennukset												
KIRJANPITOARVO 31.12.2018		8 993,40	8 993,40	1 612 440,50	0,00	61 439,05	12 705 574,92	6 290,10	2 098 004,21	325 980,08	16 809 728,86	16 818 722,26

19b) Maa- ja vesialueisiin sisältyvät kiinteistöihin kohdistuvat siirtokelpoiset, mutta ei palautettavat liittymismaksut.

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	152 821	149 910	6 584	2 623
Muut maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet yhteensä	152 821	149 910	6 584	2 623

19c) Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut yhteensä	Jvk- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 876 597	10 000	2 297 797	156 962	5 341 356		661 594	33 367	65 681	760 642
Lisäykset		1 190		1 850	3 040		7 640		7 640	
Vähennykset								3 479		3 479
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	2 876 597	11 190	2 297 797	158 812	5 344 396		669 234	29 888	73 321	772 443

Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 876 597	11 190	2 297 797	158 812	5 344 396		669 234	29 888	73 321	772 443

Liitetieto 20–22.

VAALAN KUNNAN KONSERNIYHTEISÖT 31.12.2018	Kotipaikka	Kunnan	Konsernin	Kuntakonsernin osuus		
		omistus- osuus %	omistus- osuus %	omasta pääomasta €	vieraasta pääomasta €	tilikauden + voitosta - tappiosta €
Tytäryhteisöt						
Kiint.Oy Vaalan Niska	Vaala	100	100	1 515 436	1 810 153	153
Vaalan Vesi ja Lämpö Oy	Vaala	100	100	1 698 826	3 625 626	15 642
Osakkuusyhteisö						
Humanpolis Oy	Utajärvi	33,32	33,32	-11 856		3 983
Kuntayhtymät						
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Oulu	1,482	1,482	2 532 550	3 428 255	165 554
Kainuun Jätehuollon ky	Kajaani	4,5986	4,5986	74 318	313 796	20 703
Oulunkaaren Seutukunnan ky	li	12,434	12,434	-168 114	1 811 876	9 770

Liitetieto 23

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja omistusyhteisöiltä

	2018		2017	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
<i>Saamiset tytäryhteisöiltä</i>				
Myyntisaamiset	108 346	108 346		114 892
Lainasaamiset	1 215 249		1 942 776	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset	862 443		854 939	
Yhteensä	2 186 038	108 346	2 797 715	114 892
<i>Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta jäsenenä</i>				
Myyntisaamiset	77 244			133 585
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	77 244			133 585
<i>Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä</i>				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	2 263 282 €	108 346	2 797 715	248 477

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	123 475	86 975	36 500	36 371
Yksit.teiden tiekuntien omavastuut	72 483	134 270	72 483	143 753
EU-tuet ja avustukset				
Projektit				
Muut tulojäämät	407 842	395 191		
Tulojäämät yhteensä	603 800		108 983	
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	603 800	616 436	108 983	180 124

10.3 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikaudenaikana

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	10 523 049	10 523 049	10 523 049	10 523 049
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	10 523 049	10 523 049	10 523 049	10 523 049
Arvonkorotusrahasa 1.1.		1 566 843		1 566 843
Lisäykset				
Vähennykset	-1 516 277	50 566	-1 516 277	50 566
Arvonkorotusrahasa 31.12.		1 516 277		1 516 277
Muut omat rahastot 1.1.	68 276	67 969		
Siirrot rahastoon	18 847	307		
Siirrot rahastosta				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	87 123	68 276		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	3 012 264	2 817 611	2 790 031	2 692 674
Edellisiin tilikausiin tehdyt oikaisut	-138 219	-86 948	-86 948	
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	2 874 045	2 730 663	2 703 083	2 692 674
Tilikauden yli-/alijäämä	70 227	281 601	-121 954	97 357
Oma pääoma yhteensä	13 554 444	15 119 866	13 104 178	14 829 357

Liitetieto 26**Erittely poistoeroista**

Jos poistoeron muutokseen sisältyy verotussyistä tehtyä poistoeroa, on poistoeron muutos eriteltävä liitetiedoissa. **Ei ole.**

Liitetieto 27

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat jotka erääntyvät 1.1.2024 tai sen jälkeen

Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 521 082	2 881 234
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 521 082	2 881 234

Liitetieto 28

Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista.

Joukkovel+A1:F5kakirjalainat/kassalainat		
	2018	2017
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat korko 0 - 0,21 %	3 150 000	1 950 000

Liitetieto 29

Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi.

	2018	2017	2018	2017
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraus (ky)				
Ennallistamisvaraus, Kainuun Jätehuolto ky	24 612	22 772		
Kierrätyspolttoaineen loppukäsittelyvaraus	6 696	10 577		
Sekajätteen loppukäsittelyvaraus	22 323			
Potilasvahinkovastuut, Ppshp	482 112	525 466		
Muut varaukset	396 994	340 233	340 233	340 233
Muut pakolliset varaukset yhteensä	932 737	899 048	340 233	340 233

Liitetieto 30.

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille.

	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		54 962		
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>yhteensä</i>		54 962		
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		410 793		5 073
Muut velat				
Siirtovelat		517 140		253 449
<i>yhteensä</i>		927 933		258 522
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>yhteensä</i>				
Vieras pääoma yhteensä		982 895		258 522

Liitetieto 31

Sekkitililimiitti

Vaalan kunnalla ei ole

Liitetieto 32

Muiden velkojen erittely, jos liittymismaksuja ei ole eritelty taseessa.

Jos liittymismaksu on palautuskelpoinen, se merkitään taseeseen erään *Muut velat*, jonka nimikkeenä suositellaan käytettäväksi nimikettä *Liittymismaksut ja muut velat*. Palautuskelpoiset liittymismaksut suositellaan esitettäväksi **erän erillisenä alanimikkeenä**.

	2018	2017	2018	2017
Muut velat				
Liittymismaksut (palautuskelpoisia)	584 604	726 647		
Muut velat	209 560	108 059	209 560	108 059
<i>Muut velat yhteensä</i>	794 164	834 706	209 560	108 059

Liitetieto 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	72 709	61 771		
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 077 952	2 137 260	554 696	514 425
Korkojaksotukset	31 923	27 290	18 741	21 251
Muut menojäämät	1 403 352	846 399	908 062	271 293
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	3 585 936	3 072 720	1 481 499	806 969
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	3 585 936	3 072 720	1 481 499	806 969

10.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetieto 34

Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	52 072	98 246		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	232 063	653 462		
Lainat julkisyhteisöiltä	894 770	1 056 003		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	5 433 756	5 111 924		
Lainat muilta lainanantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	5 665 819	5 765 386		
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä				

Liitetieto 35

Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi, (esim. vakuudet tulevien vuokranmaksuvelvoitteiden vuoksi)

Vaalan kunnalla ei ole.

Liitetieto 36

Vakuuksista, jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta, yhteenlaskettu arvo vakuuslajeittain eriteltynä.

Vaalan kunnalla ei ole.

Liitetieto 37

Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista kuin edellä 34-36 kohdissa tarkoitetuista vakuuksista lajeittain eriteltynä.

Vaalan kunnalla ei ole.

Liitetieto 38

Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma (Leasing – ja vuokravastuut)

VUOKRAVASTUUT	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut yhteensä	802 278,59	884 858,09	3 925,71	7 386,19
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	95 938,46	93 088,29	2 785,41	3 460,48
Osamaksuvastuut yhteensä	5 756,41	10 858,78	5 756,41	10 858,78
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	5 304,93	5 102,37	5 304,93	5 102,37
Leasingvastuut yhteensä	259 470,94	272 044,21	32 903,77	57 832,68
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	182 788,51	175 400,87	18 554,89	27 302,70
Vastuut Yhteensä	1 067 505,94	1 156 902,30	42 585,89	76 077,65

Liitetieto 39-40

Kunnan antamat vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 860 013	2 210 013	2 860 013	2 210 013
Jäljellä oleva pääoma	1 815 439	1 362 234	1 815 439	1 362 234
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 342 121	1 342 121	1 342 121	1 342 121
Jäljellä oleva pääoma	268 854	268 854	268 854	268 854
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.				16 789 953
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.				
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskesk:n rahastosta 31.12.				10 787
Kuntien takauskeskuksen takausvastuut				16 800 740

Liitetieto 41

Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset taloudelliset vastuut

Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Sopimusvastuut				
Oulunkaaren kuntayhtymä	31 834	32 397		
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	304 485	305 489		
Kiinteistö Oy Vaalan Niska	231370	32 155		
Humanpolis Oy	3 900	424		
Sopimusvastuut yhteensä	574 295	370 465		
Johdannaissopimukset				
Kainuun Jätehuolto ky,				
Kohde-etuuden arvo pankin vahvistuksen mukaan	-2287	-3427		
Koronvaihtosopimus (kunta)				
Koronvaihtosopimuksella (31968) on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi ja se on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Sopimus erääntyy 16.8.2022				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	1 200 000	1 500 000		1 500 000

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-30 639	-42 810		-42 810	
Ppshp:n koronvaihtosopimukset:					
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj					
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskinsuojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Sopimus on kertalyhenteinen. Sopimus erääntyy 10.10.2021 Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä					
	148 200	148 200			
Käypä arvo yht. (pankin mukaan)	-4618	-5284			
Koronvaihtosopimus Handelsbanken					
Koronvaihtosopimus on tehty Handels-					
bankenin kanssa yksittäisen lainan					
korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on					
muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimukseen					
sisältyy myös korkokatto. Lainan ja koron-					
vaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä					
koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.					
Sopimus erääntyy 15.7.2019.					
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	11 578	23 156			
Käypä arvo yhteensä (pankin mukaan)	-62	-339			
Korkokattosopimus SEB					
Skandinaviska Enskilda Bankenin sopimus yk-					
sittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Kor-					
kokattosopimuksella rajoitetaan lainasta mak-					
settavaa korkoa. Lainan ja koronvaihtosopi-					
muksen pääoma, sopimus erääntyy 15.7.2019.					
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	23 156	46 312			
Käypä arvo yhteensä (pankin mukaan)	593	199			
Koronvaihtosopimus Danske Bank					
Sopimus Danske Bankin kanssa on tehty yksittäi-					
sen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuk-					
sella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lai-					
nan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä					
sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.					
Sopimus erääntyy 31.12.2019. Laina ja koron-					
vaihtosopimus ovat kertalyhenteisiä.					

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	237 120	237 120		
Käypä arvo yhteensä (pankin mukaan)	-1466	-2537		
Koron- ja valuutanvaihtosopimus Nordea				
Nordean kanssa on tehty yksittäisen SEK-määräisen lainan korko- ja valuuttariskin suojaamiseksi.				
Sopimuksella on muutettu vaihtuvat korot ja valuutan muuntokurssi kiinteiksi. Lainan sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksen pääomaa, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 16.10.2020.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä		35 137		
Käypä arvo yhteensä (pankin mukaan)		-4229		

10.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Liitetieto 42.

Henkilöstön lukumäärä

Määrät annetaan Kunta-alan henkilöstöraporttisuosituksen mukaisesti: toistaiseksi palkatut, määräaikaiset, työllistetyt, opiskelusuhteiset. **Ei** perhe- ja omaishoitajia, sopimuspalokuntalaisia eikä kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia työntekijöitä.

	Vakinaiset	Määräaik.	Työllistetyt	Yhteensä
Hallinto-osasto	10	2	0	12
Työpaja	0	0	4	4
Sivistysosasto	55	37	3	95
Tekninen osasto	40	7	7	54
YHTEENSÄ	105	46	14	165

Liitetieto 43

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut (ellei eritelty tuloslaskelmassa)

Henkilöstökulut	2018	2017
Palkat ja palkkiot	5 181 063	5 109 997
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 430 896	1 429 528
Muut henkilösivukulut	135 767	201 432
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	6 747 717	6 740 957
Henkilöstökorvaukset	-59 196	-52 718
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	43 673	42 546
Henkilöstökulut yhteensä	6 850 586	6 836 221

Liitetieto 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetut luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3§)

	2018	2017
Keskusta	2139	1547
Perussuomalaiset	862	888
Vasemmistoliitto	905	814
Tilitetyt yhteensä	3906	3249

Liitetieto 45

Tilintarkastajan palkkiot

	2018	2017
Tilintarkastus/tarkastuslautakunta	8525	6325
Erytispalvelut	850	1650
Auditointi		
Matkakulut		
Yhteensä	9375	7975

Liitetieto 46.

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Kunta on myöntänyt 100 % omistamalleen tytäryhtiö **Koy Vaalan Niskalle** lainoja, joista avoimena 31.12.2018

As Oy Taimentie, tertiäärilainoja	61 626,41
Kiinteistö Oy Jussinkulma, tertiäärilaina	96 504,56
As Oy Vaalan Uitonkartano	56 237,50
Kiinteistö Oy Vaalan Niska, tertiäärilaina II	137 016,31
Kiinteistö Oy Vaalan Niska/Vuolle, tertiäärilaina I	16 818,80
Kiinteistö Oy Vaalan Niska, pääomaehtoinen laina	191 741,00
Kiinteistö Oy Vaalan Niska, fuusio, p.a. lainasaaminen	222 804,00

Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuista lainoista, joista ei vielä lyhennyksiä, mutta korkoja on peritty muista paitsi p.a. lainasaamisesta.

Vaalan Vesi ja Lämpö Oy, 100 % tytäryhtiön lainaa, joka muodostunut yhtiöittämisen yhteydessä, 31.12.2018 jäljellä 405 500

Muita pitkäaikaisia saamisia	894
Vaalan Palvelutalosaatiö I, tertiäärilaina	47 092,62
Vaalan Palvelutalosaatiö II, tertiäärilaina	20 182,55
Vaalan Vanhustentaloyhdistys ry, laina	29 432,87
Vaalan Vanhustentaloyhdistys ry, lainasaaminen	78 383,69

Vaalan Palvelutalosaatiön lainat vanhoja ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuista lainoista, joita ei ole lyhennetty, mutta korkoja on peritty.

Humanpolis Oy, 33,33 % osakkuusyhteisö Pääomalainaa	50 000,00
--	-----------

Kainuun Etu Oy

Väliaikaisrahoitusta, ei korkoa 15 681 vuonna 2017 ja 7640,00 vuonna 2018, takaisinmaksu 2021 mennessä.

Kunnanjohtajan johtajasopimus kuntalain säännösten mukaisesti, KV 19.4.2018 § 25 2018

11 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2018

Vaalan kunta

Tositelaji

Ohjelma

Päivä- ja pääkirjat

07 Tilinavaus/oikaisut
 10 Muistiotositteet
 221 Myyntireskontran suoritukset
 40 Käyttöomaisuusviennit
 410 Ostolaskujen suoritukset

Rondo arkisto
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica

Tiliotekirjaukset

11 Tiliotteet

Basware

Palkkakirjanpito

301 Palkat
 65 Populus-matkalaskut

Pegasos-palkat / Rondo arkisto
 Populus/Pro Economica

Ostoreskontra

405 Rondo-ostolaskut

Rondo / Rondo arkisto

Yleislaskutus

610 Venepaikkalaskutus
 611 Teknisen toimen laskut
 623 Päivähoito
 631 Sivistystoimen laskut
 641 Tontin vuokrat
 642 Teollisuus- ja toimitilavuokrat
 643 Maa-ainelupamaksut
 644 Vuokra-asuntojen sähkölaskut
 651 Yleishallinnon laskut
 652 Taloushallinnon laskut
 653 Aravalainat
 664 Hellewi/kansalaisopisto
 701 Palvelukassa

Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica
 Pro Economica

Hellewi
 Pro Economica/Basware

Alv-laskelmat
 Tuloslaskelma
 Tase
 Rahoituslaskelma
 Talousarvion toteutuminen
 Käyttöomaisuuskirjanpito
 Tase-erittelyt

Pro Economica, Rondo arkisto
 sidottuna, Rondo arkisto
 sidottuna, Rondo arkisto
 sidottuna, Rondo arkisto
 sidottuna, Rondo arkisto
 Pro Economica
 sidottuna

KÄYTETYT TILIKARTAT TILIKAUDELLE 1.1. – 31.12.2018

Vaalan kunta

Tilikartta C

01.01.2018 - 31.12.2018

Tiliryhmä

Tilinro

TULOSLASKELMA

.0004	Ylimääräinen tr. kartta C	...3200	Maksutuotot
..3000	TOIMINTATUOTOT3201	Yleishallinnon maksut
...3001	Myyntituotot	3200	Yleishallinnon maksut
....3010	Liiketoiminnan myyntituotot3210	Terveydenhuollon maksut
3001	Vesi- ja jätevesimaksut	3210	Laitoshoidon asiakasmaksut
3004	Vesihuollon liittymismaksut	3220	Avohoidon lääkäripalvelujen maksut
3010	Sähkön myyntituotot	3230	Erikois.sair.hoidon laitoshoid. as.maks.
3015	Kaukolämmön myyntituotot	3240	Muut terveydenhuollon maksut
3017	Energiahuollon liittymismaksut3250	Sosiaalitoimen maksut
3020	Satamatoiminnan myyntituotot	3250	Maksut lapsiperheiden kodinhoitoavusta
3030	Puhelinlaitoksen myyntituotot	3251	Muut kodinhoitoapumaksut
3037	Puhelinlaitoksen liittymämaksut	3257	Hoitopäivämaksut
3040	Joukkoliikenteen myyntituotot	3261	Muut sosiaalitoimen maksut
3050	Jätteen kulj. ja käsittelyn myyntituotot3270	Opetus- ja kulttuuritoimen maksut
3060	Muut liiketoiminnan tuotot	3270	Lukukausimaksut
....3080	Täydet valtiolta saadut korvaukset	3275	Muut opetus- ja kulttuuritoimen maksut
3080	Valtion amm.koulutuksen yksikköhintarah....3280		Yhdyskuntapalvelujen maksut
3082	Yliopistosairaaloiden erit.valtionosuus	3280	Suunnittelu- ja mittaustoiminnan maksut
3083	Lääkäreiden koulutuskorvaus	3285	Rakennusvalvonta- ja -tarkastusmaksut
3084	Sair.hoitokorv./vangit,sivili-ja varusm.	3286	Tori-ja venepaikkamaksut
3085	Pakolaisten toimeentulokorvaukset	3287	Muut yhdyskuntapalvelujen maksut
3086	Sotilasvammalain mukaiset korvaukset3290	Muut palvelumaksut
3087	Lomituspalvelukorvaukset	3290	Pysäköintimaksut
3088	Asiakaskoht. velkaneuvonnan korvaukset	3291	Ateriamaksut
3099	Muut korvaukset	3292	Korvaukset
....3100	Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	3293	Lomituspalvelumaksut
3100	Kotikuntakorvaukset	3294	Muut palvelumaksut
3110	Jäsenkuntien maksut/korvaukset kunt.yht.	3295	Pääsymaksut
3115	Muut yhteistoimintakorvaukset	...3300	Tuet ja avustukset
....3130	Muut suoritteiden myyntituotot	3300	Työllistämistuki
3130	Työterveyshuollon maksut	3310	Maakunnan kehittämisraha
3131	Aterian myyntitulot	3315	EU-tuki kunnan kehittämisprojektiin
3132	Työterveyshuolto/ labra	3320	Yhdistymisavustukset
3133	Työterveyshuolto/ röntgen	3325	Koulumatkatuki
3135	Oppisopimuskoulutuksen koul.korvaukset	3327	Valtion korv. kuntoutt. työtoiminnasta
3136	Täyskustannusmaksut pakoll.vakuutuksista	3328	Valt.os perustoim.tulotuen kustannuksiin
3140	Muut myyntituotot	3330	Muut tuet ja avustukset/valtiolta
3145	Myyntituotot lämpölaitokselta	3331	Muut tuet ja avustukset/muilta
3146	Myyntituotot vesilaitokselta	3332	Matalapalkkatuet

...3400	Muut toimintatuotot		4240	Tapaturmakorvaukset
....3410	Vuokratuotot		4250	Muut Kansaneläkelaitoksen korvaukset
	3410	Asuntojen vuokrat	4260	Muut henkilöstömenojen korjaukset
	3420	Muiden rakennusten vuokrat4100	Henkilösivukulut
	3430	Maa- ja vesialueiden vuokrat4101	Eläkekulut
	3450	Koneiden ja laitteiden vuokrat	4101	KuEL-maksut
	3460	Muut vuokratuotot	4102	Eläkemenoperusteinen KuEL
....3500	Muut toimintatuotot		4103	Kertasuoritteiset KuEL-maksut
	3501	Pysäköintivirhemaksut	4104	Varhe/työkyvyttömyyseläkemaksu
	3505	Elatustukimaksut	4110	Muut työeläkemaksut (LEL, TaEL)
	3510	Käyttöomaisuuden myyntivoitot	4111	Opettajien eläkevakuutusmaksut
	3520	Oppilaan omavastuu koulumatkakustann.	4120	Kunnan maksamat eläkkeet
	3525	Toimenpidepalkkiot	4125	Hautausavustukset
	3526	Perustoimeentulotuen takaisinperintä	4130	Jaksotetut eläkekulut
	3527	Tarvehark.ja ennaltaehk.ttt:n tak.perint	4135	Aktivoidut eläkekulut
	3530	Muut tuotot4150	Muut henkilösivukulut
..3600	Valmisteverastojen muutos		4150	Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut
..3700	Valmistus omaan käyttöön		4160	Työttömyysvakuutusmaksut
	3700	Valmistus omaan käyttöön	4170	Tapaturmavakuutusmaksut
..4000	TOIMINTAKULUT		4180	Muut sosiaalivakuutusmaksut
...4001	Henkilöstökulut		4181	Tuntipalkkaisten sosiaalimaksujaksotus
....4002	Palkat ja palkkiot		4190	Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut
.....4003	Maksetut palkat ja palkkiot		4200	Aktivoidut sosiaalivakuutusmaksut
	4001	Vakinaisten viranhaltijain kk-palkat	...4300	Palvelujen ostot
	4002	Työsuhteisten kuukausipalkat4301	Asiakaspalvelujen ostot
	4003	Opettajien palkat	4300	Asiakaspalvelujen osto valtiolta
	4004	Opettajien lisätyöt	4301	Asiakaspalvelujen osto kunnilta
	4005	Opettajien koulutusajan palkat	4302	Asiakaspalvelujen osto kuntayhtymiltä
	4007	Vakinaisten lääkäreiden palkat	4304	Asiakaspalvelujen osto/lasten laitosh.
	4008	Lääkäreiden sijaiset	4305	Asiakaspalvelujen osto muilta
	4009	Lääkäreiden toimenpidepalkkiot	4306	Yhteispäivystyspalvelujen osto ky:ltä
	4010	Tunti- ja urakkapalkat	4307	Lääkäripalvelujen osto muilta
	4011	Tuntipalkkaisten lomapalkkajaksotus	4308	Lääkäripalvelujen ostot kunnilta
	4012	Erilliskorvaukset	4309	Lääkäripalvelujen ostot ky:ltä
	4013	Sairaus- ja äitiyslomansijaiset4340	Muiden palvelujen ostot
	4014	Vuosilomansijaiset ja muut sijaiset	4340	Toimisto- ja asiantunt.palvelut
	4015	Muut palkat	4342	ICT-palvelut (ent. Atk-palvelut)
	4020	Luottamushenkilöiden palkkiot	4344	Rahoitus- ja pankkipalvelut
	4021	Viranhaltijain ja työn tek. kok.palkkiot	4350	Painatukset ja ilmoitukset
	4022	Asiantuntijapalkkiot	4360	Postimaksut
	4023	Ay-luottamushenkilöiden palkkiot	4361	Puhelinmaksut
	4025	Ansionmenetykskorvaukset	4362	Muut tietoliikennemaksut
	4058	Laskennallisten alvien palkat	4370	Vakuutukset
	4059	Alv-palkat	4380	Puhtaanapito- ja pesulapalvelut
.....4004	Jaksotetut palkat ja palkkiot		4390	Rakennusten rak.ja kunn.pitopalvelut
	4060	Jaksotetut palkat ja palkkiot	4395	Alueiden rak.ja kunn.pitopalvelut
.....4005	Aktivoidut palkat ja palkkiot		4400	Koneiden ja laitt. rak/kunn.pitopalv.
	4065	Aktivoidut palkat ja palkkiot	4410	Majoitus- ja ravitsemispalvelut
.....4230	Henkilöstökorvaukset, henk.korjaukset		4412	Koulutuksen majoitus- ja ravitsemispalve
	4230	Sairausvakuutuskorvaukset	4420	Matkustus- ja kuljetuspalvelut

4422	Koulutuksen matkakustannukset		4707	Yksityisen hoidon tuen kuntalisä
4423	Koulukuljetukset		4710	Omaishoidon tuki
4424	Sos.huoltolain muk.kuljetuspalvelut		4715	Elatustuki
4425	Kansainvälisyysmatkat		4720	Perustoimeentulotuki
4430	Muut sosiaali- ja terveystyöpalvelut		4721	Tarveharkintainen toimeentulotuki
4432	Laboratoriopalvelut		4722	Ennaltaehkäisevä toimeentulotuki
4433	Röntgenpalvelut		4723	Kuntouttava työtoiminta
4434	Tutkimusmaksut		4725	Vammaisille annetut avustukset
4435	Hoitopalvelumaksut		4727	Koulumatkatuki
4440	Koulutuspalvelut		4730	Muut avustukset kotitalouksille
4442	Kulttuuripalvelut		4732	Kesä-kunnossapito
4450	Osuus verokustannuksiin		4733	Talvi-kunnossapito
4460	Muut yhteistoimintaosuudet		4734	Teiden peruskorjaus
4470	Muut palvelut4740		Avustukset yhteisöille
4472	Konekeskuksen palvelut		4740	Avustukset yhteisöille
4474	Maksupostit		4741	Työmarkkinatuen kuntaosuus
4475	Suhdetoiminta ja edustus4750		Avustukset liikelaitoksille
4477	Ystävyysskuntatoiminta		4750	Avustukset liikelaitoksille
4480	Aktivoidut palvelujen ostot	...4800		Muut toimintakulut
4485	Palvelujen ostot lämpölaitokselta4801		Vuokrat
4486	Palvelujen ostot vesilaitokselta		4800	Maa- ja vesialueiden vuokrat
...4500	Aineet, tarvikkeet ja tavarat		4820	Rakennusten ja huoneistojen vuokrat
....4501	Ostot tilikauden aikana		4840	Koneiden ja laitteiden vuokrat
4500	Toimisto- ja koulutarvikkeet		4842	Leasingvuokrat
4510	Kirjallisuus		4860	Muut vuokrat
4520	Elintarvikkeet4900		Muut toimintakulut
4530	Vaatteisto		4900	Välilliset verot
4540	Lääkkeet		4910	Välittömät verot
4542	Hoitotarvikkeet		4920	Käyttöomaisuuden myyntitappiot
4543	Hoitotarvikkeet/ilmajakelu		4930	Ulosottokulut
4550	Puhdistusaineet ja -tarvikkeet		4931	Luottotappiot
4560	Poltto- ja voiteluaineet		4932	Jäsenmaksut/muut yhteisöt
4570	Lämmitys		4935	Toimenpidepalkkiot
4571	Sähkö		4940	Muut kulut
4572	Vesi		4990	Aktivoidut muut kulut
4580	Kalusto	..4999		TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ
4582	Apuvälineet, lääkinnällinen kuntoutus	..5000		Verotulot
4583	Apuvälineet, lainattavat		5000	Kunnan tulovero
4590	Korjaus- ja rakennusmateriaali		5100	Kiinteistövero
4600	Muu materiaali		5200	Osuus yhteisöveron tuotosta
4640	Käyttöom. aktivoidut aineet,tarv.tavarat		5300	Koiravero
4645	Lämmönosto lämpölaitokselta		5400	Muut verot
4646	Vedenosto vesilaitokselta	..5500		Valtionosuudet
....4670	Varastojen lisäys/vähennys		5500	Yleinen valtionosuus
4670	Varastojen lisäys/vähennys		5510	Kunnan peruspalvelujen valt.osuus
...4700	Avustukset		5520	Opetus- ja kult.toimen muut valt.osuudet
....4701	Avustukset kotitalouksille		5600	Sosiaali- ja terveydenhuol. valtionosuus
4700	Lasten kotihoidon tuki		5700	Kunnan opetus- ja kult.toim. valtionos.
4702	Lasten kotihoidon tuen kuntalisä		5800	Rahoitusavustus
4705	Yksityisen hoidon tuki		5850	Muut valtionosuudet

..5900	Arvonlisäveron takaisinperintä		7130	Poistot rakennuksista
..6000	Rahoitustuotot ja -kulut		7140	Poistot kiint. rakenteista ja laitteista
...6001	Korkotuotot		7150	Poistot koneista ja kalustosta
6000	Korkotuotot antolainoista ulkopuolisille		7160	Poistot muista aineell. hyödykkeistä
6010	Korkotuotot antolainoista liikelaitok.		7210	Muut lisäpoistot
6020	Korkotuotot sijoituksista ja talletuk.	...7200		Pysyvien vastaavien myyntivoitot/-tappio
6030	Maksuliikennetilien korot		7200	Pysyvien vastaavien myyntivoitot/-tappio
...6100	Muut rahoitustuotot	...7230		Arvonalentumiset
6100	Osinkotuotot ja osuuspääomien korot		7230	Pysyvien vast. hyödyk. arvonalentumiset
6110	Liikelaitosten peruspääoman tuotto		7240	Vaiht.vastaavien poik. arvonalentumiset
6115	Korvaus peruspääomasta		7250	Arvonalentumisten palautumiset
6120	Verotilitysten korot ja korotukset	..8000		Satunnaiset erät
6130	Viivästyskorkotulot	...8001		Satunnaiset tuotot
6140	Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		8000	Käyttöomaisuuden myyntivoitot
6145	Toimeksiantojen pääomakorot		8010	Omistusosuuksien luovutukset
6150	Kurssivoitot rahoituslainoista		8020	Vahingon-/takauskorv. ja sopimussakot
6160	Arvopapereiden myyntivoitot		8030	Saadut akordit ja konserniavustukset
6165	Sisäiset vakuutusmaksut		8040	Kirjauskäytän. muutoksesta aih. oikaisut
6170	Muut rahoitustuotot		8050	Muut satunnaiset tuotot
6180	Arvonalentumisten palautumiset	...8100		Satunnaiset kulut
...6200	Korkokulut		8100	Käyttöomaisuuden myyntitappiot
6210	Korkokulut lainoista ulkopuolisilta		8110	Omistusosuuksien luovutukset
6230	Korkokulut lainoista liikelaitoksilta		8120	Vahingon-/takauskorvaukset,sopimussakot
6240	Maksuliikennetilien korot		8130	Annetut akordit ja konserniavustukset
...6300	Muut rahoituskulut		8140	Kirjauskäytän. muutoksista aih. oikaisut
6300	Peruspääoman korot jäsenkunnille		8150	Muut satunnaiset kulut
6310	Verotilitysten korot	..8499		TILIKAUDEN TULOS
6320	Viivästyskorot ja korotukset	..8500		Varausten ja rahastojen muutokset
6330	Kurssitappiot rahoituslainoista	...8501		Poistoeron muutos
6350	Luottoprovisiot		8500	Poistoeron lisäys (-)
6360	Arvonalentum. vaiht.vast. rahoit.varois.		8550	Poistoeron vähennys (+)
6370	Arvonalent. pys.vast. sijoituksista	...8600		Varausten muutos
6380	Muut rahoituskulut		8600	Varausten lisäys (-)
..6999	VUOSIKATE		8650	Varausten vähennys (+)
..7000	Poistot ja arvonalentumiset	...8700		Rahastojen muutos
...7100	Suunnitelman mukaiset poistot		8700	Rahastojen lisäys (-)
7100	Poistot aineettomista oikeuksista		8750	Rahastojen vähennys (+)
7110	Poistot tietokoneohjelmista	..8800		TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ
7120	Poistot muista pitkävaikutt. menoista			

Vaalan kunta

Tilikartta F
01.01.2018 - 31.12.2018

Tiliryhmä

Tilinro

	TASE1205	Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.yht.
.1000	VASTAAVAA	1205	Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet
..1001	PYSYVÄT VASTAAVAT	1207	Yhteyshyhteisöosakkeet ja -osuudet
...1002	Aineettomat hyödykkeet	1208	Muut osakk. ja osuudet/osak&om.yhteis.
	1000 Aineettomat oikeudet1209	Liikelaitosten peruspääomaosuudet
	1005 Tietokoneohjelmistot	1209	LIKELAITOSTEN peruspääomaosuudet
	1010 Muut pitkävaikutteiset menot1210	Muut osakkeet ja osuudet
	1020 Ennakkomaksut	1210	Muut osakkeet ja osuudet
...1100	Aineelliset hyödykkeet	1211	Säädepääomat
....1101	Maa- ja vesialueet1212	Osakkeiden ja osuuksien arvonkor.
	1100 Maa- ja vesialueet	1212	Osakkeiden ja osuuksien arvonkor.
	1102 Kiinteistöjen liittymismaksut1214	Joukkovelkakirjalainasaamiset
	1105 Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	1215	JVK-saamiset tytäryhteisöiltä
....1110	Rakennukset	1216	JVK-saamiset jäsenkuntayhtymiltä
	1110 Asuinrakennukset	1217	JVK-saam. osak.ja omistusyht.yhteisöilt.
	1115 Hallinto- ja laitosrakennukset	1218	JVK-saam. kunnilta ja kuntayhtymiltä
	1120 Tehdas- ja tuotantorakennukset	1219	JVK-saamiset liikelaitoksilta
	1123 Muut rakennukset	1220	JVK-saamiset valtiolta
	1125 Rakennusten arvonkorotukset	1221	JVK-saamiset muilta
....1130	Kiinteät rakenteet ja laitteet1230	Muut lainasaamiset
	1130 Maa- ja vesirakenteet	1230	Muut lainasaamiset tytäryhteisöiltä
	1150 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	1231	Muut lainasaamiset jäsenkuntayhtymiltä
....1160	Koneet ja kalusto	1232	Muut lainasaam. osakkuusyhteisöiltä
	1160 Kuljetusvälineet	1233	Muut lainasaam. kuntayht.ja kunnilta
	1168 Sairaala-terv.h yms laitteet	1234	Muut lainasaamiset liikelaitoksilta
	1169 Atk-laitteet	1235	Muut lainasaamiset valtiolta
	1170 Muut koneet ja kalusto	1236	Muut lainasaamiset muilta
....1180	Muut aineelliset hyödykkeet1240	Muut saamiset
	1180 Luonnonvarat	1241	Muut saamiset tytäryhteisöiltä
	1184 Arvo- ja taide-esineet	1242	Muut saamiset jäsenkuntayhtymiltä
	1187 Muut hyödykkeet	1243	Muut saamiset omistusyhteyshyhteisöiltä
....1190	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1244	Liittymismaksut liikelaitoksilta
....1191	Ennakkomaksut	1245	Liittymismaksu (Palautuskelpoiset)
	1190 Ennakkomaksut	1246	Muut saamiset muilta
....1195	Keskeneräiset hankinnat1300	Arvostuserät
	1195 Keskeneräiset hankinnat	1300	Arvostuserät eläkevastuusta
...1200	Sijoitukset	1310	Arvostuserät kurssitappioista
....1201	Osakkeet ja osuudet	1320	Arvostuserät rakennusaikaisista koroista
	1201 Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet	1330	Muut arvostuserät
....1202	Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	..1400	TOIMEKSIANTOJEN VARAT
....1203	Kuntayhtymäosuudet	...1401	Valtion toimeksiannot
	1203 Kuntayhtymäosuudet	1400	Valtion toimeksiantojen ps-tilit

	1410	Välitetyt aravalainat		1705	Siirtyvät korot liikelaitoksilta (pa)
	1411	Välitettyjen aravalainojen korot		1710	Siirtyvät korot muilta (pa)
	1420	Muut valtion toimeksiannot1715		Muut siirtosaamiset
...1440		Lahjoitusrahastojen varat		1715	Muut siirtosaamiset tytäryhteisöiltä(pa)
	1440	Lahjoitusrahastojen varat		1716	Muut siirtosaamiset jäsenkuntayht. (pa)
...1460		Muut toimeksiannot		1717	Muut siirtosaam. omistusyhteisyht. (pa)
	1460	EU-tukien toimeksiannot		1718	Muut siirtosaamiset liikelaitoksilta(pa)
	1470	Asuntoyhtiöiden rakentamismenot		1719	Muut siirtosaamiset muilta (pa)
	1480	Muut toimeksiannot1720		Lyhytaikaiset saamiset
..1500		VAIHTUVAT VASTAAVAT1721		Myyntisaamiset
...1501		Vaihto-omaisuus		1720	Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä (la)
	1500	Aineet ja tarvikkeet		1725	Myyntisaamiset jäsenkuntatyht. (la)
	15001	Lämpökeskuksen halkovarasto		1730	Myyntisaamiset omistusyhteisyht.
	15002	Rakennustarvikevarasto		1735	Kunnan sisäiset myyntisaamiset
	1530	Keskeneräiset tuotteet		1740	Muut myyntisaamiset
	1550	Valmiit tuotteet		17401	Winhit/Hammashoitolaskutus
	1570	Muu vaihto-omaisuus		17405	Terveyskeskus/Effica
	1590	Ennakkomaksut		17406	Perusturvan laskut
...1600		Saamiset		17407	Vuodeosastomaksut
....1601		Pitkäaikaiset saamiset		17421	Palvelukotimaksut
.....1602		Myyntisaamiset		17422	Muu peruspalvelu
	1600	Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä (pa)		17423	Päivähoito
	1605	Myyntisaamisesta jäsenkuntayhtymiltä (pa)		17424	Vanhustyö
	1610	Myyntisaam. muilta omistusyhteisyht.(pa)		17431	Sivistystoimen laskut
	1615	Kunnan sisäiset myyntisaamiset (pa)		17433	Kansalaisopisto/Hellewi
	1620	Myyntisaamiset muilta (pa)		17440	Venepaikkalaskutus
.....1630		Lainasaamiset		17441	Tontinvuokrat
	1630	Lainasaamiset tytäryhteisöiltä (pa)		17442	Teollisuus- ja toimitilavuokrat
	1635	Lainasaam. jäsenkuntayhtymiltä (pa)		17443	Maa-aineslupamaksut
	1640	Lainasaam. muilta omistusyhteisöiltä(pa)		17444	Muu ympäristötoimi
	1642	Lainasaam. kunnilta ja kuntayhtym. (pa)		17445	Vuokra-asuntojen sähkölaskut
	1645	Lainasaamiset valtiolta (pa)		17451	Yleishallinnon laskut
	1646	Lainasaamiset VESIHUOLTOLAITOKSELTA		17453	Aravalaskut
	1647	Lainasaamiset muilta (pa)		17460	Pegasos myyntisaamiset
	1650	Kunnan sisäiset lainasaamiset (pa)		17461	Pegasos aravalainalaskut
	1654	Lainasaamiset/velkajärj.saamiset		17480	Vanhat vuokrasaavat/RvtIV
	1655	Lainasaamiset muilta (pa)		17481	Kiha-vuokrasaavat
.....1660		Muut saamiset		17482	Kiha-vuokrankanto saatav/ennakot
	1660	Muut saamiset tytäryhteisöiltä (pa)		17498	Myyntireskontran välitili
	1662	Muut saamiset jäsenkuntayhtymiltä (pa)		17499	Myyntireskontran selvittelytili
	1665	Muut saamiset omistusyhteisyht. (pa)1750		Lainasaamiset
	1666	Valtionosuussaamiset (pa)		17452	Taloushallinnon laskut
	1668	Kunnan sisäiset muut saamiset (pa)		1750	Lainasaamiset tytäryhteisöiltä
	1675	Elatustukimaksusaamiset (pa)		1755	Lainasaamiset jäsenkuntayhtymiltä
	1688	Muut saamiset (pa)		1758	Lainasaamiset omistusyhteisyhteisöiltä
.....1690		Siirtosaamiset		1760	Lainasaamiset muilta kunta- ja kuntayht.
.....1691		Siirtyvät korot		1762	Lainasaamiset valtiolta
	1690	Siirtyvät korot tytäryhteisöiltä (pa)		1763	Lainasaamiset VESIHUOLTOLAITOKSELTA
	1695	Siirtyvät korot jäsenkuntayht. (pa)		1765	Kunnan sisäiset lainasaamiset
	1700	Siirtyvät korot omistusyhteisyht. (pa)		1766	Palkkaennakkosaavat

1767	Kumppaniksi ry		1811	Puhelinmaksujen selvittelytili
1768	Kyläyhdistyksiltä		1812	Postimaksujen selvittelytili
1770	Lainasaamiset muilta (la)1815		Siirtosaamiset
.....1780	Muut saamiset1816		Siirtyvät korot
1780	Muut saamiset tytäryhteisöiltä		1815	Siirtyvät korot tytäryhteisöiltä
1785	Muut saamiset jäsenkuntayhtymiltä		1818	Siirtyvät korot jäsenkuntayhtymiltä
1790	Muut saamiset omistusyht.yhteisöiltä		1819	Siirtyvät korot omistusyhteisyhteisöiltä
1791	Käyttötalouden valtionosuussaamiset		1820	Siirtyvät korot liikelaitoksilta
1792	Investointien valtionosuussaamiset		1821	Siirtyvät korot muilta
1795	Kunnan sisäiset muut saamiset1822		Muut siirtosaamiset
1796	Käyttöomaisuuden välitili		1822	Muut siirtosaamiset tytäryhteisöiltä
1797	Pääkassan välitili		1823	Muut siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä
1798	Menojen selvittelytili		1824	Muut siirtosaam. omistusyht.yhteisöiltä
17982	Palkkasaatavien tili		1825	Muut siirtosaamiset liikelaitoksilta
1799	Rahatilien väliset siirrot		18251	SIIRTOSAAMISET LÄMPÖLAITOKSELTA
1800	Elatustukimaksusaamiset		18252	SIIRTOSAAMISET VESILAITOKSELTA
1802	Koiraverosaamiset		1826	Muut siirtosaamiset muilta
1805	Arvonlisäverosaamiset		1827	Siirtosaam.Rokuanjärventien peruskorj.
18051	8%:n alv vähennyskelpoiset		1828	Työllistämistukisaamiset
18052	17%:n alv vähennyskelpoiset	...1830		Rahoitusarvopaperit
18053	22%:n alv vähennyskelpoiset1831		Osakkeet ja osuudet
18054	12%:n alv vähennyskelpoinen		1830	Osakkeet ja osuudet
18055	22%:n alv yht.vero vähennyskelpoiset1850		Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin
18058	9% vähennysjärjestelmä		1850	Sijoitukset valtion velkasitoumuksiin
18059	13% vähennysjärjestelmä		1855	Sijoitukset kuntatodistuksiin
18060	23% vähennysjärjestelmä		1860	Sijoitukset muihin rahamarkkinainstrum.
18061	23% rakent.palv.osto/ vähenn.järj1870		Joukkovelkakirjalainasaamiset
18062	24% Eu-palvelut/tavarat/vähenn.järj		1870	JVK-saamiset valtiolta
18063	23% Osto ulkomaalaiselta/vähenn.järj		1875	JVK-saamiset kunnilta ja kuntayhtymiltä
18070	10% vähennysjärjestelmä		1880	JVK-saamiset muilta
18071	14% vähennysjärjestelmä1890		Muut arvopaperit
18072	24% vähennysjärjestelmä		1890	Muut arvopaperit
18073	24% rakent.palv.osto/vähenn.järj	...1900		Rahat ja pankkisaamiset
18081	8%:n alv palautuskelpoiset		1900	Kassatilit
18082	17%:n alv palautuskelpoiset		1901	Korttisaatavatili
18083	22%:n alv palautuskelpoiset		1920	Sampo 800015-860839/yleinen
18084	12%:n alv palautuskelpoiset		1921	Sampo 800013-70296718/perusturva
18085	22%:n alv yhteisövero palautuskelpoiset		1922	Sampo 800014-2184429/korjausavustukset
18086	Laskennallinen 5% arvonlisävero		1930	Kainuun Op 576096-1150/yleinen
18088	9% palautusjärjestelmä		1931	Kainuun Op 576096-415632/kiha-vuokrat
18089	13% palautusjärjestelmä		1932	FI0451380820026155/Yht.koul. opp.kunt
18090	23% rakent.palv.osto/palautusjärj.		1933	FI8057609620014050/lukion opisk.kun
18091	23% palautusjärjestelmä		1934	Nordea FI7418413000005756
18092	23% Eu-palvelut/tavarat/palautusjärj.		1940	Postisiirtotilit
18093	24% Eu-tavaroista		1960	Talletustilit
18094	10% palautusjärjestelmä		1980	Sisäiset yhdyttilit
18096	14% palautusjärjestelmä	.2000		VASTATTAVAA
18097	24% palautusjärjestelmä	..2001		OMA PÄÄOMA
18098	24% rakent.palv.osto/palautusjärj	...2002		Peruspääoma
1810	Muut saamiset		2000	Peruspääoma

...2005	Liittymismaksurahasto		2399	Muiden toimeksiantojen pääomat
	2005 Liittymismaksurahasto	..2400		VIERAS PÄÄOMA
...2010	Arvonkorotusrahasto	...2401		Pitkäaikainen
	2010 Arvonkorotusrahasto2402		Joukkovelkakirjalainat
...2015	Muut omat rahastot		2400	JVK-lainat markkamääräiset (p.a)
	2015 Rahastopääomat		2405	JVK-lainat valuuttamääräiset (p.a)
...2040	Edellisten tilikausien yli/alijäämä2410		Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta
	2040 Edell. tilikausien yli-/alijäämä		2410	Sampo pankki Oyj (p.a)
...2050	Tilikauden yli-/alijäämä		2411	Kuntarahoitus Oy:ltä (p.a)
	2050 Tilikauden yli-/alijäämä		2412	Lainat Kuntien Asuntoluotto Oy:ltä (p.a)
..2100	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		2413	Lainat muilta kotim. rah./vak.lait.(p.a)
...2101	Poistoero		2414	Lainat ulkom. rah./vak.laitoksilta (p.a)
	2100 Poistoero		2416	Osuuspankki (p.a)
...2110	Vapaaehtoiset varaukset2420		Lainat julkisyhteisöiltä
	2110 Investointivaraukset		2420	Lainat valtiolta (p.a)
..2120	PAKOLLISET VARAUKSET		2421	Lainat kunnilta ja kuntayhtymiltä (p.a)
...2121	Eläkevaraukset		2422	Lainat kuntien eläkevakuutukselta (p.a)
	2120 Eläkevaraukset		2423	Lainat muilta sosiaaliturvarahast.(p.a)
...2131	Muut pakolliset varaukset		2424	Etera-keskinäinen eläkevak.yhtiö(p.a)
	2130 Pakollinen varaus kuntayhtymät2430		Lainat muilta luotonantajilta
	2131 Kaatopaikkavaraus		2430	Lainat muilta kotim. luotonantajilta(pa)
	2132 Rakennusten purkuvaraus		2435	Lainat muilta ulkom. luotonantajilta(pa)
..2300	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT2440		Saadut ennakot
...2301	Valtion toimeksiannot		2440	Saadut ennakot tytäryhteisöiltä (p.a)
	2300 Välitetyt aravalainat		2442	Saadut ennakot jäsenkuntayhtymiltä (p.a)
	2310 Välitetyt valtion lainat		2445	Saadut ennakot osakkuusyhteisöiltä (p.a)
	2320 Muut valtion toimeksiantojen pääomat		2446	Saadut sisäiset ennakot (p.a)
	2321 Rintamaveteraanien kuntoutus		2447	Kiha-vuokravakuudet (p.a)
	2322 Energiataloudelliset avustukset		2448	Saadut ennakot muilta (p.a)
...2325	Lahjoitusrahastojen pääomat2450		Ostovelat
	2325 Testamenttilahjoitus		2450	Ostovelat tytäryhteisöille (p.a)
	2326 Valtion perintö(Väisänen Joonas)		2451	Ostovelat jäsenkuntayhtymille (p.a)
	2327 Lammenrannan vihkiäiset		2452	Ostovelat omistusyht.yhteisöiltä (p.a)
	2328 Oulujärven koulun 50 v-juhla		2453	Sisäiset ostovelat (p.a)
	23281 Lukion 50 v-juhla		2454	Ostovelat muille (p.a)
	23282 Koulukeskuksen vihkiäisjuhla2460		Muut velat
	23283 Yhtenäiskoulun oppilaskunta		2460	Muut velat tytäryhteisöille (p.a)
	23284 Lukion opiskelijakunta		2462	Muut velat jäsenkuntayhtymille (p.a)
	2329 K.Takalan stipendit		2463	Muut velat osakkuusyhteisöille(pa)
	2391 Kansalaisopiston stipendit		2464	Muut velat muille kunta/kuntayhtym.(pa)
	2392 Lukion muut stipendit		2466	Muut velat valtiolle (p.a)
...2330	Muut toimeksiantojen pääomat		2467	Sisäiset muut velat (p.a)
	2330 Asuntoyhtiöiden rakennusaikaiset tulot		2468	Muut velat muille (p.a)
	2350 Henkilöstökassa		2469	Liittymismaksut ja muut velat (p.a)
	2360 Elatusturvan ulkoinen selvittelytili2470		Siirtovelat
	2361 Elatusavun selvittelytili		2470	Siirtyvät korot tytäryhteisöille (p.a)
	2362 Elatusavun välitystili		2472	Siirtyvät korot jäsenkuntayhtymille (pa)
	2365 Ay-jäsenmaksujentili		2475	Siirtyvät korot osakkuusyhteisöiltä (pa)
	2375 Puoluejäsenmaksujen tili		2477	Siirtyvät korot liikelaitoksille (p.a)
	2390 Ulosottojen tili		2478	Siirtyvät korot muille (p.a)

.....2471	Siirtyvät korot	2556	Tilitettävä arvonnlisävero
...2500	Lyhytaikainen	25561	ALV 8% Myynti
....2501	Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	25562	ALV 17% Myynti
2500	JVK-lainat markkamääräiset (l.a)	25563	ALV 22% Myynti
2505	JVK-lainat valuuttamääräiset (l.a)	25564	ALV 22% Myynti/Palkat
....2510	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25565	ALV 12% Myynti
2510	Sampo pankki Oyj (l.a)	25567	ALV 9%:n myynti
2511	Kuntarahoitus Oy:ltä (l.a)	25568	ALV 13%:n myynti
2512	Lainat Kuntien Asuntoluotto Oy:ltä (l.a)	25569	ALV 23%:n myynti
2513	Lainat muilta kotim. rah./vak.lait.(l.a)	2557	Ennakonpidätysvelka (l.a)
2514	Lainat ulkom. rah./vak.lait. (l.a)	25570	ALV 23% Myynti/Palkat
2515	Lyhennysosuudet/kotim.rah.laitok. (l.a)	25571	ALV 23% Myynti/ Käännetty
2516	Osuuspankki (l.a)	25572	ALV 10%:n myynti
....2520	Lainat julkisyhteisöiltä	25573	ALV 14%:n myynti
2520	Lainat valtiolta (l.a)	25574	ALV 24%:n myynti
2521	Lainat kunnilta ja kuntayhtymiltä (l.a)	25575	24% Rak.palv/ EU/ maksettava alv
2522	Lainat kuntien eläkevakuutukselta (l.a)	25576	ALV 24% Myynti/Palkat
2523	Lainat muilta sosiaaliturvarahast.(l.a)	2558	Sosiaaliturvamaksuvelka (l.a)
2524	Etera-keskinäinen eläkevak.yhtiö (l.a)	2559	Maksamattomat palkat (netto)
2525	Lyhennysosuudet/julkisyhteisöt (l.a)	2560	Tulojen selvittelytili
....2530	Lainat muilta luotonantajilta	25601	Palkoista peritt.selvittelytili
2530	Lainat muilta kotim.luotonantajilta (l.a)	25602	Vuokrien selvittelytili
2531	Lainat muilta ulkom.luotonantajilta (l.a)	2561	Kehitysvamm.tukiliitto
2535	Lyhennysosuudet/muut luotonantajat (l.a)	25611	Huollettavien tili 1
2536	Kassalainat (l.a)	25612	Huollettavien tili 2
....2540	Saadut ennakot	2562	SOTE/ Selvittelyt
2540	Saadut ennakot tytäryhteisöiltä (l.a)2570		Siirtovelat
2541	Saadut ennakot jäsenkuntayhtymiltä (l.a)....2571		Siirtyvät korot
2542	Saadut ennakot osakkuusyht.yhteis. (l.a)	2570	Siirtyvät korot tytäryhteisöille
2543	Työkeskuksen ennakot (l.a)	2571	Siirtyvät korot jäsenkuntayhtymille
2544	Kiha-vuokraennakot (l.a)	2572	Siirtyvät korot osakkuusyht.yhteisöille
....2545	Ostovelat	2574	Siirtyvät korot liikelaitoksille
2545	Ostovelat tytäryhteisöille (l.a)	2575	Siirtyvät korot muille
2546	Ostovelat jäsenkuntayhtymille (l.a)2580		Lomapalkkajaksotus
2547	Ostovelat/ TTT ja lastensuojelu (l.a)	2580	Lomapalkkajaksotus
2548	Sisäiset ostovelat (l.a)	2581	Tuntipalkkaisten lomapalkkajaksotus
25481	Ostoreskontra/Kirjauspiste 01(perust)	2582	Muut jaksotukset
25482	Ostoreskontra/Kirjauspiste 02(sivistys)2583		Valtionosuusennakot
25483	Ostoreskontra/Kirjauspiste 03(tekninen)	2583	Valtionosuusennakot
25484	Kunnan ostolaskut2584		Muut siirtovelat
25485	Kierrätettävät ostolaskut	2584	Muut siirtovelat tytäryhteisöille
25488	Ostoreskontran välitili/Pegasos	25841	Laskennallinen vero
25489	Ostoreskontran välitili	2585	Muut siirto velat jäsenkuntayhtymille
2549	Ostovelat muille (l.a)	2586	Muut siirtovelat osakkuusyht.yhteisöille
....2550	Muut velat	2587	Muut siirtovelat liikelaitoksille
2550	Muut velat tytäryhteisöille (l.a)	25871	SIIRTOVELAT LÄMPÖLAITOKSELLE
2551	Muut velat jäsenkuntayhtymille (l.a)	25872	SIIRTOVELAT VESILAITOKSELLE
2552	Muut velat osakkuusyht.yhteisöille (l.a)	2588	Työttömyys- ja tapaturmavak.m/työnantaja
2554	Sisäiset muut velat (l.a)	2589	Taloudellinen tuki/ työnantaja
2555	Muut velat muille (l.a)	25891	KUEL-maksu/ työnantaja

25892	Eläkemenoper.KUEL-maksu/ työnantaja	25902	KUEL-maksu/ luottamushenkilö
25893	Varhe-maksu/ työnantaja	25903	LEL-maksu/ palkansaaja
25894	LEL-maksu/ työnantaja	25904	VEL-maksu/ palkansaaja
25895	VEL-maksu/ työnantaja	25905	TAEL-maksu/ palkansaaja
25896	TAEL-maksu/ työnantaja	2599	Muut siirtovelat muille
2590	Työttömyysvakuutusmaksu/ palkansaaja	2600	Keva/eläkemenoperust. ja varhe
25901	KUEL-maksu/ palkansaaja		

12 OSASTOJEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUONNA 2018 JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Hallinto-osasto:

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit/ toteutuma
Vetovoimainen työpaikka				
Ammattitaitoinen henkilökunta	Aktiivinen ja asiantunteva rekrytointi	Uuden henkilökunnan rekrytointi ja tehtäväkuvien jäsentäminen	Lautakunnat, kunnanhallitus, valtuusto	Henkilöstö rekrytoitu avoimiin tehtäviin. Kokeiltu uusia rekrytointikanavia, esim. rekrytointivideo sosiaalisessa mediassa. Tehtäväkuvat määritetty, niiden täsmentämistä jatketaan vuonna 2019
	Kaikille henkilöstöryhmille mahdollisuus oman alansa koulutukseen / tapaamisiin	Uuden henkilökunnan kouluttaminen tarpeiden mukaan	Esimiehet	Tarpeellisiin koulutuksiin on osallistuttu. Etäkoulutuksia on myös hyödynnetty monipuolisesti.
Esimiehillä on hyvä muutoksen johtamisen taito	Maakuntauudistukseen valmistautuminen	Kasvupalvelulain tuomien muutoksien huomioiminen toiminnan suunnittelussa	Kunnanjohtaja, elinvoimalautakunta, kunnanhallitus	Lautakunta tehnyt arvioin kasvupalvelulain ja maakuntauudistuksen tuomista mahdollisista muutoksista
Avoin keskustelukulttuuri ja mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön kunnossa	Kehityskeskustelujen uudistaminen	Johtajasopimuksen laatiminen kunnanjohtajalle	Kunnanhallitus Kunnanjohtaja	Johtajasopimus tehty ja kunnanvaltuusto on sen hyväksynyt. Kehityskeskustelut on käyty henkilöstön kanssa, ja uuden Puhuria! -toimintamallin käyttöönoton valmistelu on käynnissä.
Henkilökunnan osaaminen on tunnistettu ja käytössä	Omasta organisaatiosta kartoitetaan osaamista osaamisvajaisiin	Toimistotiimin osaamisen kartoittaminen ja kehittäminen osaksi viestintää ja elinkeinojen kehittämistä	Hallintojohtaja Kunnanjohtaja	Toimistotiimin tehtäviä on osittain muutettu. Lisäksi toimistotiimin esimiesrakennetta on muutettu.
Yhteisöllinen ja hyvinvoiva				
Kuntalaisten vaikuttamisen mahdollisuuksien parantaminen	Viestintä monipuolistuu	Kunta ottaa käyttöön kauppojen auloihin ja vastaaviin sijoitetut infotaulut	Kunnanjohtaja Viestinnän asiantuntija	Tauluja ei ole otettu vielä käyttöön, kilpailutus työn alla.
Vaala-hengen kasvattaminen	Kukoistavat pienyhteisöt	Kylien yhteyshenkilöt / kyläkehittäjien tiimi	Kunta ja kyläyhdistykset	Sulautetaan osaksi ikäkausiverkostojen työtä. Hyte-kyläkortit vuonna 2019 kylittäin.
	Aarre löytyy Vaalasta tapahtumaviikon kehittäminen	Tapahtumaviikolle löydetään yhteinen toimintatapa	Järjestöt ja yritykset yhteistyössä Vapaa-aikajohtaja tms.	Aarre-viikko on järjestetty ja siinä on hyödynnetty yhdistysten tapahtumia.

	Kotiseutuylpeys omista käyntikoh-teista ja luonnosta	Lamminahon talon toiminnan kehittäminen ja markkinointi	Yhteistyö Museovieraston, Senaatti-kiinteistöjen, Oulun yliopiston ja Pohjois-Pohjanmaan museon kanssa	Lamminahon taloa on hyödynnetty kulttuuri-kohteena ja siellä käynyt aikaisempia vuosia enemmän matkailijoita.
		Kassu Halonen Taidetalon toiminnan kehittäminen	Manamansalon musiikki- ja taideyhdistys ja Kassu Halonen	Kassu Halonen taidetalo on kesäaikaan palvellut monipuolisesti matkailijoita, kyläläisiä ja leiriläisiä. Talviaikaan taidetalo on ollut yhdistysten käytettävissä.
	Oulujärven retkeilyalueen merkityksen tiedostaminen ja muiden retkeilykohteiden kehittäminen	Kunnan ylläpitämät reitistöt kuntoon Rokua Geoparkin ja Oulujärven retkeilyalueen tunnetuksi tekeminen	Tekninen osasto Työllistämishankkeet	Vuoden aikana tekeillä olleessa matkailun kehittämissuunnitelmassa kunnan reitistöt ja alueen markkinointi on otettu huomioon. Rokua-vaara voitti vuoden 2018 retkikohde -kilpailun, ja Geoparkin tunnettavuus kasvoi sen myötä.
Yhteistyön lisääminen eri yhteisöjen kesken	Kyläyhdistysten sekä muiden kyllä toimivien järjestöjen yhteistyön tukeminen ja kannustaminen	Kyläparlamentti koontuu 1-2 kertaa vuodessa Järjestöavustuksilla kannustetaan yhteistyöhön	Vapaa-aikapalvelut, kyläyhdistykset	Kyläparlamenttia ei ole pidetty. Valmis-teilla olleessa järjestöavustuskriteereissä yhteistyö on otettu huomioon.
Viihtyisä				
Viihtyisä elinympäristö	Vaalan taajamaan julkisivu on viihtyisä	Jouluvalaistus	Kunta, yritykset, Pienkiinteistöyhdistys	Jouluvalaistus on järjestetty kunnan toimipisteisiin. Katuvalaistus ei ole toteutunut.
Monipaikka-asumisen edellytykset paranevat	Työelämän murros hyödynnetään Vaalan hyväksi. Vaala veto-voimainen etätyön ympäristö.	Etätyötilojen järjestäminen kunnan toimesta Perustetun etätyötilan ylläpito ja markkinointi	Kunta, viestinnän asiantuntija	Yhteisöllinen työtila Voimala on järjestetty kunnantalolle. Kunnassa on otettu käyttöön etätyön periaatteet ja etätyösopimusmalli.
		Hoffice-mallin markkinointi	Hoffice-yhteisö, hallintojohtaja, viestinnänasiantuntija	Hofficemalli ei ole toteutunut
Yritysmönteinen				
Olemme houkutteleva alue uusille yrityksille ja investoinneille	Suunnitelmallinen viestintä	Viestintätiimin toiminta käynnistetään. Oulujokilaakson yhteinen viestintätiimi toimii ja sitä koordinoi viestinnän asiantuntija	Vaalan kunnan elinkeinopalvelut yhteistyössä Humanpoliksen ja Kainuun Edun kanssa. viestinnän asiantuntija	Viestintätiimi on koontunut säännöllisesti ja viestintäsuunnitelma on valmistunut.
	Klusteriajattelu	Klusteriohjelman laadinta (matkailu, elintarvikesektori, kauppa)	Kumppanina Humanpolis, Vaalan yrittäjät ja MTK Vaala	Erillistä klusteriohjelmaa ei ole laadittu. Humanpoliksen ja

			Oulujokivarren kuntien kanssa on vuoden aikana työstetty yhteistä matkailun kehittämissuunnitelmaa.
Juurevan rahan ja osaamisen houkuttelu alueelle	Syksyllä 2017 kehitetty mallia juurevasta kekri-illallisesta jatketaan.	Elinvoimalaitakunta Kunnanjohtaja	Ei ole toteutunut.
Alueen matkailun vetovoiman kasvu	Matkailun klusteriohjelma	Oulujokivarren kunnat, Humanpolis, alueen yritykset	Matkailun kehittämissuunnitelmaa Vaalan, Utajärven ja Muhoksen alueelle on työstetty palveluntuottajan johdolla vuonna 2018. Suunnitelma on valmis vuoden 2019 alkupuolella.
	Matkailuyritysten nostaminen kansainväliselle tasolle. (Yritysryhmähanke)	Humanpolis	Humanpolis Oy on pää toteuttajana Rokua Geopark -aika matka, sekä Matkailuviennin kasvuhanke – Attractive Oulu Region 2020 -hankkeissa. Erityisesti AOR-hankkeen kautta kansainvälinen turismi on alueella lisääntynyt.
	Yhteistyö Oulujärven alueella	Oulujärven Jättiläiset (Oulujärvi-Vuokatti -hanke)	Vaala on Oulujärven Jättiläisten kautta ollut mukana edistämässä Oulujärven matkailua. Nettisivut uudistettu vuoden aikana. Kahdenvälisiä neuvotteluja Paltamon kunnan kanssa matkailun kehittämiseksi myös käyty.
Matkailua ja kauppaan tukevia tapahtumia on ympäri vuoden ja niiden markkinoinnissa tehdään yhteistyötä. Antiikista ja kulttuurista nousee vielä voimakkaammin yksi Vaalan vetovoimitekijä.	Tuetaan ja kannustetaan yritysten tai yhteisöjen tuottamia matkailullisesti merkittäviä tapahtumia. Kunta keskittää matkailupalvelujen ja alueen markkinointia Geopark statuksen alle. Nykyisten tapahtumien laadukkaampi markkinointi ja toimijoiden välisen yhteistyön lisääminen.	Kunnan määrärahat Alueen matkailuyritykset ja järjestöt, Humanpolis	Kunta on avustanut järjestöjen tapahtumia kohdeavustuksilla. Osa suunnitelluista tapahtumista on jäänyt toteutumatta ja näin ollen maksamatta. Erityisesti kesäaikaan kunnassa on järjestetty lukuisia kulttuuri-, musiikki- ja urheilutapahtumia.

		Aarre tapahtumakonseptin kehittäminen antiikin ja kulttuurin ympärillä		
Paikallisen yrittäjyyden edellytykset ovat kunnossa	Paikallisen yritysneuvonnan tarjoaminen	Säännöllinen infokirje yrityksille Yrittäjien illan järjestäminen	Humanpolis ja kunnan elinkeinopalvelut, Vaalan yrittäjät, MTK Vaala	Yrittäjien ilta järjestetty lokakuussa Vaalan yrittäjien vetovastuulla. Yhteyttä yrittäjiin on pidetty pääasiassa sosiaalisen median kautta. Yritysvierailuja on vuoden aikana toteutettu runsaasti.
	Infrastruktuurista huolehtiminen (valokuitu, logistiikka)	Uusien valokuituliittymien saaminen jo rakennetun valokuidun piiriin	Yhteistyö Kainuun kanssa	Uusia liittymiä valtion ja kunnan tuella rakennettuun verkkoon on liittynyt vuonna 2018 2 kpl. Tilaajamäärä on nyt siis 87 kpl.
	Omistajavaihdosten onnistumisen tukeminen	Omistajavaihdostilanteet tulevat ajoissa palvelutarjoajien tietoon	Kainuun Etu, P-P yrittäjät, Kunnanjohtaja	
	Alueen matkailun vetovoiman kasvu	Ravintolapalvelujen ja maastoruokailuiden kehittäminen	Humanpolis, alueen yritykset	Rokua Geoparkin alueella kolme yritystä on Geofood-ruuan tuottajia. Vuodenvaihteessa Manamansalon Portti sai Geofood-merkin.
	Yrittäjyyskasvatus osaksi arkea	Kehitetään edelleen kannustavaa kasvatus- ja yritys- ja yhteistyössä yhdistysten (MTK, yrittäjähdistys, 4-H) ja yritysten kanssa. Kummiluokkatoiminnan vakiinnuttaminen Yritysten / yrittäjän / yrityskummin kummiluokka. Vetoa Vaalaan – hankkeen kyselyiden kautta kehittämissuunnitelmien saaminen mukaan yrittäjyyskasvatukseen.	Lautakunnat yhdessä, koulu, Vaalan 4-H, Mökkineuvosto, nuorisoneuvosto	Yrittäjyyskasvatusta toteutetaan yhtenäiskoulussa yhteistyössä useiden sidosryhmien kanssa. Kummiluokkatoiminta pyörii 7. luokasta eteenpäin, joista jokaisella luokalla on kummiyritys. 6. luokalla alkaa yritys- ja kyläkoulu.
Paikallinen työikäinen väestö on osavaa	Koulutusmahdollisuuksien parantaminen lähiopetuksen avulla	Jatketaan hyvää yhteistyötä TE-toimiston kanssa rekry- ja täydennyskoulutuspalveluiden tarjoamisessa	Kunnan keskushallinto, Jouni Korhonen TE-palvelut, yritykset, työnantajat, Kansalaisopisto	Vuoden aikana on järjestetty yhteistyössä TE-toimiston kanssa yksi koulutus. TE-toimisto on lisäksi ollut mukana nuorten työpajan ohjausryhmässä. TE-toimiston järjestämässä nuoret

				kohti työtä –koulutuksessa on ollut mukana kolme vaalalaista nuorta.
Olemme fiksu hankkija	Hankintaosaamisen parantaminen yrityksissä ja kunnassa ja Clou diajärjestelmä on tehokkaassa käytössä	Koulutus	Kunnan hallintopalvelut, P-P yrittäjät, Vaalan yrittäjät	Vuoden aikana on järjestetty kaksi koulutusta kunnassa. Clou dia on käytössä hankintaohjeen mukaisesti.
	Hankintojen avoimuus	Kunnan hankintasuunnitelman julkaiseminen	Kunnan johtoryhmä, elinvoimalautakunta	Joulukuussa järjestettiin yhdessä P-P:n Yrittäjien ja ProAgrarian kanssa yrityksille suunnattu suuri hankintailta, jossa käytiin avoimen markkinavuoropuhelun hengessä läpi myös kunnan tulevan vuoden tiedossa olevat hankinnat ja investoinnit. Tarkka hankintasuunnitelma ei ole toteutunut. Suunnitelmissa on vuonna 2019 päivittää uuden hankintalain myötä kunnan hankintaohje, jonka jälkeen tehdään hankintasuunnitelma. Markkinavuoropuhelua lisätään ja kilpailuissa otetaan huomioon innovatiiviset hankinnat.
	Vaalan kunnan elintarvikkeiden hankintastrategian laadinta	Yhteinen kokoontuminen lähi- ja luomuruokatuottajien ja vaikuttajien kanssa.	Elinvoimalautakunta	Ei ole toteutunut.
Palvelukunta				
Saavutettavissa olevat lähipalvelut	Yrityspalvelut turvataan lähipalveluna	Hyvä yhteistyö yhteiskumppaneiden kanssa ja muutoksiin varautuminen Kainuun Edun toiminnassa	Kunnanjohtaja Elinvoimalautakunta Kunnanhallitus	Yrityksen perustamiseen ja kehittämiseen tarjotaan palveluita Vaalassa Kainuun Edun ja Oulunkaaren elinkeinoneuvonnan kautta.
Taloudellisesti vakaat fiksu omistajat				
Korjausvelka hallinnassa	Retkeilyreitistö palvelee vapaa-aikaa ja matkailua	Laaditaan 10 v. korjaussuunnitelma	Tekniset palvelut	Retkeilyreittien kunnostuksen osalta odotetaan matkailun kehittämissuunnitelman valmistumista ja Humanpoliksen kautta haettavaa hanketta reitistöjen parantamiseksi.

	Yrityskiinteistöt		Tekniset palvelut	Teknisellä osastolla on syksyn henkilöstövaihdosten (tekninen johtaja, rakennusmestari) jälkeen alettu valmistella laajaa kiinteistökartoitusta, jonka pohjalta laaditaan kiinteistöstrategia vuonna 2019.
Tonttikauppa on aktiivista	Tonttien myyntiastennousee	Yhteinen tonttikampanja Oulujokilaakson kuntien kanssa	Viestinnän asiantuntija Humanpolis	Tontteja markkinoitiin yhdessä Oulujokivarren kuntien kanssa Rakentajamessuilla. Tonttien myymisen edistämiseksi on arvioitettu ja sen myötä laskettu niiden listahintoja. Työ jatkuu vuonna 2019. Tonttien markkinoinnissa ja myynnissä on kokeiltu huutokaupat.com -palvelua, jolla on saavutettu laajasti näkyvyyttä.
Tytäryhtiöiden toiminta on tuloksekasta	Kehittämisyhtiöiden roolit ovat selkeät suhteessa yrityksiin ja omistajaan	Humanpoliksen toiminnan suuntaaminen matkailuun	Kunnanhallitus Yhtiökokousedustaja	Humanpolis on keskittynyt matkailun edistämiseen ja matkailua tukevien hankkeiden hallintaan.
Myönteisesti tunnettu				
Vaala- ja aluebrändien vahvistaminen (Geopark, Oulujärven matkailualue, Rokuan kansallispuisto, Oulujokivarsi)	Alueen viestinnän parantaminen	Viestintäsuunnitelman täytäntöönpanon aloittaminen Kunnan sisäisen viestintätoiminnan aktiivinen toiminta	Humanpolis Johtoryhmä	Viestintäsuunnitelma valmistui loppuvuodesta, ja koko henkilökunnalle järjestettiin siihen liittyviä koulutuksia. Kunnan viestintätoiminta on kokoontunut aktiivisesti vuoden mittaan.
		Matkailumarkkinoinnin määrärahojen kartoittaminen Humanpoliksen alueella ja markkinoinnin suuntaaminen	Humanpolis, Vaala, Utajärvi, Muhos Oulujärven Jättiläiset	Markkinoinnin resurssien kartoittamisesta ja mahdollisesta yhdistämisestä Oulujokivarren kuntien ja Humanpoliksen kanssa on neuvoteltu vuoden mittaan Ystävien kokouksissa. Humanpoliksen graafisen suunnittelijan ponnoksella markkinoinnin ilmettä on yhdenmukaistettu. Työ jatkuu vuonna 2019.
		Oulujokilaakson uutiset aikakauslehti		Oulujokivarren kuntien yrittäjäyhdistykset julkaisivat syksyllä

	(Matkailu, Tontit, yritykset) 1krt/vuosi		sanomalehden, joka jaettiin ilmaisjakeluna kaikkiin talouksiin. Kunnat ja alueen yritykset olivat julkaisussa laajasti näkyvissä.
Vaala lähi- ja luomuruokapitäjä	GEO FOOD logon hyödyntäminen/oman logon laadinta, logokilpailu	Elinvoimalautakunta	Geofood-yrityksiä on Humanpoliksen alueella kolme. Manamansalon Portti sai vaalalaisena yrityksenä statuksen vuodenvaihteessa. Kunnan logo uudistetaan kokonaisvaltaisen brändiuudistuksen yhteydessä vuonna 2019.
Tulomuuttopalvelu toimivat	Tulomuuttoesite ja kirje käytössä Tulomuuttoinfo kieliversioineen kunnan nettisivuilla Tulomuuttopalvelun kokoaminen kirjastoon Kunnan keskusinfon koulutus tulomuuttoon liittyen	Kunnan johtoryhmä Lautakunnat Kirjasto	Tulomuuttoesite on ollut jaossa kunnavirastolla. Kirjeitä ei ole kuntaan muuttaneille lähetetty.

Vapaa-aikapalvelut:

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit
Ammattitaitoinen henkilökunta	Aktiivinen ja asiantunteva rekrytointi	Vapaa-aikapalvelujen henkilöstöjärjestelyt toteutetaan henkilöstöä kuunnellen. Vapaa-aikajohtajan rekrytointi ja määräaikaisten etsivän nuorisotyöntekijän vakinaistaminen	Hyvinvointilautakunta, hallintojohtaja	Vapaa-aikajohtajan virka lakkautettiin ja perustettiin hyvinvointijohtajan virka. Hyvinvointijohtaja aloitti tehtävänsään 3.4. Etsivä nuorisotyöntekijä vakinaistettiin 14.9. alkaen
	Kaikille henkilöstöryhmille mahdollisuus oman alansa koulutukseen / tapaamisiin. Vuosittainen koulutussuunnitelma käytössä.	Kartoitetaan oman alan täydennyskoulutukset ja osallistutaan tarpeen mukaan	Vapaa-aikajohtaja yhdessä henkilöstön kanssa	Henkilöstö on osallistunut pääasiassa AVIn tarjoamiin oman alan koulutuksiin. Hyvinvointijohtaja aloitti työhön sisältyvinä opintoina informaatiotutkimuksen opinnot (25op) avoimessa yliopistossa. Tutkiminto täydentää osaamista kirjastonjohtamiseen liittyen.
		Sovitaan vuosittaiset koulutukset ja osallistuminen oman alan tapaamisiin ja kannustetaan omaehtoiseen koulutukseen koulutusäänön mukaisilla tuilla Osallistutaan Avin järjestämiin koulutuksiin (nuoriso, liikunta,	Vapaa-aikajohtaja yhdessä henkilöstön kanssa	Koulutusten määrä ja saatu palaute

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit
		kulttuuri). Määrärahavaraus koulutukseen		
Avoin keskustelukulttuuri ja mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön kunnassa	Hallinnonrajat ylittävän tiimityöskentelyn lisääminen	Vapaa-aikapalvelujen tiimityön vahvistaminen Säännöllinen viikkopalaveri (ma tai pe)	Vapaa-aikajohtaja yhdessä henkilöstön kanssa	Säännöllinen viikkopalaveri ei ole toteutunut. Tiimipalaverieita järjestettiin loppuvuodesta noin kerran kuu-kaudessa yhdessä Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta –hankkeen henkilöstön kanssa
		Apajan ja Lokkipajan hankkeiden yhteistyö Vapaa-aikapalvelut ja työllistämishankkeet toteuttavat hyvinvointia lisääviä toimenpiteitä	Hankevetäjät ja vapaa-ajan henkilöstö	Yhteistyön sanallinen arviointi ja palautteen käsittely
Työnantaja ja työntekijät kantavat vastuuta työhyvinvoinnista		Yhteiset juttutuokiot päivittäin, viikkopalaverit ja vuosittainen virkistysiltapäivä. Työnohjausta tarpeen mukaan	Hallintojohtaja, vapaa-aikajohtaja, työntekijät	Vapaa-aikapalveluiden työyhteisöilmapiiri on saadun palautteen mukaan parantunut. Hyvinvointijohtaja pyrkii olemaan aina henkilöstön käytettävissä ja yhteiset juttutuokiot on koettu tärkeiksi.
Työskentelyolosuhteet kunnossa ja turvalliset toimintaympäristö	Huolehditaan työpaikan ergonomiasta ja viihtyisyydestä	Ergonomiset työtuolit ja –pöydät, toimivat tietokoneet Hyvä sisäilma Viihtyisä ympäristö	Suunnitellaan yhdessä	Ergonomiset työpisteet eivät ole toteutuneet. Tietokoneet on tarvittaessa hankittu uusina leasingkoneina Sisäilmaan liittyvät mahdolliset ongelmat huolettavat henkilöstöä entisen Ammattikoulun kiinteistöjen osalta Viihtyisään ympäristöön ei resurssien puitteissa ole juuri pystynyt panostamaan.
Yhteisöllinen ja hyvinvoiva				
Kuntalaisten vaikuttamisen mahdollisuuksien parantaminen	Viestintä monipuolistuu	Aktiivinen ja vuorovaikutteinen viestintä somea hyödyntäen. Facebook-, twitter ja instagram päivittäisenä työkaluna	Vapaa-aikapalvelut Kaikki hallintokunnat	Somea käytetään aktiivisesti, viestintätiimissä jäsenenä hyvinvointijohtaja ja vapaa-aikaohjaaja
		Kunnan viestinnän sähköisten menetelmien kehittämisen Uusien infotaulujen aktiivinen käyttö. Kotisivujen uudistaminen	Vapaa-aikapalvelut Kaikki hallintokunnat	Infotauluja ei ole hankittu. Kotisivujen uudistamiseen liittyen sisältöä on mietitty hyvinvoinnin näkökulmasta
	Nuoria kannustetaan omatoimisuuteen, oman elämänsä hallintaan sekä vastuuseen valinnoistaan.	Nuorisoneuvoston toiminta, nuorten työpajan ja etsivän nuorisotyön toiminta sekä yleinen nuorisotyö ovat kaikkien nuorten ulottuvilla ja tiedossa	Vapaa-aikapalvelut, koulut, nuorten työllistämistoiminta, yhteistyö seurakunnan kanssa	Nuorisoneuvoston toimintaa on saatu aktivoitua, nuoria pyritään ottamaan jatkossa yhä enemmän mukaan päätöksentekoon. Seurakunta ei ole enää mukana nuortenilloissa.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit
		Kunnan työllistämistoimilla parannetaan työttömien työllistymismahdollisuuksia sekä lisätään kokonaishyvinvointia	Työllisyystiimi Luonnosta työkykyä ja hyvinvointia –hanke Työpajatoiminta Kaikki hallintokunnat	
Vaala-hengen kasvattaminen	Kukoistavat pienyhteisöt	Kannustetaan järjestöjä ja yrityksiä tapahtumien järjestämiseen sekä tehdään omia tapahtumia	Vapaa-aikapalvelut Järjestöt	Vuoden 2018 aikana tuettiin järjestöjä erilaisten tapahtumien järjestämisessä useasti. Omia tapahtumia oli useita esimerkiksi Vaala-päivät, Entisten nuorten disko, Lamminahon talon tapahtumat, teatteriesityksiä
Yhteistyön lisääminen eri yhteisöjen kesken	Järjestöjen ja vapaaajanasukkaiden osaminen huomioidaan kunnan toiminnassa	Järjestöpalaverit 2 kertaa vuodessa. Kyläyhdistysten kyläparlamentti vähintään kerran vuodessa	Vapaa-aikapalvelut	Järjestöpalaverit pidettiin osana Meidän Vaala tilaisuuksia. Vuonna 2018 toteutui 3 Meidän Vaala –tilaisuutta Kyläparlamentti ei ole toteutunut
		Järjestöjä kannustetaan aktiiviseen, kuntalaisten hyvinvointia lisäävään toimintaan.	Vapaa-aikapalvelut, hyvinvointilautakunta	Elinvoimasopimus allekirjoitettiin 5/2018
		Lisätään sopimus pohjaista järjestöyhteistyötä	Hyvinvointilautakunta	
		Eläkeläis- ja erityisjärjestöjen sekä kyläyhdistysten yhteistyön vahvistaminen Vanhus- ja vammaisneuvoston ja kyläyhdistysten yhteistapaaminen	Vapaa-aikapalvelut	Vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti yhdessä nuorisoneuvoston kanssa vanhusten viikon tapahtuman. Yhteistyön tiivistämiseksi vanhus- ja vammaisneuvosto haki Voimaa Vanhuuteen mentorointiohjelmaan. Vaala valittiin joulukuussa 2018 mentorointiohjelmaan mukaan.
	Neuvostojen aktivoiminen osaksi kunnan päätöksentekoa	Vanhus- ja vammaisneuvoston roolin vahvistaminen. Säännölliset kokoukset. Lisäksi tapaamiset kylillä.	Vanhus- ja vammaisneuvosto	Hallintosäännön päivittämisen myötä neuvostoille tulee selkeä rooli kunnan päätöksentekoon – toteutuu vuonna 2019. Kylien tapaamiset toteutuvat vuonna 2019, ei toteutunut 2018.
Päihteiden käyttö ja siitä johtuvat sairaudet ja pahoinvointi ovat vähentyneet	Lasten vanhempien päihteiden ongelmakäytön tunnistaminen ja siihen puuttuminen	Yhteinen työntekijä/työryhmä Oulunkaaren alueella	Perhepalvelut, nuorisotoimi, koulu Järjestöt	Oulunkaarella aloitti psykiatrinen sh, jonka osaamiseen liittyy myös ehkäisevän päihdetyön osaaminen Etsivä nuorisotyöntekijä täydentänyt osaamistaan ehkäisevän päihdetyön työmenetelmistä. Ehkäisevän päihdetyön edistämiseksi tehdään tarkempia suunnitelmia vuonna 2019.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit
				Kunnan ja Oulunkaaren yhteinen työryhmä (lapset ja perheet) aloitti syksyllä 2018.
Viihtyisä				
Kaikille ikäryhmille löytyy mielekästä vapaa-ajan toimintaa	Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien luominen. Toimenpiteet linjataan vuosittaisessa hyvinvointisuunnitelmassa.	Nuorten harrastushanke (liikunta, kulttuuri, moottori-kerho, eräily)	Järjestöavustusten suuntaaminen tukemaan hyvinvointia edistävää toimintaa Metsästysseurat Riistanhoitoyhdistys, Vapaa-ajan-kalastajat	Nuorten harrastushanke ei toteutunut. Järjestöavustuskriteerit päivitettiin 2018 ja niitä päivitetään edelleen 2019 vastaamaan paremmin hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteuttamista.
	Hyvät harrastukset työikäisen väestön hyvinvoinnin edistäjinä	Kolmevuotinen liikuntahanke vähän liikkuville aikuisille	Vapaa-aikapalvelut yhteistyössä järjestöjen kanssa	Hanke ei saanut rahoitusta
	Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli. Toimenpiteet linjataan vuosittaisessa hyvinvointisuunnitelmassa.	Järjestetään liikunta- ja kulttuuritapahtumia sekä kerhoja lapsille	Koulut, vapaa-aikapalvelut, seurakunta, järjestöt	Erilaisia tapahtumia järjestetty ympäri vuoden.
Yrittämyönteinen				
Olemme houkutteleva alue yrityksille ja uusille investoinneille	Yrittäjyyskasvatus osaksi arkea	Paikallisten yritysten tuominen tutuksi nuorille. Kaikille nuorille kesätöitä kunnan, yritysten ja yhteisöjen palveluksessa tai 4H-yrittäjänä	Vapaa-aikapalvelut, Vaalan 4H, kaikki hallintokunnat	Kesällä 2018 Vaalan 4 H vastasi nuorten kesätyöllistämisestä. 4H työllisti pääasiassa 15-18 -vuotiaita
Palvelukunta				
Saavutettavissa olevat lähipalvelut	Kylien huomioiminen palveluita järjestettäessä	Kuljetuksia järjestetään tarpeen mukaan	Vapaa-aikapalvelut	Kuljetuksia kyliltä ei ole järjestetty
Asiakaslähtöisyys ja ikäryhmien huomioiminen	Vapaa-aikapalvelut tuottaa hyvinvointipalveluja kaikille ikäryhmille kuntalaisen toiveet huomioon ottaen	Toteutetaan liikunta- ja kulttuuripalveluja lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille	Vapaa-aikapalvelut, järjestöt	Toteutettu useita liikunta- ja kulttuuripalveluita yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa esimerkiksi vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisoneuvosto, järjestöt
Omat palvelut ovat sujuvia ja laadukkaita	Palveluprosessit käydään läpi, kuvataan ja tehdään jouheviksi	Varmistetaan palvelujen laatu ja turvallisuus. Suunnitelmat ja palaute / jälkiseuranta		Hyvinvointiosaston perustamiseen liittyvä suunnittelutyö toteutettiin 06-12/2018, valtuusto hyväksyi hyvinvointiosaston omaksi toimialakseen 13.12. Systemaattinen seuranta ja arviointi on toteutunut erityisesti etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan kohdalla. Nuorten tapahtumista on kerätty palautetta. Hyvinvointiosaston ja sen palvelualueiden näkyväksi tekeminen keskeiseksi tavoitteeksi vuodelle 2019.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit
Taloudellisesti vakaa fiksu omistaja				
Kunnan omaisuudesta huolehditaan yhdessä	Henkilökunta huomaa, huolehtii ja kertoo korjaustarpeista –tehostetaan sähköisen ilmoitusjärjestelmän käyttöä	Vapaa-aikapalvelujen käytössä olevien tilojen ja kaluston kuntoa seurataan ja tiedotetaan puutteista .Tilojen käytösäännöt ja –sopimukset kunnossa		Erityisesti tilojen sisäilma-ongelmista raportoitu, korjaustarpeet raportoitu Sopimukset kunnossa
Myönteisesti tunnettu				
Vaala brändien vahvistaminen	Viestintätiimi toimii aktiivisesti ja viestinnästä kannetaan vastuuta työyhteisöissä	Aktiivinen tiedottaminen tapahtumista sekä retki- ja käyntikohteista Vapaa-aikapalvelujen toiminta näkyy positiivisesti eri viestintävälineissä		”parhaamme tehdään” tiedottamisen suhteen – kaippaa edelleen kehittämistä nettisivujen uudistamisen yhteydessä
Puhu kunnastasi hyvää	Omalla esimerkillä ja iloisella asenteella vaikutetaan hyvän kuntakuvan luomiseen	”Hyvä kello kauas kuuluu” -kampanjointi		Koko henkilöstö on pyrkinyt toteuttamaan tätä.

Sivistysosasto:

Hallinto

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit/ Toteutuminen
Ammattitaitoinen henkilökunta	prosessien ja tehtäväkuvien selkiytyminen	Osaston henkilöstön kehittämispäivän (prosessit) järjestäminen	sivistysjohtaja	Toteutunut osittain. Prosesseja on kehitetty ja tehtäväkuvia pyritty selkiyttämään. Kehittämispäivän järjestäminen on suunniteltu keväälle 2019 ja kehityssuunnitelma siirretään lv. 2019-2020.

Perusopetus

Vaalan yhtenäiskoulu

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit / Toteutuminen
Perustehtävä / Toiminta-ajatus	Perusopetus tarjoaa oppilaille tasa-arvoiset mahdollisuudet laajaan yleissivistykselliseen perustaan ja antaa valmiudet sekä kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Kasvatustehtävässämme tuemme oppilaiden yksilöllistä oppimista, kehitystä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia yhteistyössä kotien kanssa.			
Ammattitaitoinen henkilökunta	työprosessien selkiytyminen	Opiskeluun ja itsensä kehittämiseen kannustaminen työntekijöiden itseohjautuvuuteen ja vastuunottoon kannustaminen	koulukeskusten rehtori	Toteutunut osittain. Kehittämispäivän järjestäminen suunniteltu keväälle 2019 ja kehityssuunnitelman tekeminen lv. 2019-2020
Vaala -hengen kasvattaminen	Yhteisöllisyys: Koko kylä kasvatetaan	Yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen: kodin ja koulun yhteistyö vanhempain illat	koulukeskusten rehtori, henkilökunta	Toteutunut suunnitellusti, vaikka määrällisesti emme ole onnistuneet houkuttelemaan juurikaan aikaisempaa enempää huoltajia. Tämä on kuitenkin valtakunnallinen ilmiö. Vanhempainiltojen ja muiden yhteistapahtumien järjestäminen toteutunut hyvin.
Kaikille ikäryhmille mielekästä tekemistä	Jokaiselle lapselle vähintään yksi harrastus	Koulujen kerhotoiminnan laajentaminen ja joustavan koulupäivän mallin selvittäminen	koulukeskusten rehtori	Toteutunut suunnitellusti. Pilotti-hanke on ollut käynnissä lv. 2018-2019 ja siitä saatua palautetta hyödynnetään tulevaisuuteen.

Paikallisen yrittäjyyden edellytykset ovat kunnossa	Yrittäjyyskasvatus osaksi arkea	Yrityskummitoiminta Luokalla yrityskummi, yrityskylävierailu 6. luokka.	koulukeskuk- sen rehtori	Toteutunut suunnitellusti.
Turvallisuus	Turvallinen työ- ja opiskeluympäristö	Turvallisuustietoisuuden lisääminen henkilökunnan koulutuksella.	koulukeskuk- sen rehtori, henkilökunta	Toteutunut osittain. Henkilökoh- taisen turvallisuus- koulutus toteutuis suunnitel- lusti, suojaustumis koulutus suunnitellaan lv. 2019- 2020.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit / Toteutuminen
Vaala -hengen kasvattaminen	Yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen	Ryhmäytyminen, yhteishengen nostattaminen, SOME -näkyvyys	rehtori, henkilö- kunta	Yhteisöllisten ryhmäytymismatkojen ja erilaisten tapahtumien järjestäminen on toteutunut suunnitellusti ja saatu palaute on ollut kiitettävää.
Saavutettavissa olevat ja laadukkaat lähipalvelut	Elinvoimainen lähilukio	Imagon vahvistaminen, opiskelijoiden rekrytointi ja tukeminen	rehtori, henkilö- kunta	Opiskelijamäärä kasvoi merkittävästi lv. 2018. 1. vsk opiskelijoita on 25.
Kansainvälisyysvoimavarana	Kansainvälinen toiminta osana nuoren kasvua ja kotiseutumyönteisyyttä	Erilaisissa kansainvälisissä hankkeiden toteutus monipuolistaa opetusta ja oppimista sekä lisää kotiseudun tuntemista ja arvostusta.	rehtori, kv -toiminnasta vastaavat opettajat	Toteutunut erittäin hyvin. Lukiolle sai myönteisen hankepäätöksen 3 -vuotiselle kansainväliselle Erasmus -hankkeelle.

Veneheiton koulu

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointikriteerit/ mittarit
Yhteistyön lisääminen eri yhteisöjen kesken	Kodin ja koulun välinen monipuolinen yhteistyö.	Hyvän ja luottamuksellisen yhteistyösuhteen säilyttäminen kodin ja koulun välille lapsen koulunkäynnin tukemiseksi. Järjestetään yhteisiä tapahtumia.	Koulun henkilö- kunta.	Vanhempien osallistumisaktiivisuus järjestettyihin tilaisuuksiin ja niistä saatu palaute.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Tavoite on toteutunut hyvin.

Kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä saatu palaute on ollut erittäin myönteistä.

Perheiden edustajat ovat osallistuneet järjestettyihin arviointikeskusteluihin.

On järjestetty vanhempainiltoja, erilaisia yhteisiä tapahtumia ja juhlia sekä pidetty mm. "Kodin ja koulun päivä" syyskuussa 2018. Vanhempien osallistuminen on ollut lähes sataprosenttista.

Vanhemmat ovat olleet aina tervetulleita koulun ulkopuolisiin tapahtumiin mukaan. Vanhemmat ovat osallistuneet niihin aktiivisesti, omien mahdollisuuksiensa mukaan.

Yhteistyö vanhempainyhdistyksen kanssa on ollut aktiivista mm. suuri, koko koulun, leirikoulu toteutetaan keväällä 2019 yhteistyössä vanhempainyhdistyksen kanssa.

Vanhempainyhdistys on osallistunut omalla panoksellaan ja rahoitusosuudellaan leirikoulun toteuttamiseen. Koulun henkilökunta on osallistunut mm. leirikouluohjelman suunnitteluun ja leirikoulun organisointiin.

Vanhemmat ovat osallistuneet koulussa toteutettuun ulkonaoppimiseen ja palaute siitä ollut erinomaista.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointikriteerit/mittarit
Myönteinen tunnettuus.	Hyvä käyttäytyminen koulua edustettaessa koulun oppilaana esim. tutustumiskäynneillä.	Oppilaita ohjataan hyvään käytökseen ja vuorovaikutukseen toisten ihmisten kanssa.	Koulun henkilökunta.	Saatu palaute.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Tavoite on toteutunut hyvin.

Oppilaita on ohjattu hyvään käytökseen ja vuorovaikutukseen toisten ihmisten kanssa mm. positiivisen pedagogiikan keinoin.

Vierailta sekä retkiltä saatu palaute on ollut myönteistä.

Koulun ulkopuoliset yhteistyötahot ovat antaneet oppilaiden käytöksestä ja toiminnasta hyvää palautetta.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointikriteerit/mittarit
Saavutettavissa olevat ja laadukkaat lähipalvelut	Yhteistyö yritysten ja yhdistysten kanssa palveluissa.	Osallistutaan tapahtumiin. Kutsutaan asiantuntijoita koululle. Yrittäjyyskasvatus.	Koulun henkilökunta, yhteistyökumppanit.	Yhteistyön määrä, asiantuntijoiden vierailut.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Tavoite on toteutunut hyvin.

Yhteistyötä on tehty ja koululla on vierailtu.

Esim. eräs yrittäjä lahjoitti syksyllä 2018 koululle 1000 euroa oppilaiden kouluympäristön kehittämiseksi. Oppilaat päättivät hankkia "hämppiskeinun". Yrittäjä vieraili koululla ja oppilaat tekivät lahjoituksesta, keinusta ja yrittäjän ajatuksista jutun Tervareitti-lehteen.

Oppilaat ovat käyttäneet sähköistä vaikutuskanavaa, nuortenideat.fi, asioittensa eteenpäin viemiseksi.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointikriteerit/ mittarit
Viihtyisä elinympäristö	Koulurakennukset ovat hyvässä ja terveellisessä kunnossa. Liikuntatilat ja -alueet ovat ahkerassa käytössä.	Huolehditaan sisäilman laadusta. Liikuntatilat ja -alueet ovat hyvässä käyttökunnossa.	Tekninen toimi, koulun henkilökunta, käyttäjät.	Käyttäjien antama palaute esim. sisäilman osalta. Salin käyttöaste, luistelun alueen ja hiihtoladun käyttö.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Tavoite on toteutunut hyvin.

On huolehdittu ilmanvaihdosta ja luokkatilojen tuuletuksesta. Koulun sisäilmassa ei ole havaittu ongelmia.

Liikuntatilat ja -alueet on pidetty hyvässä käyttökunnossa. Liikuntasali on ahkerassa käytössä. Luistelu- ja hiihtoalueita ovat kyläläiset hyödyntäneet hyvin.

Oulujärven kansalaisopisto

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit / Toteutuminen
Saavutettavissa olevat ja laadukkaat lähipalvelut	Elinikäisellä oppimisella tuetaan kokonaisvaltaista hyvinvointia	Laadukas ja monipuolinen kurssitarjonta	rehtori	Toteutunut kohtuullisesti. Kurseille saatavien opettajien rekrytoinnissa on ollut haasteita ja kurssin toteutuminen on riippuvainen sekä opiskelijaminimimäärästä että opettajan löytämisestä.
Paikallisen yrittäjyyden edellytykset ovat kunnossa	Paikallisen yritysneuvonnan ja koulutuksen tarjoaminen	Kansalaisopisto huomioi kurssitoiveet esim. ensiapu-, tulityö-, tieturvallisuus- ja järjestysmieskurssien järjestäminen.	rehtori	Toteutunut suunnitellusti kysynnän mukaan. EA –kurseja on järjestetty ja järjestysmieskurssi on suunniteltu lv. 2019-2020.
Paikallinen työikäinen väestö on osaavaa	työllistymismahdollisuuksien parantaminen lisääntyneen osaamisen myötä	Työvoimapolitiittisten / työllisyyskoulutusten järjestämismahdollisuuksien selvittäminen	rehtori	Ei ole toteutunut, koska sopivaa kysyntää ei ole ollut.
Työskentelyolosuhteet kunnossa ja turvallinen työ- ja opiskeluympäristö	Turvallinen työympäristö	Turvallisuustietoisuuden lisääminen henkilöstön koulutuksella.	rehtori, henkilökunta	Toteutunut osittain. Henkilöstön koulutukseen pyritään panostamaan enemmän lv. 2019-2020, johon on myös haettu yhteishanketta turvallisuuskoulutukseen.

Kaikille ikäryhmille löytyy mielekästä vapaa-ajantoimintaa	Oulujärven Kansalaisopisto huomioi eri ikäryhmien tarpeet kurssitarjonnassa	Opetustarjonnassa huomioidaan eri ikäryhmät ja erityisryhmät. Kansalaisopiston toiminta ehkäisee syrjäytymistä ja lisää kuntalaisten aktiivisuutta.	rehtori	Asiakaspalaute, kurssien määrä ja monipuolisuus.
--	---	---	---------	--

Kirjasto

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit/ Toteutuminen
Ammattitaitoinen henkilökunta	Kaikille henkilöstöryhmille mahdollisuus oman alansa koulutukseen / tapaamisiin. Vuosittainen koulutussuunnitelma käytössä.	Kaikki kirjaston vakituiset työntekijät muodollisesti päteviä	Kirjasto, hyvinvointilautakunta	Koulutusten määrä, onnistunut rekrytointi <i>-Kirjaston vakituiset työntekijät päteviä</i> <i>-Koulutuspäiviä kertyi 13</i>
Esimiehillä on hyvä muutoksen johtamisen taito	Maakuntauudistukseen valmistautuminen	Kohaan siirtyminen v. 2018 aikana	Kirjastonjohtaja, Outi-kirjastot	<i>-Kohaan siirtymistä valmisteltiin loppuvuoteen saakka</i>
Avoin keskustelukulttuuri ja mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön kunnossa Vastuullisuus oman työn kehittämisestä	Kehityskeskustelu-lomakkeiston uusiminen Työntekijöiden itseohjautuvuus ja vastuun ottaminen	Pienessä työpaikassa tasapuolinen mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä, samoin vastuullisuus omasta työstä näkyvissä	hallintojohtaja, sivistysjohtaja Henkilökunta	
Henkilökunnan osaaminen on tunnistettu ja käytössä Työnantaja ja työntekijät kantavat vastuuta työhyvinvoinnista yhdessä	Omasta organisaatiosta kartoitetaan osaamista osaamisvaikeuksiin YTY-ryhmä kehittää uusia tapoja työnantajan ja työntekijöiden väliseen ideointiin	Kehityskeskustelut Henkilökuntakortilla saatavat edut Virkistyspäivän oikea kohdentaminen	Henkilökunta, esimiehet Työnantaja, työntekijät	<i>-Kehityskeskusteluja ei pidetty</i> Sairaus-poissaolosten vähentyminen
Työskentelyolosuhteet kunnossa	Turvallinen työympäristö	Sisäkattoremontti Ilmanvaihto kuntoon Modernit työvälineet Laitteiden uusiminen	Tekninen toimi Atk-tukihenkilöt	Oireiden vähentyminen Työvälineet kunnossa

				<i>Sisäkatto-remontti siirtyi v.2019. Ilmanvaihtoa ei kunnostettu. Työvälineet pysyivät samana.</i>
Vaikutusmahdollisuuksien ja yhteistyön lisääminen eri yhteisöjen kesken	Asiakkaiden, järjestöjen ja vapaa-ajanasukkaiden osaaminen huomioidaan kunnan toiminnassa	Tapahtumia yhteistyössä em. tahojen kanssa	Asiakkaat, Järjestöt, mökkitoimikunta	Lainausten määrä, Tapahtuminen määrä eri ikäryhmille <i>Tapahtumien määrä 9 (edellisvuonna 22) Vähenneminen johtui Tuutikki-hankkeen päättymisestä.(30.6.2018)</i>
Kaikille ikäryhmille löytyy mielekästä vapaa-ajantoimintaa	Palveleva ja uudistuva kirjasto	Kirjasto toimii kaikenikäisten olohuoneena Tuutikki 3 -hanke	Kirjasto, asiakkaat, koulut Kirjasto, varhaiskasvatus	Tapahtumien määrä, kävijämäärä <i>Tapahtumien ja niiden kävijämäärä pieni</i>
Monipaikka-asumisen edellytykset paranevat	Vapaa-ajan asukkaiden osaaminen osaksi palveluja	Eri asiantuntijoiden vierailuja kirjastoon	Kirjasto, vapaa-ajanasukkaat	Osallistujien määrä, vierailujen määrä <i>Asiantuntijoiden vierailut eivät toteutuneet</i>
Paikallisen yrittäjyyden edellytykset ovat kunnossa	Paikalliset yritykset ja yrittäjyys tutuiksi	Yrityskirjallisuuden näyttely Yrittäjävierailuja	Kirjasto Yrittäjät, kirjasto	Näyttelyjen lukumäärä, kävijämäärä Vierailujen lukumäärä, kävijämäärä <i>Näyttelyt ja vierailut eivät toteutuneet.</i>
Asiakaslähtöisyys ja ikäryhmien huomiointi	Yhteistyö yksilöiden, yritysten ja yhdistysten kanssa palveluissa	Asiakkaiden hyödyntäminen mm. kirjavinkkauksessa ja satutuokioissa Luottamus-henkilöiden mielikirjanäyttely	Kirjasto, asiakkaat Kirjasto, luottamushenkilöt	Tapahtuminen määrä, kävijämäärä Näyttelyn toteutuminen, kävijämäärä <i>Tapahtumat ja näyttelyt eivät toteutuneet.</i>
Saavutettavissa olevat lähipalvelut	Kirjastossa laajat aukioloajat Omatoimi-lehtilukusali, myöhemmin oma-toimikirjasto	Sunnuntaiaukiolo jatkuu Selvitystyön aloittaminen	Kirjasto Tekninen toimi	Aukiolotunnit, kävijämäärä, lainausten määrä Kirjaston käyttöaika lisääntyy, ei sidottu kirjaston aukioloaikoihin

				<p><i>Aukiolotunnit pysyivät samana, paitsi syyskuussa sunnuntait olivat suljettu.</i></p> <p><i>Kävijämäärä ja lainaus pienenivät hie-man.</i></p> <p><i>Omatoimi-kirjaston perustamisesta tehtiin hankeanomus.</i></p>
Asiakaslähtöisyys ja ikäryhmien huomiointi	Nuorten aikuisten ja ruuhkavuosia elävien erityishuomiointi	Asiakkaiden aineistohankinta-toiveet otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon	Kirjasto, asiakkaat, järjestöt	<p>Kirjaston käytön ja lainausten lisääntyminen ko. ikäryhmissä</p> <p><i>Aineistoa hankittiin tasapuolisesti myös toiveiden mukaan.</i></p> <p>Kirjaston käytön ja lainausten lisääntyminen ko. ikäryhmissä</p> <p><i>Kirjavinkkari-asiakkaita ei ole ollut</i></p>
		Kirjavinkkari-asiakkaat	Kirjasto, asiakkaat	
Vaala brändien vahvistaminen	Tulomuuttopalvelut toimivat	Kirjastoon perustetaan tulomuuttopalvelu	Kirjasto, elinkeinotoimi, Oulunkaari	<p>Tulomuuttopalvelu perustettu, käyttömäärä</p> <p><i>Infopiste jäi hyvin vähälle huomiolle, loppuvuodesta saatiin laitteet ja viestintää ja markkinointia ei ehditty tehdä</i></p>
	Kirjaston roolin kasvattaminen tiedottamispisteenä			

Varhaiskasvatus

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanke	Toimenpide 2018	Vastuutaho/t	Arviointimittarit / Toteutuminen
Ammattitaitoinen henkilökunta	<p>Kaikille henkilöstöryhmille mahdollisuus oman alansa koulutukseen / tapaamisiin.</p> <p>Vuosittainen koulutussuunnitelma käytössä.</p> <p>Aktiivinen ja asiantunteva rekrytointi</p>	<p>Täydennyskoulutuksen järjestäminen</p> <p>Työtapojen kehittäminen</p> <p>Yhteisöllisen ilmapiirin tavoitteleminen</p>	varhaiskasvatussivistysjohtaja hyvinvointilautakunta	<p>Henkilöstön it-searviointi.</p> <p>Pätevä henkilöstö.</p> <p><i>Täydennyskoulutusvelvoite (3pv) toteutui.</i></p> <p><i>Määräaikaaisuudet saatiin täytettyä pääsääntöisesti koulutetuilla henkilöillä.</i></p> <p><i>Sijaistarve oli jatkuva.</i></p>
Kukaan ei ole yksin	Lapsiperheet saavat tarvittaessa tukea varhaisessa vaiheessa	"Lapsen tuen polku" ja "Lapset puheeksi"-menetelmät käytössä	varhaiskasvatus Oulunkaaren palvelut	Keskustelujen määrä, huoltajien ja henkilöstön kokemukset

				<p><i>"Lapsen tuen polku" – käytäntöjä jalkautettiin mm. koulutuksen kautta. "Lapset puheeksi" –keskustelua tarjottiin kaikille esiopetusikäisten lasten huoltajille. Toimintamalli vaatii vielä toimenpiteitä (mm. lisäkoulutus) vakiintuakseen arjen toimintamalliksi. Siirtymävaiheiden käytännöt vaativat tarkennusta. Vertaistuellinen vanhempainryhmä toteutettiin suuren kysynnän vuoksi poikkeuksellisesti kaksi kertaa. Varhaiserityisopetusta kaivattiin lisää.</i></p>
Vaala-hengen kasvattaminen	Koko kylä kasvattaa	Kannustetaan ja tuetaan lasten kehittyviä osallistumisen taitoja. Huoltajien osallistaminen.	varhaiskasvatus	<p>Tiedottamisen onnistuminen. Osallistujien määrä.</p> <p><i>Lasten osallisuutta tuettiin mm. lasten kokousten ja "toivepupu" – toiminnan kautta. Huoltajia osallistettiin lapsen vasu-keskustelujen kautta ja järjestämällä yhteisiä tapahtumia. Osallistaminen toiminnan suunnitteluun vaatii edelleen kehittämistä.</i></p>
Omien palvelujen laatu	Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut	Varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen	varhaiskasvatus	<p>itsearviointi ja asiakaspalaute</p> <p><i>Uusi varhaiskasvatuslaki tuli voimaan 1.9.2018 alkaen. Entisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteita ei enää jalkautettu, koska opetushallitus</i></p>

				<i>päätti vuoden lopussa uusista 1.8.2019 käyttöön otettavista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Kunnan varhaiskasvatussuunnitelmassa tullaan määrittelemään myös arvioinnissa käyttöön otettavat menettelytavat</i>
--	--	--	--	---

Tekninen osasto:

Kriittiset menestystekijät	Tavoitteet 2018	Arviointikriteerit / mittarit	Toimenpiteet 2018
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Asianmukainen koulutus ja kehittäminen Henkilöstön vaihtumiseen eläköitymisen kautta varautuminen Sisäinen tiedottaminen	Koulutuspäivät Palaute	Koulutuskysely Palautekysely Rekrytointi suunnitellusti osaamisen turvaamiseksi
Toimivat lähipalvelut	Ajantasainen kunnallinen infra, puhdas ja viihtyisä asuinympäristö, virkistys- ja matkailukohteiden toimintaedellytysten turvaaminen	Palaute Infran kunto, tiestön kunto, tietoliikenteen ja kaavoituksen toimivuus	Teiden yksiköinnit Peruskorjaussuunnitelmat yksityisteille tarpeen mukaan Maisemanhoitotyöt
Työtä ja toimeentuloa	Tilojen tarjoaminen yrityksille ja olevien tilojen tehokas hyödyntäminen Paikallisten yritysten kehittämisen mahdollistaminen	Käyttöaste Palaute	Tilojen markkinointi Tilojen muutostyöt tarpeen mukaan Infran toteuttamistarpeisiin reagointi
Viihtyisä elinympäristö	Geoparkin huomioiminen virkistyspaikkojen rakentamisessa Hoitotason säilyttäminen yleisissä alueissa Puistojen ja maisemanhoito	Käyttäjämäärä Palaute	Opaskartan päivitys ja paperikartan painaminen Tiedotuksen parantaminen Hoidon ohjeistaminen Turvatarkastukset ja opastus
Talous tasapainossa	Konkreettisten yhteistyökuvioiden ja -hankkeiden löytäminen ja rakentaminen Oulunkaaren yhteistoiminta-alueen tukipalveluiden tehokas tuottaminen Tyhjen ja vajaakäyttöisten tilojen vähentäminen	Kululaskenta Ruokapalveluiden yksikköhinnat	Tilojen myyminen, vuokraaminen ja muu hyödyntäminen Yhteistyöneuvottelu-käytäntöjen kehittäminen Yksikköhintalaskenta Vuokrien täsmällinen laskenta ja kuukausittainen laskutus
Hyvinvoivat asukkaat	Liikuntapaikkojen ja virkistysalueiden käytettävyys	Palaute	Hoitotason säilyttäminen Tiedottaminen ja opastus

Myönteinen tunnettuus	Kaavoituksen ja tonttimarkkinoinnin onnistuminen Tonttipörssin ja tonttien myynnin tehostamien, tonttiesittelyt	Myytyjen tonttien määrä ja alueiden rakentuminen	Markkinoinnin tehostaminen Esitteet ajan tasalla Ilmoitusohjat
Työturvallisuus	Työturvallisuusasioiden käytäntöjen ja seurannan parantaminen	Suojavarusteiden käyttö Työtaturmatilasto; vuosittainen seuranta ja kehitys	Työpaikkojen vaarojen kartoitus Suojavälineiden käytön valvonta Työtaturmien tilastointi

Rakennusvalvonta

Kriittiset menestystekijät	Tavoitteet 2018	Arviointikriteerit / mittarit	Budjetin 2018 toimenpiteet	Arvio tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta
Rakentamisen lainmukaisuus	Valvoa, että rakentaminen täyttää sille laissa ja säännöksissä asetetut vaatimukset	Valitusten ja rakentamiskehoitusten määrä		Rakentaminen on toteutunut annettujen lakien ja säännösten puitteissa.
Rakennusluvut saadaan käsiteltyä kohtuullisessa ajassa	Rakennuslupien joustava ja nopea käsittely	Päätöspäivämäärät	Luvat myönnetään pääosin viranhaltijapäätöksin.	Rakennusluvut on käsitelty 1-2 kertaa kuukaudessa.
Rakentamisen laadun parantaminen	Neuvoa ja opastaa rakentajia rakentamiseen liittyvissä asioissa.			Ennakkoneuvonnassa rajoitetut resurssit.

Ympäristönsuojelu

Kriittiset menestystekijät	Tavoitteet 2018	Arviointikriteerit / mittarit	Budjetin 2018 toimenpiteet	Arvio tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta
Pitää huolta siitä, että vesilain ja jätelain säännöksiä ja niiden nojalla annettuja lupapäätöksiä tai yleisesti noudatettaviksi annettuja määräyksiä noudatetaan	Valvoa, että vesilain ja jätelain määräyksiä noudatetaan	Valitusten ja kehoitusten määrä		Vesi- ym. ympäristölakien mukaisista asioista käsiteltiin ympäristöluvut ja lannan paterointi-ilmoitukset.
Antaa opastusta ja neuvontaa ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa.	Neuvoa ja opastaa rakentajia ympäristönsuojeluun ja jätevesien käsittelyyn liittyvissä asioissa	Opastuksen määrä		Opastusta annettu lupien käsittelyyn ja katselmusten yhteydessä.

			tehty yhteistyössä Ysitiimin kanssa.
Viihtyisä elinympäristö	<ul style="list-style-type: none"> -Laadukas kaavoitus -Siisti ympäristö kuntakeskuksessa ja kyläkeskuksissa -Maisemanhoito -Kunnan kiinteistöt kunnossa -Toimivat ulkoilureitit ja liikuntapaikat korkealla käyttöasteella -Turvallinen toimintaympäristö kaikille ikäluokille 	<ul style="list-style-type: none"> -Tonttien myyntitulo -Käyttäjien antama palaute -Tilojen käyttöaste 	<ul style="list-style-type: none"> -Tonttien kysyntä on ollut heikkoa. -Kuntakeskuksen tierelementti on valmistunut.
Talous tasapainossa	<ul style="list-style-type: none"> -Oman toiminnan jatkuva kustannustehokkuus -Matala työttömyys -Terveystiedon edistäminen -Yritysten toimintaedellytykset -Verotaset ja maksut oikealla tasolla -Tulomuuton aktivointi -Edunvalvonta valtionosuuksissa 	<ul style="list-style-type: none"> -Tilinpäätös -Taloudenseurantataulukko -Erikoissairaanhoidon menot -Keskimääräinen työttömyysaste -Tulomuuttajien määrä ja palvelusta annettu palaute -Edunvalvontatoimenpiteiden määrä 	<ul style="list-style-type: none"> -Taloutta on seurattu säännöllisesti kuukausittain ja talousarvion yhteydessä on tehty taloussuunnitelma. -Erikoissairaanhoidon kulut ovat ylittäneet talousarvion. -Työttömyysaste on korkea mutta se on oleellisesti laskenut edellisestä vuodesta. -Harkinnanvarainen valtionosuus oli yli 90 000 € lukion osalta
Hyvinvoivat ja osallistuvat asukkaat	<ul style="list-style-type: none"> -Hyvinvointia edistävä toiminta kaikille ikäryhmille -Yhteistyö kuntayhtymän ja sairaanhoitopiirin kanssa -Yhteistyö yhdistysten ja yritysten kanssa -Työllistämistoimet -Toimivat vaikuttamisen kanavat -Laadukas julkinen ruokahuolto 	<ul style="list-style-type: none"> -Erikoissairaanhoidon menot -Kouluterveyskyselyn tulokset -Hyvinvointi-indikaattorit -Tapahtumien lukumäärä ja kävijämäärät sekä annettu palaute -Pitkäaikaistyöttömien määrä -Nuorisotyöttömien määrä -Lähihuuon osuus julkisen ruokahuollon hankinnoista ja asiakkaiden antama palaute 	<ul style="list-style-type: none"> -Esh-menot olivat keski-vertokuntaa korkeammat. -Tapahtumia on järjestetty jokaisena vuoden aikana. Palaute on ollut pääosin positiivista. -kunnan ruokavalinnoissa on suosittu mahdollisuuksien mukaan lähiruokaa ja luomua.
Myönteinen tunnettuus	<ul style="list-style-type: none"> -Kotiseudun arvostus nousee -Markkinointi ja myönteisen julkisuuden hakeminen tekemisen kautta -Oikea-aikainen ja laadukas viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> -Kotiseutu sivistystoimessa -Ajantasainen viestintäsuunnitelma -Julkaistujen juttujen ja artikkeleiden määrä -Annettujen tiedotteiden määrä 	<ul style="list-style-type: none"> -Viestintätiimi on saanut viestintäsuunnitelman valmiiksi. -Tiedotteita on annettu mm. sisäilmasta ja kuntalaisia koskevista asioista nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Myös mediassa on ollut tasaisesti julkaisuja liittyen Vaalaan.
Omistajapolitiikka on johdonmukaista ja tuloksellista	<ul style="list-style-type: none"> -Johtamisjärjestelmä on läpinäkyvä ja sujuva -Konsernijohtaminen on tehokasta ja tuloksellista -Sisäinen valvonta toimii 	<ul style="list-style-type: none"> -Tytäryhteisöjen tilinpäätöstiedot -Ajantasaiset konserniohjeet, riskikartoitukset sekä omistajapolitiikan linjaukset 	<ul style="list-style-type: none"> -Tytäryhtiöiden taloutta on seurattu vähintään osavuositarkastuksien yhteydessä.

	-Riskit pystytään minimoimaan		
--	-------------------------------	--	--

13 VUODEN 2018 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

VAALAN KUNTA

Vaalassa 2.4.2019

Esa Karjalainen, pj

Tapio Huotari, 1. vpj

Tapani Karhu

Jenna Leinonen

Miira Raiskila, kunnanjohtaja

Kalle Moilanen, 2. vpj

Aino Leinonen

Hanna Karppinen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu kertomus tänään.

Vaalassa 6.5. 2019

KPMG Oy Ab:

Antti Kääriäinen, JHT, KHT